

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Katedra sinologie

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Karla Weisová

Analýza diskurzu pandemie COVID-19 na Taiwanu
Discourse Analysis of the COVID-19 Pandemic in Taiwan

Praha, 2023

Vedoucí práce: Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 19. ledna 2023

Bc. Karla Weisová

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí této diplomové práce Mgr. Táně Dluhošové, Ph.D za její cenné rady, jenž mi při psaní práce poskytla. Dále bych ráda poděkovala doc. Chu Ping-Tzu z National Tsing Hua University, který mi pomohl s prací v softwaru CORPRO.

Název práce: Analýza diskurzu pandemie COVID-19 na Taiwanu

Autor: Karla Weisová

Katedra (ústav): Katedra sinologie, FF UK

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D.

Abstrakt:

Diplomová práce si dává za cíl analyzovat odlišné diskurzy o pandemii COVID-19 na Taiwanu v období od propuknutí nemoci na konci roku 2019 až do konce roku 2021. V této době došlo k objevení viru v čínském Wuhanu (*Wuhan* 武汉), zamlčování závažnosti situace čínskou vládou, rozšíření viru do podoby světové pandemie a k následné reakci států a jejich vlád. Taiwan byl dlouhou dobu dáván za příklad zvládnutí pandemie nulovou tolerancí, zavedením přísných kontrol a opatření, které mnohé světové vlády obdivovaly. Jak však byla pandemie vnímána a prezentována taiwanskými politickými špičkami? Jak se jednotlivé politické strany k pandemii postavily? A jak to vše bylo podáváno taiwanskými novinami?

K odpovědi na tyto otázky bude kromě sekundární literatury použita také diskurzivní analýza vybraných čínsky psaných textů (vyšší stovky článků) týkajících se pandemie ze dvou největších taiwanských periodik: 1) noviny *Ziyou shibao* (自由時報), které se přiklání k Demokratické pokrokové straně a 2) *Lianhe bao* (聯合報), které se přiklání k Národní straně, Kuomintangu. Zároveň se práce zaměří na to, jak situaci prezentují v anglickém jazyce konkrétní političtí aktéři na platformě Twitter – konkrétně prezidentka Tsai Ing-wen (*Cai Yingwen* 蔡英文) a tehdejší předseda Kuomintangu, Johnny Chiang (*Jiang Qichen* 江啟臣). Práce využije kvalitativní přístup využívající sondy do novinových korpusů. Z nich se vyberou klíčová slova s největší frekvencí, která budou sledována ve všech textech novinových korpusů – kvantitativní metoda. Porovnání změn frekvencí klíčových slov a jejich kontextů v obou hlavních ideologických táborech naznačí změnu rétoriky hlavních aktérů. Interpretace této změny a její kontextualizace v dobové politické a geopolitické situaci objasní priority komunikovaného obsahu směrem do taiwanské společnosti (novinový korpus) a směrem k mezinárodnímu společenství (twitterový korpus). Twitterové korpusy jsou zkoumány zejména kvalitativně na základě čtení celých příspěvků. Kvalitativní analýza je doprovázena kvantitativní frekvenční analýzou.

Abstract:

The aim of the thesis is to analyze different discourses about the COVID-19 pandemic in Taiwan in the period from the outbreak of the virus at the end of 2019 to the end of 2021. During this period, the virus was discovered in Chinese Wuhan (*Wuhan* 武汉) and turned into a global pandemic and caused reactions of states and their governments. Taiwan has long been cited as an example of good practice with zero-case policy, introducing strict controls and measures that many world governments have admired. But how was the pandemic perceived and presented by Taiwanese political leaders? How did the individual political parties react to the pandemic? And how was it all communicated by Taiwanese newspapers?

To answer these questions, the theses – in addition to secondary literature – will utilize discourse analysis of selected Chinese-language newspaper articles related to the pandemic from the two largest Taiwanese periodicals (up to several hundred items): 1) *Ziyou shibao* (自由時報) close to the Democratic Progressive Party, and 2) *Lianhe bao* (聯合報) leaning towards the National Party, the Kuomintang. At the same time, the thesis will focus on how the situation was presented – usually in English-language to international audience – by prominent political actors on the Twitter platform, specifically President Tsai Ing-wen (*Cai Yingwen* 蔡英文) and the then chairman of the Kuomintang, Johnny Chiang (*Jiang Qichan* 江啟臣). The work will use a qualitative approach using sample texts dated in different periods from newspaper corpora. From them, the keywords with the highest frequency will be selected, which will be monitored in all texts of newspaper corpora – the quantitative method. A comparison of the changes in keyword frequencies in the two main ideological camps indicates a change in the rhetoric of the main actors. The interpretation of this change and its contextualization in the contemporary political and geopolitical situation will clarify the priorities of the communicated content towards Taiwanese society (newspaper corpus) and towards the international community (Twitter corpus). Twitter corpora are examined mainly qualitatively on the basis of reading the entire posts. It is accompanied by a quantitative frequency analysis.

Klíčová slova:

Analýza diskurzu, diplomacie, pandemie COVID-19, politická rétorika, Taiwan

Keywords:

Discourse analysis, diplomacy, COVID-19 pandemic, political rhetoric, Taiwan

Obsah

Seznam zkratek.....	10
Ediční poznámka.....	10
1. ÚVOD DO TÉMATU.....	11
1.1 Teoretické východisko: Diskurz a jeho analýza.....	13
1.2 COVID-19 v sekundární literatuře.....	15
2. METODOLOGIE.....	17
2.1 Sběr materiálů a informací o kontextu.....	17
2.2 Kvalitativní pilotní analýza.....	19
2.3 Kvantitativní analýza a software CORPRO.....	21
2.4 Analýza tweetů.....	23
3. KONTEXT.....	24
3.1 COVID-19 a Taiwan.....	24
3.2 Politická situace na Taiwanu.....	26
3.3 Mediální scéna na Taiwanu.....	27
3.3.1 počátky <i>Lianhe bao</i> a <i>Ziyou shibao</i>	27
3.3.2 <i>Lianhe bao</i> a <i>Ziyou shibao</i> v současnosti.....	28
3.3.3 Sociální média na Taiwanu.....	28
4. PILOTNÍ KVALITATIVNÍ ANALÝZA – novinové články.....	30
4.1 Aktéři a vypuknutí nemoci.....	30
4.2 Aktéři a jejich hodnocení v čase.....	36
4.2.1 Shrnutí analýzy sociálních aktérů.....	46
4.3 Lexikální analýza.....	48
4.4 Přínos pilotní kvalitativní analýzy.....	51
5. KVANTITATIVNÍ ANALÝZA – novinové články.....	52
5.1 Identifikace nejčastějších slov pomocí frekvenčních analýz.....	52
5.2 Celkové porovnání obou korpusů – <i>log-likelihood</i>	56

5.3 Celo-korpusová analýza klíčových slov.....	58
5.4 Přínos kvantitativní analýzy	77
6. DISKURZY SMĚŘOVANÉ DO ZAHRANIČÍ – tweety.....	79
6.1 Vytváření vazeb a soudržného národa u Tsai Ing-wen	82
6.2 Vytváření vnitrostátní opozice a rozdělování u Johnnyho Chianga.....	91
6.3 Souhrn analýzy tweetů	94
7. ZÁVĚR.....	96
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
8.1 Prameny – novinové články	99
8.2 Prameny – Tweety	103
8.3 Sekundární literatura	107
8.4 Internetové odkazy	109

Seznam zkratek

CDC = Středisko pro kontrolu a prevenci nemocí (z anglického Center for Disease Control)

CECC = Ústřední velitelské centrum pro epidemie (z anglického Central Epidemic Command Center)

ČLR = Čínská lidová republika

DPP = Demokratická pokroková strana

KMT = Kuomintang neboli Čínská národní strana

LT = *Ziyou shibao* (z anglického *Liberty Times*)

UDN = *Lianhe bao* (z anglického *United Daily News*)

Ediční poznámka

Čínská slova jsou přepisována ustáleným způsobem jejich přepisu v *pinyin*. Pro taiwanská jména je ovšem použit přepis taiwanský, jelikož takto jsou tyto osoby známé ve světě. Všechny čínské termíny jsou pro přehlednost textu uvedeny v hlavním textu přepisem, překladem a tradičními znaky (s výjimkou pár jmen z ČLR, které jsou psány ve zjednodušených znacích). Přepis v pinyin je v poznámkách pod čarou, tabulkách či grafech kvůli četnosti přepisovaných znaků vynechán.

1. ÚVOD DO TÉMATU

Pandemie COVID-19, jež se rozšířila z čínského města Wuhan (*Wuhan* 武汉) začátkem roku 2020, zasáhla do životů doslova všech obyvatel planety. Jednotlivé vlády se se situací vyrovnávaly různě, a vysvětlovaly svá opatření jinými důvody. Taiwan byl až do jara 2021 dáván za příklad krajiny, která zvládla pandemii kontrolovat především v jejích úvodních fázích. Tato diplomová práce si dává za cíl analyzovat různé diskurzy o pandemii COVID-19 v taiwanském mediálním prostoru. Zaměřuje se na dvoje největší, ideologicky rozdílné noviny: *Ziyou shibao* (自由時報)¹, které se přiklání k Demokratické pokrokové straně (dále DPP)² a patří do tzv. „zeleného tábora“ a *Lianhe bao* (聯合報)³, které se přiklání k Národní straně, též známé jako Kuomintang (dále KMT), a patří do tzv. „modrého tábora“.⁴ Nejzásadnější rozdíl mezi těmito tábory je v postavení vůči ČLR a otázce sblížení či oddalování Taiwanu od ČLR. Na Taiwanu nejsou ovšem pouze tyto dvě politické strany, v roce 2017 jich bylo registrováno celkem 314. (Fell 2018: 99) Zároveň se práce zaměřuje na to, jak situaci prezentují taiwanští politici stojící na opačných stranách politického spektra směrem k mezinárodnímu společenství – prezidentka Tsai Ing-wen (*Cai Yingwen* 蔡英文) za DPP a Johnny Chiang (*Jiang Qichen* 江啟臣), tehdejší předseda KMT. Situace je analyzována od propuknutí nemoci na konci roku 2019 do konce roku 2021. Soustředí se na to, jak byla pandemie vnímána a prezentována taiwanskými politickými špičkami a taiwanským tiskem, jež k nim má blízko, a jaké prostředky využívali.

K odpovědi na otázky bude kromě sekundární literatury využita také diskurzivní analýza vybraných novinových článků taiwanských periodik – jako oficiálního obrazu vybraných politických pozic – a příspěvky vybraných politiků na sociální platformě Twitter – jako méně formální prezentace priorit vlády a opozice. Tato metoda vychází z těsného propojení mezi diskurzem a politickou praxí, jež diskurz využívá a spoluvytváří, protože „[...] významy, které lidé dávají realitě, nejsou vlastní věci samotné, ale jsou jí přisuzovány lidmi. Toto přisuzování významů se řídí relativně fixními, ale zároveň nestabilními pravidly, která mají „nadosobní“ povahu – proto hovoříme o diskurzu jako

¹ Dostupné na: <https://www.ltn.com.tw/>.

² Zkratka je odvozena od anglického názvu Democratic Progressive Party. Kloním se k anglické zkratce, protože se jedná o ustálené označení.

³ Dostupné na: <https://Lianhe bao.com/news/index>.

⁴ Více o politických stranách na Taiwanu a jejich rozdělení na dva tábory například v: *Party Politics in Taiwan* (Fell 2005: 12-13) a dále také v kapitole 3.

o abstraktní struktuře pravidel a idejí [...] Tato struktura ovlivňuje a umožňuje politickou praxi a realizaci politické moci a zároveň politická praxe a politická moc udržuje nadosobní strukturu významů při životě.“ (Beneš 2020:169) Fang (2001: 611) upozorňuje, že diskurzivní strategie použité k rámování událostí slouží k legitimizaci a obraně politik formulovaných režimy u moci. Tato práce se diskurzivní strategie, použité v situaci ohledně COVIDU-19, snaží identifikovat a popsat. Hájek (2014: 136) upozorňuje, že „diskurzem formulované vypovídání nelze chápat jako čistě sémantickou záležitost, ale také jako praktickou činnost. Vypovídání slouží nejen ke komunikaci, ale zprostředkovaně spoluurčuje a ovlivňuje běh událostí.“ Proto diskurz není pouhým textem a diskurzivní analýza není pouhým zkoumáním textu, ale jde nad rámec textu do sémantické roviny.

Výpovědi o pandemii COVID-19 jsou vytvořené určitými diskurzivními formulacemi, které svým působením vytvářejí diskurzy o pandemii COVID-19. Předpokládám, že na Taiwanu existují minimálně dva různé diskurzy, reprezentované dvěma politickými a ideologickými tábory. Jelikož ohnisko nemoci bylo identifikováno v Čínské lidové republice, domnívám se, že noviny a politici příklánějící se k bližším vztahům s ČLR („modrý tábor“) a ti, kteří politicky prosazují autonomii Taiwanu od Číny („zelený tábor“), budou podávat jiný pohled na průběh pandemie. Předpokládám, že rétorika obou politických táborů bude odlišná a že strana DPP (v reprezentaci prezidentky a novin *Ziyou shibao*) bude využívat situaci k vymezení se vedoucí k vzdálení se od Čínské lidové republiky

Práce tyto diskurzy identifikuje a pokusí se je odlišit na úrovni jazykových prostředků; zaměří se na způsob, jak mají působit na společnost a co stojí za jejich existencí. Výroky nalezené v textech budou chápány jako strukturující prvky, které ovlivňují vnímání taiwanské (a mezinárodní) společnosti a budou kontextualizovány v domácím a mezinárodním dění. Metoda analýzy novinových článků je použita ve snaze zjistit, jak prvky diskurzu (zejména volba lexika, jeho symbolické významy a volby témat v textech) konstruují verze určité události tak, aby to bylo politicky prospěšné.

Na základě lexikální analýzy a určení základních sociálních aktérů a jejich nábojů a motivací je snaha o popsání a identifikování konkrétních nástrojů vytváření diskurzů. Čtení konkrétních novinových článků, tweetů či jiných psaných textů s tímto vědomím pak umožní čtenáři si z textu vzít méně zaujatý názor, umožní mu uvědomit si, jaké informace se text snaží předat a jak se tím snaží ovlivnit čtenářův postoj k dané situaci. Příspěvky a články budou sledovány jak v čínském (novinové články), tak anglickém jazyce (Twitter),

přičemž se předpokládá, že texty v čínském jazyce a v anglickém jazyce oslovují jiné publikum a jejich zprávy a prezentace se budou lišit.

1.1 Teoretické východisko: Diskurz a jeho analýza

Pro správné chápání práce je nutné jasně definovat používané pojmy. Nejproblematictější a nejzásadnější pro tuto práci je pojem *diskurz*. Michel Foucault (1926–1984) pojil diskurz s bojem o moc. O diskurzivní analýze píše následovně: „Otázka, kterou klade analýza jazyka a která se týká faktů libovolného diskurzu, je stále stejná: podle jakých pravidel je výpověď tvořena, a tudíž podle jakých pravidel mohou být vytvořeny další podobné výpovědi? [...] za výpověďmi samými se hledá znovu intence hovořícího subjektu, jeho vědomá aktivita, to, co chtěl říci, anebo nevědomá aktivita, která se bez ohledu na něj odehrála v tom, co řekl v bezmála nepostřehnutém zlomu jeho manifestních promluv.“ (Foucault 2002: 45) Dalším badatelům však nezanechal metodologický návod, podle kterého by šlo diskurzivní analýzu provádět. Proto, jak píše Hájek (2014), není mnoho analýz, které by Foucaulta ihned následovalo a sám Hájek (2014: 117) pro české čtenáře přibližuje stěžejní Foucaultovou tezi: „Diskurz je to, co umožňuje vědění, aby působilo jako moc, a moci, aby se jevila jako vědění.“ Toto spojení diskurzu a moci vědění je důležité i pro tuto práci. Práce analyzuje diskurz právě proto, aby zjistila, jaké dopady má na společnost i na politickém poli, tudíž studuje diskurz a jeho odraz ve společnosti.

V myšlenkách Foucaulta z části pokračuje Norman Fairclough (*1941), který je znám zejména pro svou kritickou diskurzivní analýzu. Ta je dle Fairclougha (2010:7) analýzou diskurzu, ve které je přítomné spojení mezi diskurzem a jinými sociálními aspekty, jako je například ideologie, sociální identity, instituce apod., jenž nejen popisuje, ale i hodnotí do jaké míry se shodují s různými hodnotami, které se považují za „správné“ ve společnosti. Tuto práci nepovažuji za kritickou diskurzivní analýzu (ale pouze za diskurzivní analýzu), jelikož neobsahuje toto „kritické hodnocení“, nicméně odráží zásadní koncept, jenž Fairclough stanovil. Fairclough (1992: 4) mluví o třídimenzionálním konceptu diskurzu a diskurzivní analýzy. „Jakákoliv diskurzivní událost je vnímaná současně jako kus textu, příklad diskurzivní praxe, a příklad společenské praxe.“ To znamená, že diskurzivní událost – v tomto případě novinové články a tweety – se dá uchopit jako text, který se dá zkoumat z lingvistického hlediska; dále se dá interpretovat, co jednotlivá slova v textu znamenají; a v neposlední řadě to je nutné zasadit do sociálního kontextu, tj. proč je to takto napsáno, jak to ve společnosti, na kterou to má působit, působí. V díle *Media Discourse* (1995), ve kterém Fairclough

analyzuje diskurz i na základě novinových článků, se zaměřuje na politický diskurz v mediích a jeho tvoření.

Teun A. van Dijk významně přispěl do diskuse o diskurzivní analýze. Jeho kniha *Discourse as Structure and Process* (1997) charakterizuje diskurzivní studie i samotné diskurzivní analýzy. Van Dijk (1997) představuje, že jednou z možností toho, jak se běžně používá slovo *diskurz*, je ve významu, že se jedná o „formu užívání jazyka, veřejné projevy či víc obecně mluvená řeč či způsob mluvy [například politiků]. (van Dijk 1997: 1) “Druhé běžné používání slova *diskurz* je při referování na konkrétní ideologický směr jako například *neoliberalistický diskurz*, kde jsou důležité myšlenky a filozofie propagovány neoliberalisty, v takovém případě studie neoliberalistického diskurzu nemusí vůbec klást důraz na samotný jazyk. Dále se obecně referuje na speciální typy nebo sociální domény jazykového použití a diskurzu, jako tomu je například, když řekneme *medicínský diskurz*. V neposlední řadě lze slovem *diskurz* referovat na jednu konkrétní mediální zprávu či konverzaci. (van Dijk 1997: 2–4)

Všechny tyto diskurzy se shodují na tom, že *diskurz* je forma užívání jazyka. V této práci je s *diskurzem* nakládáno tak, jak popisuje van Dijk (1997: 2), jako s komunikační událostí. Tato charakteristika zahrnuje i funkční aspekty *diskurzu* – lidé jazyk používají k přenosu myšlenek a přesvědčení, což dělají v rámci více komplexních sociálních událostí. Jako takový má *diskurz* podle něj tři dimenze: 1) užití jazyka 2) komunikace přesvědčení (kognitivní), 3) interakce v sociálních situacích. (van Dijk 1997: 2), což je opět, dle mého názoru, srovnatelné s Faircloughovým trojdimenzionálním konceptem *diskurzu*, který je vysvětlen výše.

Tato práce se bude snažit podle těchto třídimezních charakteristik odpovědět na základní otázku, kterou položil van Dijk (1997: 2): „Jak používání jazyka ovlivňuje přesvědčení a interakci?“ Důležité je si uvědomit, že vztah mezi užitím jazyka, přesvědčením a interakcí může být vícestranný. Nemusí pouze užití jazyka ovlivnit přesvědčení a interakci, ale i přesvědčení může ovlivnit užití jazyka apod. Hájek (2014: 14) tuto trojdimenzionální charakteristiku *diskurzu* vysvětluje takto: „V původním francouzském (*discours*) a následně i anglickém (*discourse*) významu znamenalo promluvu, rozpravu, pronesenou řeč nebo traktát. Slova *rozprava* nebo *rozmluva* asi nejněvněji odrážejí dvě části slova *diskurz*: *dis* – jako předponu *roz* – a *kurz* jako běh (řeči); *diskurz* je rozběhlá řeč, řeč v akci, řeč, která na nás působí.“ Hájek dále popisuje, že je důležitý vztah mezi mluvčím a *diskurzem* – jestli má mluvčí *diskurz* ve své moci či zdali je to opačně. Důležitý je tedy vztah k sociálnímu prostředí. Proto se tato práce nezabývá

pouze analýzou textu, ve které by rozebírala použité klíčové termíny, ale zabývá se celkově i prostředím, ve kterém byla slova použita a snaží se přijít na to, jak to ovlivňuje čtenářovo vnímání diskurzivní události.

Diskurzivní analýza (či analýza diskurzu) je podle Hájka (2014: 113) „analýza jazykového jednání, mluveného i psaného, které přesahuje hranice jednotlivých vět. Zaměřuje se zejména na to, jak je význam konstruován a interpretován prostřednictvím jazyka používaného v různých sociálních situacích a kontextech.” Beneš (2020: 92) jednoduše definuje diskurzivní analýzu jako „sadu metod a teorií pro analyzování běžně používaného jazyka v sociálním kontextu.“

1.2 COVID-19 v sekundární literatuře

Od propuknutí pandemie COVID-19 uplynuly více jak dva roky. Za tuto dobu lingvisté hojně zkoumali téma COVID-19 zejména v novinových člancích, ale i na sociálních platformách. V následující části představím pouze některé články jako příklady přístupů, jež dokládají základní trendy analýzy a interpretace. Některé také rezonují s předkládanou prací na úrovni metodologie.

Například, čínští lingvisté Yu, Lu a Hu (2021) v článku s názvem “A Corpus-Based Critical Discourse Analysis of News Reports on the COVID-19 Pandemic in China and the UK”, ukázali, že čínské noviny *China Daily* užívají objektivnější a neutrálnější slova při popisu pandemie než anglické noviny *Guardian*, z čehož vyvodili dva typy modelů diskurzů – „harmonický“ (podávaný novinami *China Daily*) a „konfliktní“ (podávaný novinami *Guardian*). Podobně i čínští vědci Mu, Zhao a Yang (2021) vycházející z Fairclougha zkoumali obraz Číny ve 35 člancích v periodiku *New York Times*. Z analýzy vyplynulo, že ačkoli noviny chválí zvládnutí situace v Číně, tak převládající diskurz ne zcela souhlasí s čínskými opatřeními. Čína je podle výzkumníků zobrazovaná v opozici k USA a k západním zemím. Docházejí k závěru, že rychlý rozvoj Číny vyvolává u ostatních zemí pocit ohrožení, a proto dochází k umístění Číny do této opozice. Při popisu pandemie se věnuje velká pozornost i čínské vládě. Čína bývá spojována s negativními slovy, čímž je o ní tvořen negativní obraz. Závěr jejich studie je, že se zprávy mísí s ideologiemi reportérů a mediálních organizací a tím zprostředkovávají pokřivený obraz Číny. Bez ohledu na to, jakou politickou pozici samotná studie Mu, Zhao a Yanga zastává, závěr – že mediální obraz je odrazem světonázoru autorů a často i nakladatelství – se dá jistě vztáhnout na jakákoli periodika a nakladatelské domy, tedy i ty na Taiwanu.

Existují ale také práce, které se na COVID-19 a vyjádření o něm zaměřují z genderového pohledu. Práce autorů Dada, Ashworth, Bewa, Dhatt (2020) zkoumá projevy 20 hlavních představitelů států, ve kterých je zahrnuta i taiwanská prezidentka Tsai Ing-wen. Práci zdůraznili rozdíly projevů mezi ženskými a mužskými představiteli států. Z analýzy jim vyplynulo, že muži i ženy mluví o stejných tématech, jako je například ekonomický dopad pandemie. Ženy však akcentují více dopad na jednotlivce a o sociální péči pro jejich zmírnění. Všichni političtí představitelé apelovali na obyvatelstvo, ale mužští představitelé více používali metafory s válkou a agresivnější jazyk. Rozdíl mezi diskurzem podávaným ženskou političkou a mužským politikem bude v této práci nastíněn také, konkrétně analýzou tweetů prezidentky Tsai Ing-wen a předního představitele KMT Johnnyho Chianga.

Většina prací diskurzivní analýzou zabývajících se COVID-19 pandemií jsou práce vycházející pouze z novinových článků. Práce, které analyzují texty související s pandemií na sociálních platformách často zkoumají citové zabarvení textu (tweetů či facebookových příspěvků). Jako příklad lze jmenovat práci od Fan a Yin (2020) „Stigmatization in Social Media: Documenting and Analyzing Hate Speech for COVID-19 on Twitter“, ve které pomocí korpusu vytvořeného z tweetů vyhodnotili emoce pojící se během pandemie COVID-19 k Číně.⁵

Kuo (2007) ve své práci „Translation or Transformation? A Case Study of Language and Ideology in the Taiwanese Press“ diskurzivní analýzou korpusů sleduje citování sociálních aktérů. Citování sleduje ve stejných periodikách, jako jsou používané v této práci – *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*. Kuo, podobně jako jiní vědci, studií potvrdil, že mediální diskurz je neobjektivní a ideologické názory mediálních institucí jsou velmi často implikované, skryté, popírané nebo považovány za samozřejmé.

V neposlední řadě je důležité připomenout starší studii Fanga (2001), která porovnává taiwanské noviny *Lianhe bao* a čínské *Renmin ribao*. Analýza se sice netýká pandemie, ale srovnává, jak se liší podávání stejných událostí v těchto novinách. Dochází k závěru, že stejné události jsou líčeny rozdílně, což je podle autora zapříčiněno rozdílnými ideologiemi domovských regionů.

⁵ Pro identifikaci tzv. „hate speech“ a pro určení emocí používali již existující slovníky, které obsahují buďto diskriminační slova či emoce, viz například: <https://hatebase.org/>.

2. METODOLOGIE

Jak už bylo zmíněno, práce rozebírá texty metodou diskurzivní analýzy. Volím dva přístupy analýzy. U novinových článků volím jako první analýzu kvalitativní, kdy na malém vzorku testuji hypotézy a zároveň detekuji klíčová slova (tzv. *keywords*). Druhým přístupem je kvantitativní analýza pomocí softwaru CORPRO, který umožňuje zpracovat větší vzorek textů. V kvantitativní části jsou zkoumaná klíčová slova vybraná v kvalitativní analýze. Tweety jsou zpracovány zejména kvalitativně na základě čtení celých článků. Tato kvalitativní analýza je dokreslena frekvenční analýzou, tedy analýzou kvantitativní. Tato část práce blíže představí vybrané postupy.⁶

2.1 Sběr materiálů a informací o kontextu

Analýza pracuje s dvěma druhy materiálů: a) novinové články, b) tweety politiků. Novinové články byly manuálně jeden po druhém stahovány z vybraných dnů, které jsou vypsané níže. Klíčovým slovem při vyhledávání novinových článků bylo slovo „virus“ (*bingdu* 病毒). Všechny články s tímto slovem byly staženy z oficiálních stránek novin (ze *Ziyou Shibao* přesně 603 článků a z *Lianhe Bao* 223 článků). Tweety byly staženy všechny od první zmínky o viru až po konec roku 2021, a to od uživatele Tsai Ing-wen⁷ (celkem 959 tweetů) a Johnnyho Chianga⁸ (celkem 334 tweetů). Takto byly vytvořeny dva novinové a dva twitterové korpusy.

Jelikož pandemie COVID-19 je při psaní této práce ještě pandemií probíhající, je důležité stanovit si v tomto bodě časovou osu, do kdy bude práce situaci sledovat. Ta je více popsána a odůvodněná v kapitole zabývající se kontextem (kap. č. 3). Analyzované dny jsou většinou den po vybrané zásadní události ve vývoji pandemie. Jsou jimi dny následující:

Rok	Datum	Událost
2019	31. prosinec	první zprávy o nemoci
2020	1.–3. leden	první zprávy o nemoci, zavádění prvních nouzových opatření

⁶ Při nastavování jednotlivých kroků analýzy jsem vycházela z příručky *O metodologii výzkumu v oblasti kritické analýzy diskurzu* (Prokopová, Orságová, Martinková 2014), která navrhuje postupy diskurzivně-historické analýzy. Ty jsou vyhovující pro analýzu novinových článků v této práci (obohaceno o zejména kvantitativní analýzu) (s. 38, 56–60).

⁷ Twitter účet: @iingwen.

⁸ Twitter účet @JohnnyChiang12.

	11.–15. leden	(10. ledna) první zpráva o úmrtí na nemoc, (14. ledna) WHO oznámila přenos z člověka na člověka
	31. leden	první měsíc s vědomím o nemoci
	12. únor	(11. února) oznámen oficiální název nemoci COVID-19
	12. březen	(11. března) vyhlášení COVIDU-19 světovou pandemií
	1.–2. červenec	půl rok s nemocí
	30. prosinec	první rok s nemocí
2021	1. leden	první rok s nemocí
	25. květen	nárůst nakažených na Taiwanu, zvýšení výstražného stupně
	5. červen	poskytování vakcín Taiwanu
	28. červenec	poskytování vakcín Taiwanu
	2. listopad	(1. listopadu) darované vakcíny z USA

Tabulka 1: Data tvořící novinové korpusy

Takto vytvořeným korpusům lze vyčítat hned několik bodů. Z dat v tabulce výše by se korpusy mohly zdát více zaměřené na rok 2020. Je tomu z důvodu nízké četnosti novinových článků ze začátku propuknutí nemoci. Ze začátku bylo novinových článků v jednotlivých novinách málo, zatímco v pozdějších datech jich noviny vydávaly několik desítek denně. Proto jsem zvolila více dat z období propuknutí nemoci, abych si byla jistá výskytem článků v obou novinách. Samotná odlišná velikost novinových korpusů je také způsobena odlišnou četností novinových článků. V *Ziyou shibao* v analyzované dny vydali několikrát více článků než v *Lianhe bao*. Při frekvenční analýze, *log-likelihoodu*, kolokacích apod. se ovšem nebere za hlavní ukazatel samotná frekvence slov, ale frekvence slov vztažená k celkové velikosti korpusu. Tato odlišná velikost korpusů by tedy neměla bránit analýze.

Jelikož byly většinou stahovány články ze dne po důležité události spojené s COVIDEM-19, mohly by tyto korpusy mít tematické omezení. Domnívám se ovšem, že 1) z důvodu stahování všech článků jednoho datumu; 2) díky pokrytí celého roku 2020 a 2021 (ve smyslu začátek roku, polovina roku, konec roku) jsem tomuto omezení ve větší míře předešla. Naopak je zde možnost sledování reakce na zásadní události, které se v době života s COVIDEM-19 staly. Je důležité si uvědomit, že se v práci nejedná o celkový diskurz COVIDU-19 na Taiwanu, jelikož korpusy neobsahují diskurz vnitropolitické diskurze, nicméně obsahují diskurz mediální (pouze novinový). Ačkoli jsem si vědoma nedostatků takto vytvořených korpusů, shledala jsem tuto metodologii na jejich vytvoření za nejvíce vyhovující.

Novinové korpusy byly převedeny z PDF podoby (ve které byly články staženy), do textových dokumentů. V souborech byly následně mechanicky odstraněna metadata z textu – informace, které nejsou hlavním textem, ale jsou důležité pro analýzu jednotlivých článků (například datum, autor apod.), jelikož by tyto informace mohly při kvantitativní analýze nevhodně ovlivňovat výsledky. Texty z Twitteru další úpravy nepotřebovaly, jelikož se jedná o krátké texty a jako takové se dají kvalitativně i kvantitativně zpracovat v původní podobě.

2.2 Kvalitativní pilotní analýza

Pro zkvalitnění analytických nástrojů je vhodné udělat pilotní kvalitativní analýzu. Z novinových korpusů bylo vybráno 18 článků pro bližší kvalitativní analýzu, která má monitorovat témata v diskurzu, určit klíčové sociální aktéry⁹ a lexikálně zajímavá slova pro bližší zkoumání v dalších částech práce v rámci celých korpusů (= klíčová slova práce)¹⁰.

Výběr jednotlivých článků pro tuto pilotní kvalitativní analýzu byl zhotoven z obou novinových korpusů. Vybrala jsem devět důležitých dat pokrývajících pandemii od jejího počátku (než byla epidemie vyhlášena pandemií), až po konec zkoumaného období, tj. konec roku 2021. Data reflektují podstatné momenty pandemie COVID-19 v taiwanské společnosti: i) oznámení existence nemoci ze strany ČLR (30. prosince 2020 a 1. ledna 2020); ii) reakce WHO (14. ledna 2020); iii) zklidnění pandemie na Taiwanu/ půl roku s nemocí (1. července 2020); iv) po roce s nemocí (30. prosince 2020 a 1. ledna 2021); v) zásadní nárůst nakažených na Taiwanu (25. května 2021); vi) poskytování vakcín Taiwanu (5. června 2021 a 2. listopadu 2021). Z vybraných dat jsem vybrala články, které se, alespoň částečně, soustředí na stejnou událost v daném dni. S tímto postupem je jasné omezení témat. I přesto byl zvolen výše uvedený postup, jelikož v rámci této části je podstatné celkové určení hlavních sociálních aktérů, kteří se k pandemii pojí. Dále mě zajímá, jaká další témata autoři článků obecně pojí k COVIDU-19. Zjištění hlavních témat, které naznačují obecný obsah diskurzu – sémantických celků je důležité pro celkové identifikování diskurzu.

⁹ Sociální aktéři mohou být buďto tzv. aktéry nebo trpiteli. (Van Leeuwen 1996: 32).

¹⁰ V této práci jsou jako klíčová slova považována slova, která vyšla z pilotní analýzy, jelikož jsou v textech frekventovaná (a to ať v obou korpusech, či pouze jednom). Tato slova jsou dále zkoumaná v rámci celokorpusové analýzy. Jsou to tedy slova „klíčová“ pro tuto práci.

U sociálních aktérů je hodnocen postoj autora textu k sociálním aktérům (ve spojení s akcemi, které dělají). Pro potřeby práce jsem navrhla škálování hodnocení sociálních aktérů, jak je zobrazováno v analyzovaném diskurzu. Sledování postoje je klíčové i kvůli tomu, že díky tomu jsou výsledky vizualizovány v grafech. Aby postoje mohly být vizualizovány a srovnány, přidala jsem k aktérům následující hodnoty (viz tab. 2). Jedná se o subjektivní hodnocení postojů na základě daných kritérií. Tento postoj vyplývá z celého textu. Pokud není postoj jasný, tak je hodnocen jako neutrální:

Postoj autora/ novin	Aktivní x pasivní proces	Hodnota
pozitivní	aktivní	10
pozitivní	pasivní	5
neutrální		0
negativní	aktivní	-10
negativní	pasivní	-5

Tabulka 2: Přiřazování náboje hodnocení sociálním aktérům

Jako ukázkou této metodologie v kvalitativní části práce uvádím dva články z obou periodik, které vyšly 31. prosince 2019 – dne, kdy se o nemoci COVID-19 dozvěděl celý svět. Ostatní výsledky kvalitativní analýzy jednotlivých článků představí tabulky¹¹ v kvalitativní části práce.

Kategorizace slov i návod, na jaká slova se zaměřit při lexikální analýze je čerpán z příručky *How to do Critical Discourse Analysis: A Multimodal Introduction* (Machin, Mayr 2012: 15–136). Příručka se zaměřuje zejména na aktéry a na akce v diskurzu. Z této kategorizace byla vybrána následující hlediska pro zkoumání textu:

- i. Zabarvení slov (Převažuje negativní zabarvení či pozitivní?)
- ii. Nadužívání jednoho slova či jeho synonym (Objevuje se nějaké slovo výrazně častěji než jiné?)
- iii. Potlačení slova (Chybí nějaké slovo v textu?)
- iv. Strukturální opozice (Vyskytují se v textu například dva aktéři, kteří jsou pokaždé daní do strukturální opozice?)
- v. Reprezentace lidí (Jaký přívlastek je použit?)
- vi. Míra personalizace: zosobnění vs. zneosobnění (Používají se v textu spíše individuální aktéři, kolektivní nebo se používají například institucionální aktéři?)

¹¹ Tabulky zobrazují aktéry; jejich zařazení; slovesa, která se k nim pojí a kategorizaci sloves; zabarvení sdělení; a nakonec hodnotu náboje, kterou jsem aktéru přiřadila.

- vii. Nominace nebo funkcionalizace (Převládá v nějakém korpusu u konkrétního aktéra odkazování se jménem i funkcí, tituly a v jiném korpusu nikoli? Či se sociální aktéři anonymizují?)
- viii. Transitivita slova (Je u některého důležitého slovesa nutnost spojení s předmětem? Jaký je pak ten předmět slovesa?)
- ix. Akce (Jaké akce ve spojení se sociálním aktérem převládají?)
- x. Materiální procesy (Jaký je výsledek akce?)
- xi. Mentální procesy (Je použit například proces a) poznání: myslet si b) náklonnosti: mít rád/ nerad; c) vnímání: vidět, slyšet, cítit?)
- xii. Procesy chování (Jedná-li se o konkrétní chování aktéra, jak je v textu zabarvené?)
- xiii. Verbální procesy (Pojí se k nějakému aktérovi pouze verbální procesy?)
- xiv. Vztahové procesy (Jsou někde zdůrazněné vztahové procesy?)
- xv. Existenciální procesy (Jsou nějaké akce podané ve rámci existenciálních procesů, tudíž jsou v trpném rodě a chybí u nich aktivní sociální aktér?)

Cíl této pilotní kvalitativní analýzy je odhalit sociální aktéry, kteří se v diskurzích o COVIDU-19 vyskytují a dále odhalit odlišnou slovní zásobu v novinových článcích, která je vhodná na další zkoumání v rámci analýzy kvantitativní.

2.3 Kvantitativní analýza a software CORPRO

Příručka *Metodologie výzkumu v oblasti kritické analýzy diskurzu* (2014) považuje diskurzivní analýzu za často kritizovanou pro svou neobjektivnost analytiků. A podle příručky se právě proto v poslední době využívají i kvantitativní analýzy, například frekvenční analýzy. (Prokopová a spol. 2014: 6) „Nejfrekventovanější plnovýznamová slova se zpravidla vážou k tématu textu. Proto zajímá-li nás téma textu, frekvenční analýza je na místě. Samotná frekvenční analýza není technikou analýzy, která by nám měla přinést nějaké nové vědění či pomoci odhalit netriviální struktury, jedná se spíše o metodu zpracování textových dat za účelem automatického získávání informací v textu již obsažených.“ (Hájek 2014: 96) To je také důvod, proč je kvantitativní analýza součástí této práce. Pro zpracování většího množství dat je využit software CORPRO.

CORPRO je software navržený pro korpusově založenou analýzu čínského textu. Před samotnou analýzou je nutné články rozdělit na jednotlivá slova (segmentace neboli

tokenizace slov)¹². CORPRO tuto funkci přímo obsahuje a není nutné využívat externích nástrojů, jako jsou například Stanford Word Segmenter¹³ nebo Jieba¹⁴ určeného pro zjednodušenou čínštinu. Z takto připraveného korpusu je již možné provést frekvenční analýzu. Software vygeneruje seznam od nejfrekventovanějších slov, který je nutné ještě dále upravit. Ze seznamu je vhodné odstranit slova, které nejsou plnovýznamová (tzn. nastavit *stopwords*¹⁵) a také nastavit synonyma.

V kvantitativní analýze je v prvním bodě provedena analýza frekvenční¹⁶, jenž je rozvinuta porovnáním korpusů pomocí asociační míry *log-likelihood*. *Log-likelihood* je jedna z metod zkoumání asociačních mír ve dvou zkoumaných korpusech. Sleduje logaritmus pravděpodobnosti výskytu v porovnávaných korpusech (Taboga 2021), ve kterém platí, že čím jsou hodnoty vyšší, tím je větší shoda ve dvou korpusech. Tato funkce je integrována v softwaru CORPRO. V našem případě byl jako hlavní korpus nastaven korpus *Ziyou shibao* a jako referenční korpus korpus *Lianhe bao*. Zaměřuji se na nejnižší (záporné) hodnoty, jelikož ty ukazují, která slova dominují pouze v jednom korpusu, a tudíž jsou pro daný korpus jedinečná a klíčová.

Z kvalitativní pilotní analýzy vybraná slova a sociální aktéři jsou dále zkoumání pomocí četnosti výskytu v korpusech, kolokací¹⁷ a nejčastějšího spoluvýskytu ve větě. Funkce softwaru, kterou dále využívám, je tzv. KWIC¹⁸ („klíčová slova v kontextu“). Tato funkce umožňuje zobrazení kontextu hledaného slova.¹⁹ Klíčová slova v kontextu jsou dále kvalitativně zkoumána v rámci celého korpusu. Výše uvedená kvantitativní analýza je tedy jak kvantitativní, tak kvalitativní, což umožňuje lepší chápání kvantitativních výsledků.²⁰

¹² Tokenizace probíhá přímo v softwaru, nicméně výsledky segmentace v programu CORPRO je ještě nutné zkontrolovat a případně manuálně upravit.

¹³ <https://nlp.stanford.edu/software/segmenter.shtml>.

¹⁴ Popis nástroje na <https://github.com/fxsjy/jieba>.

¹⁵ *Stopwords* jsou například gramatická slova, interpunkční znaménka či číslovky, které nechceme, aby se v kvantitativní analýze projevíly.

¹⁶ Frekvenční analýza je vizualizována i pomocí tzv. *wordcloudů*.

¹⁷ Tj., nejčastěji se přímo pojících slov.

¹⁸ Zkratka odvozena z anglického *keywords in context*.

¹⁹ Kontext je ohraničen počtem slov podle nastavení výzkumníka.

²⁰ Více o používání softwaru CORPRO v Chen (2016).

2.4 Analýza tweetů

Tweety byly zpracovány zejména kvalitativně. Z kvantitativní analýzy byla provedena frekvenční analýza. Ta je vizualizována pomocí tzv. *wordcloudů*²¹. Po této frekvenční analýze je provedena analýza kvalitativní. Kvalitativní analýza je zaměřena zejména na motivy, které se s v tweetech u jednotlivých aktérů objevují. Zkoumáno je, jak autoři uchopují pandemii COVID-19 a se kterými tématy a proč ji pojí. To je identifikováno na základě čtení celých příspěvků. Oba analytické přístupy jsou propojeny zvýrazněním slov, jenž se vyskytují ve *wordcloudech*, v rámci celé kvalitativní analýzy.

V této kapitole byly jednotlivě představeny metody analýz práce, které se často prolínají. Následující kontextová část práce se zaměří na časovou osu průběhu nemoci. Dále představí politickou a mediální situaci na Taiwanu, včetně postavení obou zkoumaných novin a platformy Twitter.

²¹ *Wordcloudy* vizualizují (v tomto případě) nejfrekventovanější slova v korpusu (či jednotlivých textech) a to pomocí velikosti a barvy slov.

3. KONTEXT

Dříve než se dostaneme k samotné analýze korpusů, je nutné pochopit společenský a politický kontext událostí, ke kterým se články váží. Tato část také představí mediální kulturu na Taiwanu a úlohu sociálních sítí.

3.1 COVID-19 a Taiwan²²

První informace o COVID-19 pronikly mimo Čínskou lidovou republiku 31. prosince 2019. Taiwan se dozvěděl o prvních případech neznámého viru z čínských online zdrojů. Bezodkladně kontaktoval jak ČLR, tak Světovou zdravotnickou organizaci (WHO) a požadoval více informací. Nezvládnutí pandemie SARS vedlo k rychlé reakci na potencionální hrozbu další pandemie. Po předchozích zkušenostech Taiwan rychle zareagoval přísnými nařízeními. Již 2. ledna byla na Taiwanu zavedena první nouzová opatření (jako je například palubní karanténa pro lety z Wuhanu, karanténa pro lidi, kteří přilétnou se zvýšenou teplotou apod.). Dne 5. ledna 2020 zareagovalo i WHO vydáním prvních informací o propuknutí nemoci s návrhy na opatření a zhodnocení rizika.

Dne 7. ledna 2020 čínské úřady potvrdily výskyt nového koronaviru, který byl pojmenován „Nový koronavirus“, „nCoV“. Následující den, 8.1.2020, byl potvrzen první případ mimo ČLR, v Thajsku. Dne 10. ledna 2020 byla první zpráva o úmrtí na tuto nemoc, a to v ohnisku nemoci, čínském Wuhanu a 14. ledna WHO na tiskové konferenci poznamenala, že byl potvrzen přenos z člověka na člověka.

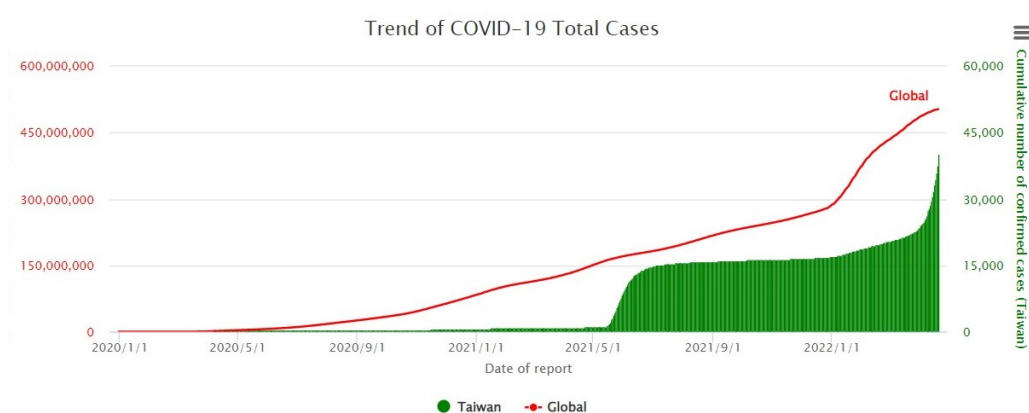
Dne 21. ledna 2020 byl potvrzen první případ na Taiwanu. Dva dny na to, 23. ledna byl Wuhan čínskými autoritami uzavřen. V únoru 2020 byl vyvinut systém („systém kontroly preventivních masek za epidemie“) dostupnosti roušek, aby se zabránilo panice z jejich nedostatku. Dne 11. února byl oznámen oficiální název pro tuto nemoc a tím je „COVID-19“.

Dne 11. března 2020 WHO vyhlásilo přítomnost onemocnění COVID-19 světovou pandemií. Taiwan neměl velký nárůst nakažených. Na konci roku 2020 se ve světě začalo očkovat proti nemoci COVID-19. Ačkoli Taiwan zaváděl opatření proti nemoci jako jeden z prvních, nelze do těchto opatření počítat očkování. Na Taiwan dorazily první dávky očkování až 3. března 2021 a Taiwan byl dlouhou dobu jednou z nejméně proočkováných

²² Časová osa byla převzata ze stránek taiwanského Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí. Odkaz na stránku: <https://covid19.mohw.gov.tw/en/sp-timeline0-206.html>.

zemí. Na jednu stranu se v zahraničních médiích můžeme dočíst, že nedostatek vakcín taiwanští političtí představitelé, jako je například nově zvolený viceprezident William Lai (*Lai Qingde* 賴清德), svádí na Čínu. (Blanchard 2022) Na druhou stranu sám Taiwan měl odmítnout čínské vakcíny a prosazoval vakcínu tuzemskou, ačkoli vakcína neprošla třetí fází klinického testování (na rozdíl od těch ostatních na trhu)²³, tudíž by se dal nedostatek vakcín svádět na taiwanskou vládu a její neochotu přijmout vakcíny z ČLR.²⁴

V květnu roku 2021 prudce vzrostl počet nakažených osob (viz graf 1). Na tiskové konferenci dne 25. května 2021 oznámilo Ústřední velitelské centrum pro epidemie (CECC) prodloužení národní epidemické výstrahy stupně 3 do 14. června 2021.

Graf 1 Graf 2: Celkový vývoj pandemie COVID-19 ve světě a na Taiwanu. Vertikální osa ukazuje jiné hodnoty pro Taiwan (zelené hodnoty) a pro svět (červené hodnoty). Horizontální osa ukazuje data.
zdroj: <https://covid19.mohw.gov.tw/en/s>

Dne 2. června 2021 byl zveřejněn první případ trombózy po očkování AstraZenecou, následně, dne 4. června, dorazilo 1,24 milionů dávek vakcín AstraZenecy z Japonka na Taiwan.²⁵ Japonsko nebylo jediné, kdo darovalo Taiwanu vakcínu, dalšími byla například i Česká republika. Ta darovala Taiwanu 30 000 dávek vakcíny Moderna COVID-19. Vakcíny dorazily na Taiwan 29. srpna 2021.²⁶ Dne 1. listopadu 2021 dorazilo na Taiwan 1,5 milionu dávek vakcíny Moderna COVID-19 darovaných vládou USA. Protože tento krok měl i politický podtext, 2. listopad 2021 byl zahrnut do analýzy a uzavírá ji.

²³ Jako jedna z prvních, kdo se nechal tuzemskou vakcínou očkovat, byla prezidentka Tsai Ing-wen.

²⁴ Více se tohoto tématu dotýká analýza tweetů, ve kterých se hojně vyskytuje téma očkování.

²⁵ To byla velice diskutovaná kontroverzní záležitost, a proto byly analyzovány články ze dne na to, 5.června. 2021.

²⁶ Vztahy Taiwanu s Českou republiky nejsou předmětem této práce, proto nebylo toto datum zahrnuto do analýzy.

3.2 Politická situace na Taiwanu

Pandemie zastihla Taiwan před prezidentskými volbami, kde svůj mandát obhajovala prezidentka Tsai Ing-wen z Demokratické pokrokové strany proti tehdejšímu starostovi Kaohsiungu, Han Kuo-yimu (*Han Guoyu* 韓國瑜) ze strany Kuomintang. V obou kampaních dominovala témata týkající se vztahu s Čínou.

Fell (2018) vidí rozkolísanost taiwanské politické scény zejména od tzv. „Slunečnicového hnutí“ (*Taiyang hua xueyun* 太陽花學運)²⁷ v roce 2014. Strana Kuomintang začala postupně ztrácet podporu a v roce 2016 byla u voleb zvolena nejen prezidentka ze strany DPP, ale strana DPP dokonce poprvé vyhrála parlamentní většinu. (Fell 2018: 1) Podle Dreyer a deLisle (2021) vládnoucí DPP však postupně ztrácelo podporu, což se projevilo v listopadových komunálních volbách 2018. Rok 2019 však znamenal obrat ve prospěch DPP. Jedním z důvodů jsou akce, které v té době podnikala ČLR v Hongkongu²⁸ a tím narůstající skepticismus vůči Číně. Co se ekonomické situace na Taiwanu týká, lidé byli spokojenější v roce 2020 než při volbách 2016, což znamená, že si DPP mohlo připisovat kladné body za řízení ekonomiky. (Dreyer a deLisle 2021: 1–2)

Již druhé zvolení DPP do čela vlády přimělo KMT ke změně. V březnu roku 2020 byl jako dočasný předseda strany KMT zvolen relativně mladý Johnny Chiang (48 let), čímž dala strana KMT gesto k reformám a Johnny Chiang pak dal nový popud ke změně výkladu konsenzu z roku 1992²⁹ „Jeden stát, dva systémy“. Prosazoval, aby se zbavili pověsti „pročínské strany“. (Rigger 2021: 61) Toto byl pro KMT nový impuls. Proto byl pro analýzu postojů představitelů obou táborů vybrán Johnny Chiang, nová postava u moci na poli KMT.

²⁷ Slunečnicové hnutí Fell (2018) popisuje jako událost, při které 18. března 2014 skupina zejména studentů vnikla do taiwanské parlamentní debaty síně a okupovala ji až do 10. dubna. Okolo parlamentu byly taktéž hojné protesty, a to vše bylo učiněno ve snaze zabránit přijetí kontroverzní dohody s ČLR. (Fell 2018: 1)

²⁸ V roce 2019 (až 2020) probíhaly v Hong Kongu velké demonstrace proti změně vydávacího zákona – šlo o vydávání lidí zadržovaných v Hong Kongu do jiných zemí, zejména do Číny. Proti tomuto vydávání začaly protesty, de facto proti čínské nadvládě a tím spojené policejní brutalitě.

²⁹ Tsai Ing-wen konsenzus v roce 2016 při volební kampani konsenzus „jeden stát, dva systémy“ nepřijala, což je důležitou součástí jejího vládnoucího postoje.

3.3 Mediální scéna na Taiwanu

3.3.1 počátky *Lianhe bao* a *Ziyou shibao*

Obě vybraná periodika jsou na taiwanské mediální scéně dominantní a každé zastupuje jiný politický tábor. Jejich historie sahá do období 50. let 20. století. V té době se kromě oficiálních periodik začaly prosazovat i soukromá média. *Lianhe bao* byly první soukromé noviny, které vznikly na začátku 50. let dvacátého století. Druhé velké soukromé noviny byly *Zhongguo shibao* (中國時報) a jako třetí velké soukromé noviny, které byly založeny až později v roce 1988 po uvolnění režimu, byly *Ziyou shibao*. Ty se později v devadesátých letech staly nejčtenějšími novinami na Taiwanu a svými postoji především ve vztahu k Čínské lidové republice patří do „zeleného tábora“. (Batto 2004: 2–3, 7)

Ziyou shibao vznikly z již existujících novin *Ziyou ribao* (自由日報) a vlastnil je pozdější poradce prezidenta Lee Teng-huie (*Li Denghui* 李登輝), Lin Rong-san (*Lin Rongsan* 林榮三)³⁰. Následně otevřeli svoji anglicky píšící pobočku, *Taipei Times*. *Ziyou shibao* kladlo větší důraz na Taiwan než na Čínskou republiku, a proto se řadí do tzv. „zeleného“ tábora. Jejich sloganem v propagačních kampaních bylo: „Taiwan na prvním místě, stejně jako svoboda“ (*Taiwan youxian, ziyou diyi* 台灣優先, 自由第一). Lin Rong-san a jeho noviny sjednotili své postoje s postoji Demokratické progresivní strany, čímž se odlišovali od *Lianhe bao* a *Zhongguo shibao*. (Batto 2004: 7)

Svobodné noviny byly na Taiwanu od roku 1980, do té doby bylo vládou KMT nastaven systém kontroly novin, takzvaný *baojin* (報禁). Noviny byly kontrolované zejména armádou a Vládní informační kanceláří, která řídila Centrální oddělení propagandy Kuomintangu. (Batto 2004: 2) Taiwanské noviny měly potíže, jelikož se často dotýkaly citlivého tématu ohledně Číny. Zásadní událostí bylo tzv. „bojkotové hnutí za záchranu Taiwanu“ (*Tui bao jiu Taiwan* 退報救台灣) proti *Lianhe bao*. To se odehrálo dne 23. listopadu roku 1992. Patnáct asociací (mezi nimi např. Asociace taiwanských profesorů, Presbyteriánská církev, Liga taiwanského lékařského světa) reagovalo na to, že některá média (zejména *Lianhe bao*) mísí fakta s názory. *Lianhe bao* byl jejich hlavním cílem kritiky, protože se tehdy jednalo o největší noviny a články měly vliv na vztah Taiwanu s Čínskou lidovou republikou. Noviny *Lianhe bao* prý poškodily stabilitu

³⁰ Lin Rongsan (1939–2015) byl obchodník, který měl jedno z největších jmění na ostrově. Byl členem legislativního (1975–1979) a poté kontrolního dvora (1980–1991), jehož byl poté viceprezident (1992–1993). (Batto 2004: 7).

Taiwanu tím, že se staly mluvčím komunistické Číny. (Batto 2004:11–12) Co se současnosti týká, noviny si stále drží své rozdílné ideologické postavení.

3.3.2 *Lianhe bao* a *Ziyou shibao* v současnosti

Podle studie Lin Lihyun (2021) pro britský výzkumný ústav a *think-tank* Ústav Reuters pro studium publicistiky na Oxfordské Univerzitě (Reuters Institute for the Study of Journalism, Oxford University), *Ziyou shibao* online i *Lianhe bao* online jsou na devátém místě ve sledovanosti online novin na Taiwanu³¹, 16 % obyvatel Taiwanu se na ně alespoň jednou týdně podívá. *Ziyou shibao* má o procento větší sledovanost, když se bere časový úsek sledovanosti alespoň jednou za tři dny (*Lianhe bao* má 8 % a *Ziyou shibao* 9 %). To jsou čísla velice podobná. Značný rozdíl je ovšem v důvěryhodnosti médií. Co se týká *Lianhe bao*, 44 % lidí věří těmto novinám, *Ziyou shibao* pouze 37 %. Přibližně 14 % Taiwanců podle průzkumu nevěří zprávám z *Lianhe bao* a u *Ziyou shibao* je tomu 22 %. (Lin 2021: 149) Jak je vidět z průzkumu, noviny si stále drží své přední místo mezi rozvinutým taiwanským informačním trhem. Mají ovšem stále problém s důvěryhodností u čtenářů. Již v devadesátých letech tato nedůvěra způsobila bojkot novin *Lianhe bao*, nicméně nyní se zdají být podle průzkumu méně důvěryhodné *Ziyou shibao*.

3.3.3 Sociální média na Taiwanu

Podle posledních studií více než dvě třetiny Taiwanců používají sociální média pro všechny účely a většina z nich je používá jako primární zdroj zpráv. Nejpoužívanější sociální platformou na Taiwanu je Facebook. (Lin 2021: 148) I přes to byl jako další pramen této práce použit Twitter a tweety. Je to hlavně z toho důvodu, že Twitter je obecně hojně užíván politiky a omezení délky tweetů přispívá k jednodušeji zpracovatelné analýze.

Twitter, na rozdíl od taiwanských periodik, je platforma, kterou používá takřka celý svět. Politici na této platformě svými příspěvky míří více mimo svou zemi. To je velký rozdíl oproti analyzovaným periodikům, kde se předpokládá, že největší množství čtenářů se bude nacházet na Taiwanu, a to i když jsou to periodika vydávaná online. To je také důvodem, proč byla tato platforma použita pro analýzu.

Pro koho jsou příspěvky na Twitteru určeny nám ukazuje jazyk, kterým je většina příspěvků na Twitteru zvolených uživatelů psaný. Například prezidentka Tsai Ing-wen má

³¹ Před nimi se umístili například *Yahoo! News*, *Line News* či *Apple Daily online*. (Lin 2021: 149).

většinu příspěvků v angličtině, několik v japonštině (zejména ty, které směřují k japonským občanům) a nejméně jich má v čínštině. Politici na nižších postech jako je Johnny Chiang mají o něco víc příspěvků v čínštině, ale taktéž u něho převládají příspěvky anglickém jazyce.

4. PILOTNÍ KVALITATIVNÍ ANALÝZA – novinové články

Hlavním cílem pilotní kvalitativní analýzy je získání přehledu, jak soudobá taiwanská periodika zacházejí s událostmi a informacemi, které se týkají pandemie COVID-19. Tato pilotní kvalitativní analýza má dvě zásadní části. První z nich se soustřeďuje na identifikaci a charakteristiku aktérů, jež se v diskurzu obou novin vyskytují. Dále sleduje a charakterizuje jejich aktivity vyjádřené slovesně, z čehož se vyvozuje náboj sdělení. Metoda je ukázána v tabulce 3 a 4, zde je provedena analýza dvou článků. Ostatních 16 článků je zpracováno stejně, ale z důvodu přehlednosti, uvádím jen závěry analýz. Analýza odpovídá na otázky týkající se převládající slovní zásoby v korpusu a všímá si prostředků uvedených v metodické části této práce (viz s. 19–20); hlavní slovní zásoby a její specifčnosti pro každý korpus. Tito aktéři jsou později sledováni i v kvantitativní analýze.

4.1 Aktéři a vypuknutí nemoci

Nejprve se podíváme na uvedení problematiky nemoci v obou novinách. V novinách *Ziyou shibao* v den, kdy se svět dozvěděl o propuknutí nové nemoci v ČLR, 31. prosince 2019, vyšel článek³², jehož aktéry a s nimi se pojící aktivity lze sledovat v následující tabulce. Aktéři jsou rozděleni na individuální nebo kolektivní a jejich aktivity jsou charakterizovány jako aktivní činnost nebo pasivní proces. Zároveň určují i zabarvení věty a její náboj. Ten je určován na základě kombinací výše zmíněných charakteristik a je popsán v tabulce 2. Tabulky obsahují i text v čínštině pro lepší orientaci. Cílem je určit, jak jsou jednotliví aktéři prezentováni v daném článku a potažmo i periodiku. Články jsou zde chápány jako sondy do diskurzu daného periodika.

Sociální aktér	sociální aktér- charakteristika	Akce	Aktivní / pasivní	Zabarvení + poznámka	Náboj
Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) 疾管署 ³³	kolektivní	čeká na odpovědi 待中方回覆查證結果	pasivní proces chování	neutrální	0

³²Pro přehlednost budu uvádět v poznámkách pod čarou bibliografické záznamy včetně čínských znaků pro analyzované články: „Podezřelé případy SARS v čínském Wuhanu; Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí: Čeká se na odpověď s výsledky šetření čínské strany” (中國武漢疑傳 SARS 病例 疾管署：待中方回覆查證結果), *Ziyou shibao* (31.12.2019).

³³ Celým názvem Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí Ministerstva zdravotnictví (衛生福利部疾病管制署).

Luo Yijun, zástupce ředitele CDC 衛福部疾管署 副署長羅一鈞	individuální (se jménem i funkcí)	poukázal na to, že poslal email čínskému CDC a ujistil se telefonicky, že ho druhá strana dostala, výsledky šetření musí druhá strana potvrdit 指出，已於今早寄出 電子郵件至中國疾控 中心對口，並以電話 確認收到，尚待對方 提供查證結果。	aktivní verbální proces, ³⁴ následuje aktivní materiální proces a proces chování	pozitivní - aktivní snaha zjištění informací ze strany Luo Yijuna - v opozici čínské CDC	10
Luo Yijun 疾管署副署長 羅一鈞	individuální	poukázal na to, že podle zpráv šířících se na internetu, infor- mace nejsou dohledatelné na stránkách Wuhanské hygienické stanice 指出，從網路流傳訊 息來看，未於武漢市 衛健委官網查到該公 告	aktivní verbální proces	neutrální - zpřesňování informací, které možná mají uklidnit čtenáře	0
Luo Yijun 羅一鈞	individuální	poukázal na to, že pokud se v Číně potvrdí SARS, tak je Čína povinna infor- movat WHO a sou- sední země, aby us- nadnila preventivní opatření, moje země zavede preventivní opatření 指出，若中國確診 SARS 病例，依照規 定必須通報世界衛生 組織（WHO），並通 知鄰近國家，以利做 好防護措施；我國也 會啟動跨部會應變機 制。	aktivní verbální proces: následuje Čína a Taiwan jako sociální aktér	neutrální - jedná se o podmínkovou větu - Čína a „naše země“ v opozici	0

³⁴ V akcích verbálního procesu se sledují (a jsou hodnocena) slovesa ostatní – ne samotné sloveso verbálního procesu.

CDC (mé země) 我國衛福部疾管署	kolektivní	vyjadřují se, že již probíhá jednání s Čínským CDC a dostanouli odpověď o výskytu nemoci, v tom případě to bude veřejnosti oznámeno a budou zavedena opatření 表示，已向中國疾病預防及控制中心確認中，萬一收到回覆證實有此事，將對外公布並啟動跨部會應變機制	aktivní verbální proces: následuje aktivní materiální proces	pozitivní - informují veřejnost o průběhu šetření i o dalším informování	10
Naše země (Taiwan) 我國	kolektivní	zavede opatření 會啟動跨部會應變機制	aktivní materiální procesy	pozitivní	10

Tabulka 3: Aktéři a akce z korpusu Ziyou shibao: 31. 12. 2019

I když se jednalo o první zprávu týkající se nemoci COVID-19, je patrné, že se v „zelených novinách“ *Ziyou shibao* objevují první obrysy nově vzniklého narativu. Termíny jako „naše země“ (*woguo* 我國), i když jsou v taiwanském kontextu naprosto samozřejmé a nemusí v čtenáři vyvolávat silné emoce, staví Taiwan („naše země“) do binárního protikladu s Čínou. Kolektivní institucionální aktéři jak na Taiwanu (Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí, CDC) nebo v Číně (Wuhanská hygienická komise), jsou vykresleni poměrně pasivně jako „čekající“ na zprávy nebo že nedisponují informacemi. Do popředí vystupuje zástupce ředitele taiwanské CDC, Luo Yijun, jež na tiskové konferenci poskytl rozhovor.

Druhý zkoumaný článek „Objevily se případy SARS? Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí: Čeká se na potvrzení pevninskou Čínou“³⁵ vyšel v novinách *Lianhe bao* stejný den. Jak tabulka 4 dokládá, „modré noviny“ *Lianhe bao* implicitní binární opozici mezi Čínou a Taiwanem nevytváří. V jejich článku především vystupuje institucionální kolektivní aktér, CDC, jež je spojováno se slovesy činnosti („doporučovat“, „vydávat“, „ověřovat“), a tudíž je charakterizováno aktivně a spíše pozitivně. Luo Yijun – zástupce ředitele – jež situaci objasňoval při tiskové konferenci, je spojován především se slovesy verbálního procesu.

³⁵ „Objevily se případy SARS? Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí: Čeká se na potvrzení pevninskou Čínou“ (出現 SARS 病例？疾管署：待陸查證), *Lianhe bao* (31.12. 2019).

Sociální aktér	sociální aktér	Akce	Aktivní / pasivní	Zabarvení + poznámka	Náboj
CDC 衛福部疾管署	kolektivní	uvedlo, že zaslali email čínskému protějšku 表示，已寄電子郵件傳送陸方疾控中心對口	aktivní verbální proces: následuje aktivní materiální proces	pozitivní -aktivní shánění informací	10
CDC 疾管署	kolektivní	čeká na výsledky poskytnuté čínskou stranou 待陸查證	pasivní proces chování	neutrální	0
CDC 疾管署	kolektivní	se vyjadřuje, že doposud nedostali zprávy od protějšku 表示，截至中午還沒有陸方的查證結果。	aktivní verbální proces	Neutrální	0
CDC 疾管署	kolektivní	doporučuje těm občanům, kteří nedávno cestovali před průliv a taiwanským podnikatelům, na veřejných místech nosit roušku a vyhýbat se přeplněným místům 建議近期往來兩岸的民眾、台商等，到公眾場合應戴口罩、避免到人潮擁擠場所。	aktivní proces chování	pozitivní - CDC se snaží varovat a dává doporučení	10
CDC 疾管署	kolektivní	vydává prohlášení, že o podezření na zápal plic neznámého původu či SARS ve Wuhanu na oficiálních internetových stránkách městské zdravotní komise ve Wuhanu nebylo nalezeno oznámení. 上午發布聲明表示，有關網路轉傳武漢疑似出現不明原因肺炎或 SARS 病例訊息，經查武漢市衛健委官網並未查到該公告。	aktivní verbální proces	neutrální - zpřesňování informací, které mají uklidnit čtenáře	0
CDC 疾管署	kolektivní	ověřuje, zdali informace na internetu jsou pravdivé 正查證此網路訊息真偽	aktivní proces chování	pozitivní - snaha šířit pouze ověřené informace	10
Luo Yijun, zástupce ředitele CDC 疾管署副署長羅一鈞	individuální (se jménem i funkcí)	se vyjadřuje, že pokud Čína opravdu potvrdí SARS případy, musí se to oznámit WHO a Taiwan také zavede opatření 表示，若中國真的確診出現 SARS 病例，依規定須通報世界衛生組織（WHO），台灣也會啟動跨部會應變機制。	aktivní verbální proces: následuje Čína a Taiwan jako sociální aktér	neutrální - jedná se o podmínkovou větu	10

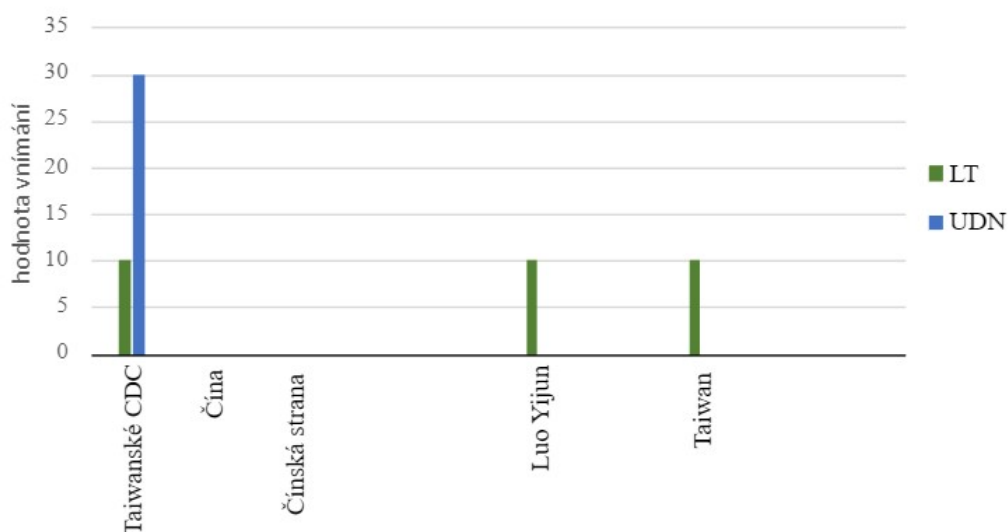
Luo Yijun 羅一鈞	individuální	říká , že typická pneumonie je poměrně vzácné onemocnění způsobené neznámým patogenem, jako je Chlamydia pneumoniae, (...) 表示，非典型肺炎是指較不常見，由某種未知的病原體如肺炎衣原體、(...)	aktivní verbální proces	neutrální - osvětlování situace	0
Luo Yijun 羅一鈞	individuální	říká , že podle snímku obrazovky, který viděl na internetu dnes brzy ráno, se skutečně objevilo něco, co vypadalo jako mimořádné oznámení vydané Městským zdravotním úřadem Wuhan kvůli nevysvětlitelnému zdravotnímu stavu. 說，據他自己凌晨在網路上看到網友提供的截圖，的確有張疑似是武漢市衛生健康委員會所發布、不明原因救治情況的緊急通知	aktivní verbální proces	neutrální - osvětlování situace	0
Luo Yijun 羅一鈞	individuální	říká , že se Čína současné době potýká s vážnou epidemií chřipky a ptačí chřipky, zatímco zápal plic je většinou spojen s horečkou. 說，中國目前流感、禽流感疫情較嚴重，而肺炎多與發燒有關	aktivní verbální proces: následuje Čína jako sociální aktér	neutrální - osvětlování situace - „Čína“ se potýká	0
Luo Yijun 羅一鈞	individuální	říká , že doteď nedostal odpověď od protějšího CDC 表示，截至中午尚未收到疾控中心對口的查驗回覆	aktivní verbální proces	neutrální - osvětlování situace	0

Tabulka 4: Aktéři a akce z korpusu Lianhe bao: 31. 12. 2019

Ačkoli v tabulce 4 vidíme Taiwan a Čínu v jedné větě jako dva sociální aktéry, výše uvádím, že „modré“ noviny nevytváří implicitní binární opozici mezi Taiwanem a Čínou. Je tomu z důvodu použití zcela neutrálního slova „Taiwan“ v *Lianhe bao*, které nikterak nenaznačuje hodnocení sociálního aktéra (oproti tomu „naše země“ jasně indikuje, jak by měl být sociální aktér hodnocen).

Výsledky analýz sociálních aktérů je možné vizualizovat podle náboje hodnocení, jak je ukázáno v grafu 2 níže. „LT“ značí periodikum *Ziyou shibao*, z anglického *Liberty Times* a „UDN“ značí *Lianhe bao*, z anglického *United Daily News*. Hodnoty ukazují výsledky: pozitivní hodnoty poukazují na aktivní činnost a pozitivní hodnocení; nulová hodnota znamená neutrální hodnocení a relativně pasivní činnost; negativní hodnoty odkazují k aktivní činnosti, ale negativnímu hodnocení.

Zobrazení sociálních aktérů 31. 12. 2019

Graf 3: Vizualizace sociálních aktérů a jejich hodnocení v *Ziyou Shibao* a *Lianhe Bao*, 31. 12. 2019

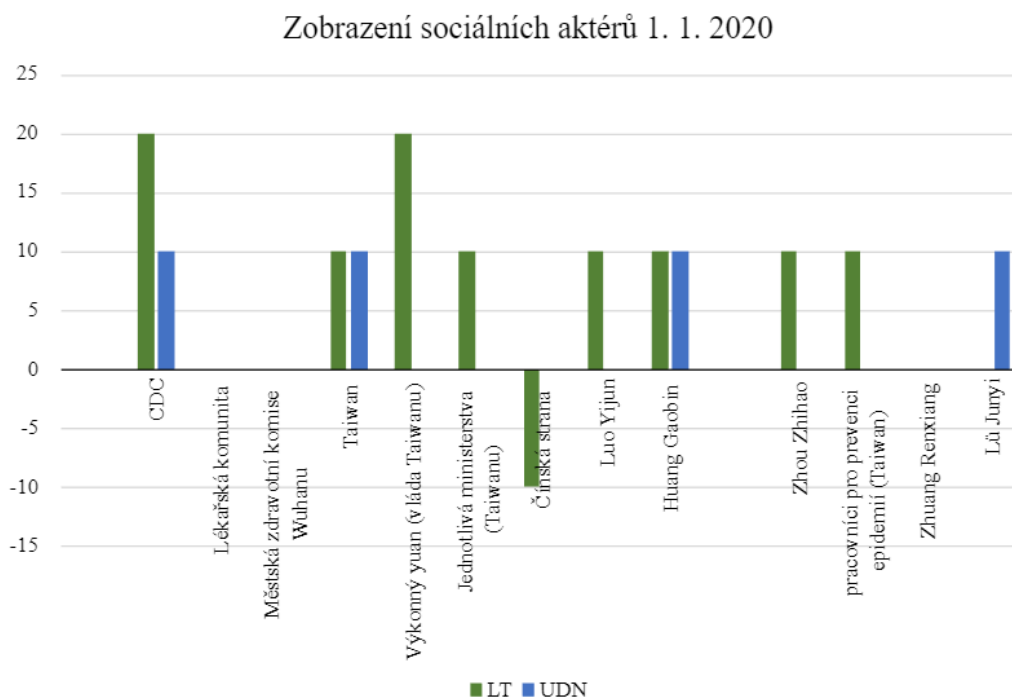
Výběrem aktérů i témat jsou si první články velice podobné. Články jsou z doby, kdy se do světa poprvé dostaly zprávy o nemoci, které nebyly oficiální a bylo jich velice málo. V obou novinách je kladně vyobrazeno taiwanské Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) – kolektivní, anonymizovaný, institucionální aktér. Je to z toho důvodu, že CDC udělalo první kroky při zachycení informace o nové nemoci. Vedle kolektivního aktéra – autority – vystupuje i Luo Yijun (zástupce ředitele CDC), jež je v pozici mluvčího CDC a jeho hodnocení tak není příliš zatíženo negativním či pozitivním nábojem.

Z geografických kolektivních aktérů se v novinách objevuje „Taiwan“, který má jasně pozitivní hodnocení u novin *Ziyou shibao* a „Čína“, jež je hodnocena neutrálně. Není zde tedy žádné obviňování čínské vlády z aktivního šíření nemoci. Z toho lze usuzovat, že na začátku nemoci COVID-19 obě periodika zastávala k čínské straně v rámci nemoci stejný, neutrální postoj, ale to bude ověřeno dále v rámci celkové analýzy. Tento postoj je v práci dále sledován v čase.

Již při prvních zmínkách o nové nemoci jsou vidět rozdíly mezi periodiky. Ačkoli jsou rozdíly ze začátku poměrně malé, zajisté je vhodné tyto tendence sledovat v čase průběhu epidemie. I proto byla analýza provedena u všech osmnácti článků (zde jsou zobrazeny pouze grafy z toho vyhotovené), aby se zjistilo, zdali dva odlišné, a na základě zejména sociálních aktérů pozorované, diskurzy existují. Postoj je v této části práce vyhodnocován na základě čtení celých článků a sleduje výše popsanou metodu určování náboje hodnocení. Grafy tedy odráží zobrazení aktérů a jejich konání, což odkazuje k diskurzům, jež noviny vytváří.

4.2 Aktéři a jejich hodnocení v čase

Druhý den po oznámení šíření nemoci se počet aktérů v sledovaném tisku výrazně rozšiřuje (graf 3).³⁶ Lze je rozdělit do několika skupin: 1) kolektivní lékařské autority, 2) individuální lékařské autority, 3) vládní orgány, 4) kolektivní geografičtí aktéři.³⁷ Vypsané konkrétní aktéry můžeme sledovat v grafu níže.

Graf 4: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin Ziyou shibao a Lianhe bao, 1. 1. 2020

Mezi pozitivně zbarvenými aktéry se u obou novin objevuje kolektivní institucionální aktér taiwanské Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí. Ten je v novinách *Ziyou shibao* stavěn do strukturální opozice k „čínské straně“, která je hodnocena negativně.³⁸ Aktivita taiwanského CDC není překvapující, protože na situaci bylo nutné reagovat na vládní úrovni a CDC je zřízeno právě na situace typu propuknutí nové nemoci. Druhou skupinou

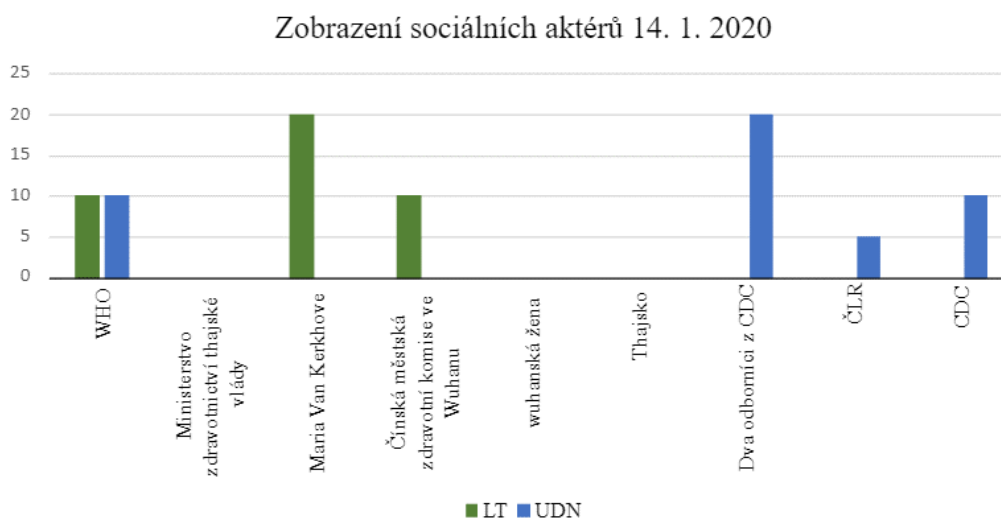
³⁶ Z článků „V čínském Wuhanu se šíří neznámý zápal plic; přímé lety s karanténou; Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí odhaduje, že se symptomy neshodují se SARS; lékařská komunita se domnívá, že se může jednat o novou variantu chřipky“ (中國武漢傳不明肺炎 直航機登機檢疫/疾管署推估與 SARS 徵狀不吻合 醫界認為可能是變異新流感), *Ziyou Shibao* (1. 1. 2020) a „27 případů zápalu plic v pevninské Číně; stále není jisto, zdali se jedná o příchod viru SARS; začíná hraniční karanténa“ (大陸 27 例肺炎仍不確定病毒種類 SARS 來了? 邊境檢疫啟動), *Lianhe bao* (1.1. 2020).

³⁷ Geografické místo samozřejmě nezpůsobuje dění, tj. nemá motivaci (*agency*), skrze lidské jednání, konání. V člancích ale dochází k rozostření hranice a individuální činitelé (konkrétní politici) či kolektivní činitelé (například vlády) bývají označováni geografickým názvem, jež přebírá jejich motivaci. Proto Taiwan může konat a Čína něčemu bránit. V těchto případech dochází ke zkrácení a takto budovaný diskurz neodhaluje konkrétního činitele, jenž je za danou činnost zodpovědný, čímž dochází k manipulaci sdělení.

³⁸ V textu doslova použito „naše CDC“ (我疾管署), což značí strukturální opozici k druhé straně, což je v tomto případě „Čína“.

aktérů s pozitivním hodnocením jsou zaměstnanci vládní organizace CDC (Luo Yijun, Zhuang Renxiang a Zhou Zhihao)³⁹, kteří vystupují jednak jako mluvčí a jednak jako odborné autority. Není proto překvapivé, že se s nimi pojí aktivní slovesa „vyjadřování se“ (*biaoshi* 表示). V této rané fázi se neobjevují politici. Z části to může být faktem, že vrcholí prezidentská předvolební kampaň (volby se uskutečnily 11. ledna 2020) a jejich hlavním tématem byla tradičně domácí politika a vztahy přes úzinu.⁴⁰ Pozitivně se u obou novin zobrazuje „Taiwan“, jakožto kolektivní geografický aktér, který se zde vztahuje spíše na vládní orgány Taiwanu, které jsou hodnocené kladně, jelikož podstupují aktivní kroky k zjištění více informací o nemoci.

O dva týdny později, 14. ledna 2020, se články⁴¹ zabývají reakcí WHO na situaci s novou nemocí. To je doba, kdy WHO potvrdila přenos nemoci z člověka na člověka. Konkrétní sociální aktéry lze sledovat v následujícím grafu.

Graf 5: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*, 14. 1. 2020⁴²

K WHO se obě periodika staví stejně pozitivně, jelikož WHO zastává aktivní postoj k situaci a varuje lidi a snaží se jim přinést více informací. Pozitivní postoj je jak k WHO,

³⁹ Lü Junyi (呂俊毅), ošetřující lékař Dětského infekčního oddělení Národní taiwanské fakultní nemocnice; Zhou Zhihao (周志浩), ředitel pro kontrolu nemocí CDC; Zhuang Renxiang (莊人祥), zástupce ředitele CDC; Huang Gaobin (黃高彬), ředitel oddělení infekčních nemocí Dětské nemocnice Čínské lékařské univerzity.

⁴⁰ Výsledky voleb lze sledovat například zde: <https://www.bloomberg.com/graphics/2020-taiwan-election-results/?leadSource=verify%20wall>.

⁴¹ Články: „WHO varuje, že je potvrzen „omezený“ přenos Wuhanského zápalu plic z člověka na člověka; epidemie se může rozšířit“ (證實武漢肺炎「有限度」人傳人 世衛示警：疫情恐擴散), *Ziyou shibao* (14. 01. 2020) a „První případ Wuhanského zápalu plic mimo pevninskou Čínu, žena z Wuhanu diagnostikovaná v Thajsku, WHO virus pojmenovalo „nový koronavirus 2019““ (武漢肺炎出現大陸外首例 武漢女子在泰國確診 WHO 已命名「2019 新型冠狀病毒」), *Lianhe bao* (14. 01. 2020).

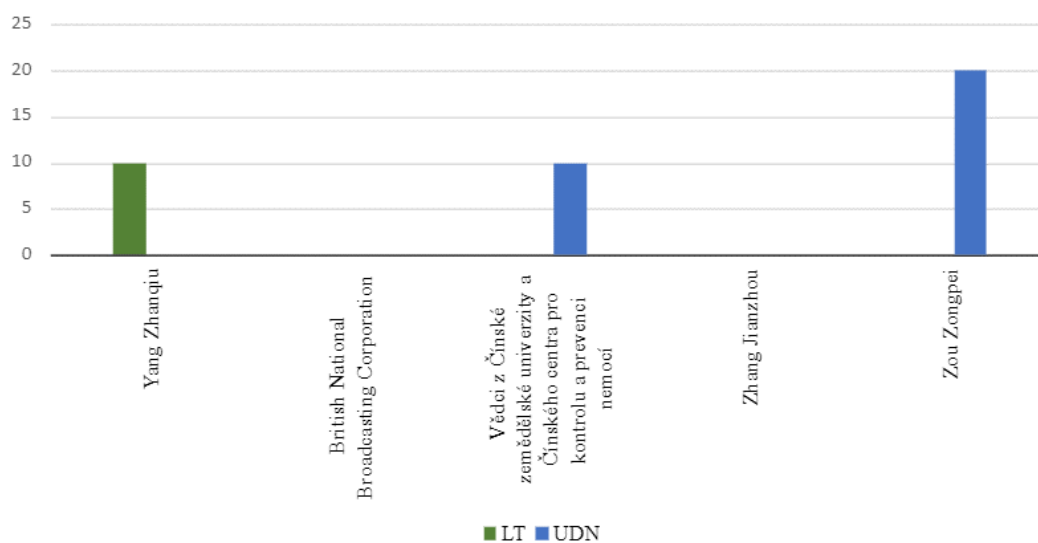
⁴² V grafu nedokončený název: Čínská městská zdravotní komise ve Wuhanu.

jakožto kolektivnímu institucionálnímu aktérovi, tak v *Ziyou Shibao* i k jeho člence, úřadující ředitelce oddělení WHO pro vznikající nemoci, Marii Van Kerkhove, jakožto individuálnímu sociálnímu aktérovi.

Noviny *Ziyou shibao* se staví pozitivně k Městské zdravotní komisi ve Wuhanu, jelikož celý případ nemoci vyšetřuje. V článku *Lianhe bao* se pozitivně, kvůli tomu samému, pohlíží i na taiwanské CDC a jeho odborníky, kteří byli do Wuhanu vyslaní. V *Lianhe bao* stále sledujeme pozitivní tendence vůči taiwanskému CDC, a navíc nově zdůrazňování, že Čína již sdílela informace o genu nemoci a staví ji tak do pozitivního světla.

Po půlroce s nemocí nalézáme již rozmanitější články, které pojí COVID-19 i s odlišnými tématy⁴³. V červenci 2020 měli Taiwanci nemoc dobře pod kontrolou. V Číně se ovšem objevily nové zprávy o další nové variantě jiné nemoci, o prasečí chřipce. Jejich sociální aktéry lze sledovat v následujícím grafu.

Zobrazení sociálních aktérů 1. 7. 2020

Graf 6: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*, 1. 7. 2020⁴⁴

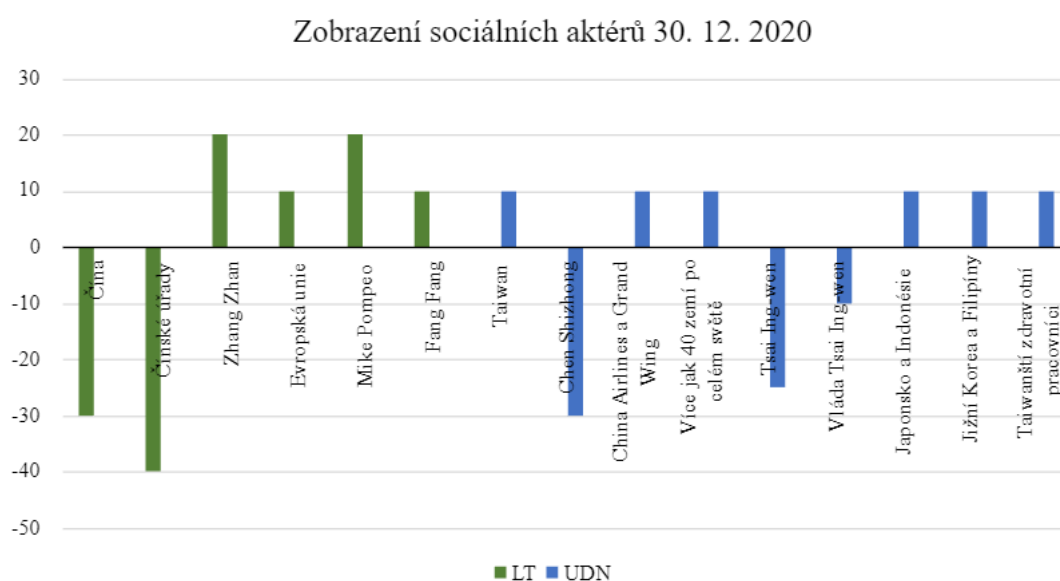
Jak je již z grafu vidět, sledování sociálních aktérů v tomto článku není přínosné. Co je ale přínosné a patrné již z nadpisů, je používání odlišných sloves s šířením nemoci, jež jsme mohli vidět i v nadpisech a článcích zmíněných výše. Jedná se zejména o slovesa

⁴³ Konkrétněji se jedná o články „V Číně propukl nový virus, experti z Wuhanské Univerzity: je možná globální pandemie“ (中國爆新種豬流感病毒 武漢大學專家：可能全球大流行), *Ziyou shibao* (01. 07. 2020) a „Na pevninské Číně se objevuje nová prasečí chřipka, možný přenos na člověka“ (可豬傳人大陸出現新型豬流感), *Lianhe bao* (01. 07. 2020).

⁴⁴ V grafu se vyskytují následující individuální aktéři: Yang Zhanqiu (楊占秋), profesor z Institutu virologie na lékařské fakultě Wuhanské univerzity; Zhang Jianzhou (張建宙), profesor na Univerzitě v Nottinghamu ve Spojeném království; Zou Zongpei (鄒宗珮), lékař z Centra pro kontrolu a prevenci nemocí na Taiwanu.

„propuknout“ (*bao 爆*) a „objevit se“ (*chuxian 出現*). Slovesa spojené s šířením nemoci a jejich rozdíl (a rozdílné používání v rámci novin a spojení s Čínou) jsou analyzovány v podkapitole zabývající se lexikální analýzou (kap. 4.2). Tyto dva články potvrzují, že noviny *Ziyou shibao* a *Lianhe bao* pojí šíření nemoci s odlišnými „akcemi“ – odlišnými slovesy. Pozorujeme, že jedná-li se o nemoci, která se šíří v Číně, noviny *Ziyou shibao* mají tendenci používat sloveso více expresivní, sloveso značící větší rozsah nemoci, a tudíž i problému, který z ČLR vzniká.

Na konci roku 2020, dne 30. prosince 2020 se témata v těchto dvou sledovaných novinách již nedají považovat za shodná. Sociální aktéři analyzovaných článků z tohoto data jsou k nalezení v následujícím grafu.⁴⁵

Graf 7: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*, 30. 12. 2020

Konec roku 2020 je mezník – rok života s COVID-19 nemocí. Ve světě se v tu dobu řešily zejména nové mutace viru. Jak lze spatřit z grafu 6, každé noviny se soustředí na jiné aktéry. „Zelené“ *Ziyou shibao* se zaměřují na kritiku ČLR. Mezi kolektivními aktéry se objevují „čínské úřady“ a „Čína“. Ty jsou hodnoceny zejména negativně. Individuální sociální aktéři (z řad obyvatelstva ČLR), kteří jsou většinou trpěteli s tendencí bojovat proti své vládě, zobrazují noviny pozitivně. Takto jsou tedy postaveni sociální aktéři z ČLR ve dvou odlišných pozicích.

V článku *Ziyou Shibao* se objevovalo mnoho vět v pasivu, které byly převedeny tak, aby bylo jasné, kdo je aktér a kdo je trpěteli. Byla to například věta: „Čínští oznamovatelé

⁴⁵ Konkrétně článků „Chce Vás umlčet: Čína přísně soudí novináře, pravda o potlačení zpráv o epidemii“ (就是要你「噤聲」！中國重判記者 打壓疫情真相), *Ziyou shibao* (30. 12. 2020a) a „Ministře Chene, je toto správný způsob využívání lékařských zdrojů?“ (陳部長，醫療資源這樣用對嗎?), *Lianhe bao* (30. 12. 2020a).

jsou nepřetržitě potlačováni čínskými úřady.“⁴⁶ Vidíme zde jako činitele děje čínské orgány, a to ačkoli jsou podmětem věty „čínští oznamovatelé“. Ti jsou pojeni s pasivní slovesnou formou, a tak dochází k jejich viktimizaci. Další, co je vhodné osvětlit je věta: „Lidé ve Wuhanu se cítí nesví“⁴⁷. Sloveso „cítit“ je slovesem smyslového vnímání. Jako takové se váže s intuicí a nemusí se zakládat na objektivní realitě. V tomto případě je spojováno s kolektivním aktérem „lidé ve Wuhanu“ a vytváří tak dojem kolektivní nespokojenosti a základu pro kritiku čínské vlády.

Lianhe bao naopak kritizuje taiwanskou vládu, její prezidentku a s ní i ministra zdravotnictví, Chen Shizhonga⁴⁸. Nevládni taiwanské zdravotní pracovníky podávají spíše pozitivně, ale vládu Tsai Ing-wen s jasně negativním podtextem.

Konec roku 2020 je období, kdy se země neustále porovnávaly v efektivitě zavedených opatření. Je to zároveň období, kdy se z Anglie začala šířit nakažlivější mutace viru – Delta. Proto se v článku *Lianhe bao* objevují letecké společnosti a různé státy. Taiwan byl v této době vnímán jako šampión opatření a snad i proto, kromě Číny, taiwanské noviny neměly důvod ostatní státy hodnotit negativně. Jedinou výjimkou je Anglie. Její hodnocení však není přímé, spíše implicitní a vychází ze strukturální opozice: Vláda Velké Británie nemá efektivní opatření (jako ostatní země včetně Taiwanu) a navíc dovolí mezinárodní lety (na rozdíl například od Taiwanu, který záhy po vypuknutí nemoci přerušil letecké spojení s Čínou). Ostatní země, kromě Anglie (novinami *Lianhe bao*), jsou hodnoceny převážně kladně, jelikož zakázaly lety z Anglie.⁴⁹ V *Lianhe bao* se objevuje i Taiwan jako samostatný kolektivní aktér, který je hodnocen spíše pozitivně.

Dalším sledovaným dnem je 1. ledna 2021.⁵⁰ Ačkoli je ve sledovaných člancích pouze málo kolektivních sociálních aktérů, několik z nich se v analýze již vyskytlo (viz graf níže).

⁴⁶ V originálu „Čínští oznamovatelé jsou nepřetržitě potlačováni čínskými úřady“ (中國境內的吹哨者，不斷受到當局打壓). *Ziyou shibao* (30. 12. 2020a).

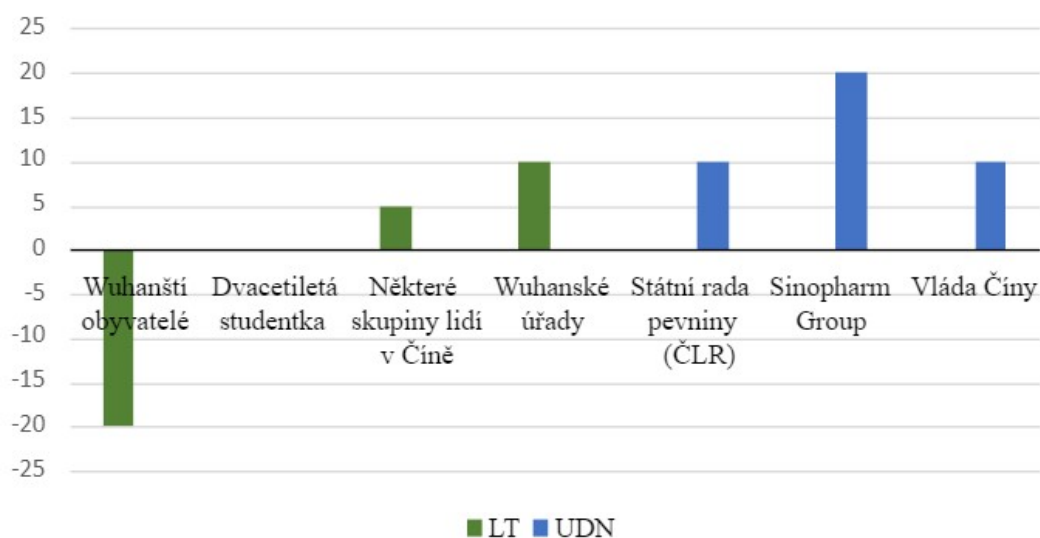
⁴⁷ V originálu „Lidé ve Wuhanu se cítí nesví“ (武漢人民內心不安). *Ziyou shibao*, (30. 12. 2020a).

⁴⁸ Chen Shizhong (陳時中), ministr zdravotnictví a sociálních věcí Čínské republiky (za DPP).

⁴⁹ Doslova: Je již přes čtyřicet zemí, které zakázaly lety či cestující z Anglie (全球已有四十多個國家對英國航班或旅客下達禁令) *Lianhe bao* (30. 12. 2020a).

⁵⁰ Konkrétněji se jedná o články „Nebojí se? Čínský Wuhan, místo původu epidemii wuchanského zápalu plic, je na Silvestra přeplněn lidmi“ (不怕? 武肺疫情起源地 中國武漢跨年人擠人), *Ziyou Shibao* (01. 01. 2021) a „Pevninská Čína (Peking) uvedla trh první vlastní očkování proti onemocnění COVID-19; Sinopharm: účinnost ochrany 79 %“ (北京陸首支自製新冠疫苗上市國藥集團製造保護效力 79%), *Lianhe bao* (01. 01. 2021)

Zobrazení sociálních aktérů 1. 1. 2021

Graf 8: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*, 1. 1. 2021

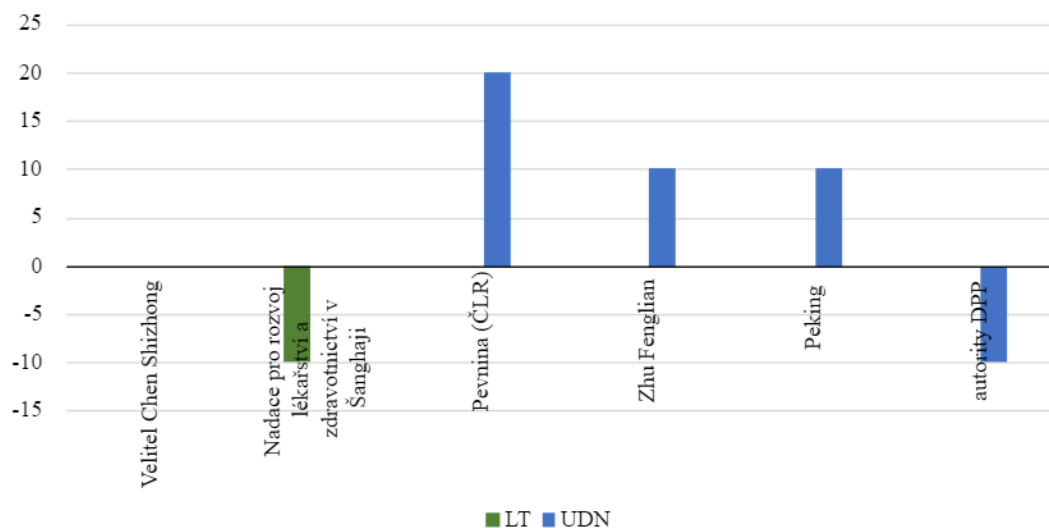
V *Ziyou shibao* periodikách je tentokrát vidět kritika wuhanských obyvatel, ale naopak pozitivně popsané jsou zásahy místních úřadů. To je překvapivé, jelikož doteď byly čínské úřady hodnoceny negativně. Wuhanští obyvatelé jsou zde popisováni s podtextem, že jsou nezodpovědní a bezstarostně slaví Nový rok. Wuhanské úřady jsou vlastně aktivním kolektivním sociálním aktérem, jenž udržuje situaci pod kontrolou, dohlíží na situaci a připomínají jim nutnost obezřetnosti. Jedná se o zásadní rozdíl oproti předchozímu analyzovanému článku z korpusu *Ziyou shibao* (ze 30. prosince 2020). Tento rozdíl v zobrazování „čínských úřadů“ (které byly doteď zobrazovány jako negativní aktéři) a nevládních obyvatel (kteří byli doteď zobrazováni jako trpitelé – kladně či neutrálně zabarvení) si vysvětlují tím, že noviny *Ziyou shibao* mají blízko k taiwanské vládě. Nový rok se slavil v ČLR i na Taiwanu, proto se lze domnívat, že tyto noviny implicitně kladně hodnotí zásahy taiwanské vlády do oslav Nového roku na Taiwanu, jenž jsou paralelou k zásahům čínských úřadů v zde analyzovaném článku. Je vhodné si povšimnout, že nebylo použito přímo spojení „čínské úřady“ v pozitivním zabarvení, ale že se jedná o specifické „wuhanské úřady“. Není tomu tedy tak, že by noviny kladně zobrazovaly obecně „čínské úřady“.

Lianhe bao píše o proočkování Číny a o tom, že státní rada Čínské lidové republiky oznámila schválení nové čínské vakcíny. Čínská státní rada je zobrazována kladně. Je pojena s akcí verbálního procesu „oznámit“ (*xuanbu* 宣布), ve kterém oznamuje schválení vakcíny. Dále se kladně zobrazuje i společnost Sinopharm Group, která „má

závody na výrobu vakcín v Pekingu a Wuhanu“⁵¹ a pojí se tak s akcí existencionálního procesu, jenž je kladný. Dále se pojí s akcí materiálního procesu, například: „již vyrábí vakcíny ve velkém“⁵². Kladně je zobrazena i vláda Číny, a to například ve výskytu: „v budoucnu stát (vláda Číny) bude hradit očkování celé populace“⁵³. I tento článek lze paralelně směřovat jako kritiku k taiwanské vládě, jelikož v tuto dobu nebyl Taiwan proočkován a vláda Taiwanu nebyla schopná získat dostatek vakcín pro všechny své obyvatele. Noviny *Lianhe bao* tak vyzvedávají schopnost čínské vlády a schopnost z části státem vlastněných podniků nejen ve výrobě vakcín, ale i v jejich budoucí dostupnosti celému čínskému obyvatelstvu.

Na konci první poloviny roku 2021 se situace s COVID-19 na Taiwanu začala rapidně zhoršovat. Taiwan byl v té době oproti mnohým zemím značně neproočkován, a tak pro něj bylo zásadní obstarat vakcíny. To se odráželo i v dobovém tisku. Já zde vyberu dva články k bližší pilotní analýze⁵⁴.

Zobrazení sociálních aktérů 25. 5. 2021

Graf 9: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*, 25. 5. 2021

⁵¹ Doslova: „Sinopharm Group má závody na výrobu vakcín v Pekingu a Wuhanu“ (國藥集團在北京和武漢都有疫苗廠房). *Lianhe bao* (1. 1. 2021).

⁵² V čínském originálu „již vyrábí vakcíny ve velkém“ (已投入規模化生產). *Lianhe bao* (1. 1. 2021).

⁵³ V čínském originálu „v budoucnu bude stát hradit očkování celé populace“ (未來將由政府出錢購買，免費為全民施打疫苗). *Lianhe bao* (1. 1. 2021).

⁵⁴ Jedná se o články „Šanghaj tvrdí, že chce poskytovat vakcíny, Chen Shizhong o tom ovšem nedostal žádnou informaci“ (上海宣稱要提供疫苗 陳時中：沒收到訊息), *Ziyou shibao* (25. 05. 2021) a „Peking: poskytneme vakcíny, odborníci pomůžou Taiwanu“ (北京：提供疫苗、專家助台), *Lianhe bao* (25. 05. 2021).

V *Ziyou shibao* se píše o tom, že Nadace pro rozvoj lékařství a zdravotnictví v Šanghaji⁵⁵ „tvrdí“ (*xuancheng* 宣稱), že jsou ochotni poskytnout vakcíny Taiwanu. Do opozice je ovšem postaven velitel „našeho“ CDC, Chen Shizhong, který „odpověděl“ (*hui* 回), že o tom „nedostal jakékoli zprávy“⁵⁶. Přijmout čínské vakcíny by totiž pro Taiwan znamenalo posílení vlivu ČLR nad Taiwanem a zároveň by to ukazovalo závislost Taiwanu na Číně, což je přesný opak toho, o co se strana DPP snaží.

Jako protiklad k tomu lze chápat zprávy z *Lianhe bao*, kde uvádí, že ČLR chce darovat vakcíny. „Peking“ – sociální aktér – „poskytne vakcíny a odborníky Taiwanu“⁵⁷. Kladným sociálním aktérem se jeví mluvčí čínského Úřadu pro záležitosti Taiwanu (*zhongguo guotai ban* 中國國台辦⁵⁸), pojíce se s akcemi verbálního procesu, které nesou pozitivní náboj⁵⁹. Dalším kladným sociálním aktérem je „pevninská Čína“, jenž „je ochotna učinit rychlá opatření, aby byly obyvatelům Taiwanu co nejdříve k dispozici vakcíny z pevniny, a rovněž aktivně zvažuje vyslání odborníků na prevenci a kontrolu epidemií na Taiwanu, aby poskytli poradenství v oblasti prevence epidemií.“⁶⁰. Z příkladu lze spatřit, že s „pevninskou Čínou“ se pojí výrazy „pomoci Taiwanu“, „pevnina je ochotna“. Dále vidíme, že akce jsou ještě specifikovány slovy „rychle“ (*jinkuai* 盡快 a *xunsu* 迅速) a „aktivně“ (*jiji* 積極). To staví Čínu do nejen přátelského světla, ale i do světla velice aktivního sociálního aktéra, který se snaží vyřešit situaci na Taiwanu. Naopak Taiwan je postaven do role pasivního přijímajícího. Jako jediného sociálního aktéra z Taiwanu zmiňují autority stranu DPP. Ty mají „okamžitě zastavit probíhající pomluvy proti krajanům z pevniny, jenž se jim snaží pomoci“⁶¹. Autority DPP jsou tedy hodnoceny negativně. Z článku lze vyčíst, že překážkou, kterou Taiwan má v rychlém vypořádání se s pandemií, jsou autority DPP, které by podle slov Zhu Fenglian (*Zhu Fenglian* 朱鳳蓮), mluvčí čínského Úřadu pro záležitosti Taiwanu, měli „přijmout realistická opatření

⁵⁵ Název Nadace pro rozvoj lékařství a zdravotnictví v Šanghaji v čínském originálu: 中國上海市醫藥衛生發展基金會.

⁵⁶ Doslova: „Neobdrželi jsme žádné zprávy“: 我們沒收到任何訊息. *Ziyou shibao* (25. 5. 2021).

⁵⁷ V čínském originálu „poskytne vakcíny a odborníky Taiwanu“: 提供疫苗、專家助台. *Ziyou shibao* (25. 5. 2021).

⁵⁸ Zkratka odvozena od Kanceláře státní rady pro záležitosti Taiwanu (國務院臺灣事務辦公室).

⁵⁹ Viz věta, kterou řekl: „Virus je nemilosrdný, ale mezi lidmi je láska.“ (病毒無情、人間有愛) *Lianhe Bao* (25. 5. 2021) Za touto větou následuje popis toho, jak je Čína ochotná pomoci Taiwanu.

⁶⁰ V čínském originálu „aktivně zvažuje vyslání odborníků na prevenci a kontrolu epidemií na Taiwanu, aby poskytli poradenství v oblasti prevence epidemií“: 為幫助台灣盡快戰勝疫情，陸方願意迅速作出安排，讓台灣民眾盡快有大陸疫苗可用，同時也積極考慮向台灣派出疫情防控專家，提供防疫諮詢. *Lianhe bao* (25. 5. 2021)

⁶¹ Doslova: „Autority DPP musí okamžitě zastavit pomluvy proti krajanům z pevniny, kteří jim pomáhají.“ (民進黨當局要立即停止各種對大陸協助台灣同胞抗疫進行的汙蔑抹黑). *Lianhe Bao* (25. 5. 2021).

k odstranění lidských překážek a tím zajistit zdraví taiwanských krajanů“⁶². Tyto dva články demonstrují, jak se státy přetahovaly o vyrobené vakcíny a přístup k nim, tzv. vakcínovou diplomacií.

V obou periodikách nalezneme chování, jenž by se dalo vysvětlit „rouškovou“ a „vakcínovou“ diplomacií. Rouškovou diplomacií je nazýváno darování roušek do potřebných zemí, které jich mají nedostatek. Čína, potom co se vyrovnala s nedostatkem roušek ve své zemi, začala produkovat více roušek a díky tomu změnila z tzv. „vlčí diplomacie“⁶³, která byla útočná, právě na „rouškovou diplomacií“, která „pomáhá“ světu s vyrovnat se s nemocí tím, že daruje zemím roušky. To lze považovat za snahu o změnu diskurzu ohledně pandemie COVID-19 ze strany ČLR a získání si sympatií za „pomoc při boji s nemocí“.

Podobně je na tom „vakcínová diplomacie“, která se hojně objevila v zde probíraných člancích výše. V periodikách *Lianhe bao* píše o ČLR a její ochotě poskytnout vakcíny Taiwanu, nicméně je to za cenu ukončení „pošpiňování“ Číny ze strany DPP. V *Ziyou shibao* vidíme sociální aktéry, kteří Taiwanu pomáhají – USA a Japonsko, kteří poskytl Taiwanu vakcíny. V novinách je tento akt popisován jako bezpodmínečný akt přátelství a spolupráce mezi těmito zeměmi. V *Ziyou shibao* lze spatřit pozitivní pohled na Japonsko a Spojené státy, a to zejména s tématem spolupráce a vzájemné pomoci (viz probírané články z 5. června níže). Tito sociální aktéři se tímto způsobem zobrazují pouze v periodikách *Ziyou Shibao*, nikoli v *Lianhe bao*. Stejnou tendenci zobrazovat Japonsko a USA jako země, se kterými Taiwan hojně spolupracuje, prezentují i v pozdější části zaměřené na analýzu tweetů prezidentky Tsai Ing-wen. Z toho je patrné, že tyto dvě země jsou uváděny „zeleným táborem“ jako protipól k ČLR. USA je nyní největším vyzývatelem ČLR (a opačně) a Japonsko je po druhé světové válce důležitým hráčem ve Východní Asii, takže zdůrazňování těchto zemí vytváří dojem aliance s důležitými aktéry.

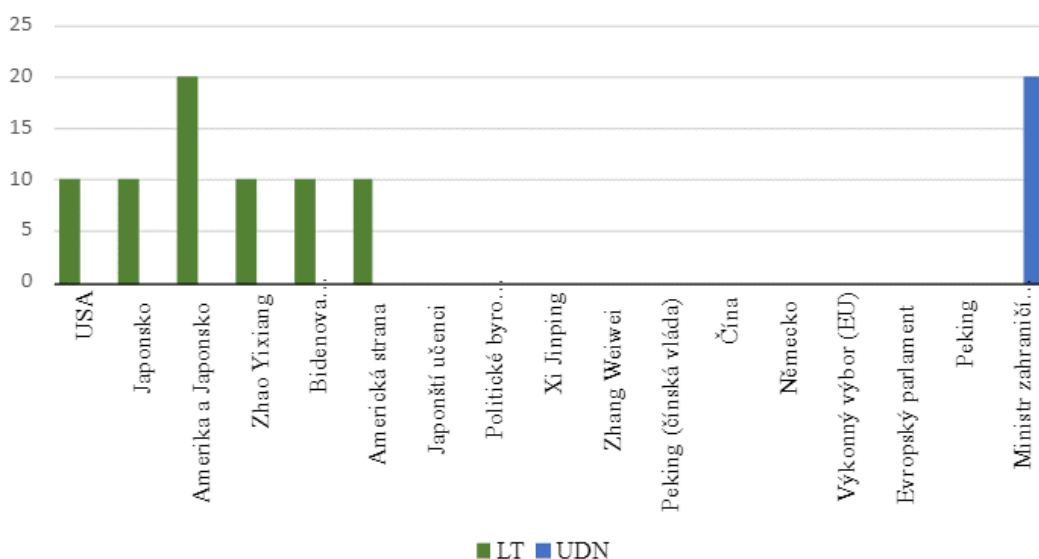
Jelikož v polovině roku 2021 byla situace na Taiwanu závažná, podíváme se ještě na jedno datum, 5. června 2021.⁶⁴

⁶² Doslova: „Přijmout realistická opatření k odstranění lidských překážek a tím zajistit zdraví taiwanských krajanů“ (採取採切實行動去除人為障礙，讓台灣同胞的生命健康) *Lianhe Bao* (25. 5. 2021).

⁶³ Tzv. „Diplomacie vlčích válečníků“ (战狼外交) je útočná veřejná diplomacie, která je připisována době Xi Jinpinga. Hojně se o ní začalo mluvit s COVIDEM-19 (Mattingly a Sundquist 2022).

⁶⁴ Jedná se o články „Spojené státy a Japonsko pomáhají vakcíně dostat se na Taiwan! Vedoucí politického týmu zastupitelského úřadu ve Spojených státech připomíná dva důležité rozhovory“ (美日出手援助疫苗來台！「口譯哥」回憶兩起重要對話), *Ziyou shibao* (05. 06. 2021) a „Obrat od ‚vlčí diplomacie‘? Xi: Publicita musí

Zobrazení sociálních aktérů 5. 6. 2021

Graf 10: Zobrazení sociálních aktérů: postoj novin Ziyou shibao a Lianhe bao, 5.6.2021^{65,66}

Okolo tohoto data, 5. června 2021, byla situace na Taiwanu opravdu závažná. Na Taiwanu byl velký nárůst nakažených, a tak se zpříšňovala preventivní opatření.

V grafu 9 výše vidíme jako aktéry v *Ziyou shibao* individuální představitelé USA a Japonska a samotné USA a Japonsko. Ti jsou všichni hodnoceni kladně. Oba státy a jejich představitelé pomáhají Taiwanu. Pojí se s nimi spojení jako „podat pomocnou ruku“ (*chushou yuanzhu* 出手援助), „pomáhat“ (*yuanzhu* 援助, *xiezhu* 協助) a „darovat“ (*juanzeng* 捐贈).

V článku „modrých“ *Lianhe bao* se z čínských individuálních představitelů v textu vyskytuje i čínský prezident Xi Jinping (*Xi Jinping* 习近平). Xi Jinping je spojován s akcemi verbálního procesu. Je mu tak dáván velký prostor, jelikož jsou citovány jeho projevy. Nicméně noviny jej nehodnotí, a proto se jeví neutrálně. Dalšími individuálními představiteli z ČLR jsou Ministr zahraničí Wang Yi (*Wang Yi* 王毅) a ředitel ministerstva zahraničních věcí Yang Jiechi (*Yang Jiechi* 楊潔篪). Oba se „aktivně podílejí na zlepšování vztahů mezi Čínou a Evropou“⁶⁷. U čínských představitelů se objevuje slovo „aktivně“,

být důvěryhodná, krásná a slušná“ (戰狼外交轉彎? 習: 外宣要可信、可愛、(可敬), *Lianhe bao* (05. 06. 2021).

⁶⁵ V grafu nedokončený název: Bidenova administrativa ve Spojených státech, Politické byro Ústředního výboru Komunistické strany Číny, Ministr zahraničí Wang Yi (王毅) a ředitel úřadu pro zahraniční záležitosti Yang Jiechi (楊潔篪).

⁶⁶ Zhang Wei (張維為), děkan Čínské akademie Fudan University.

⁶⁷ Doslova: „Ministr zahraničí Wang Yi a ředitel úřadu pro zahraniční záležitost Yang Jiechi se oba aktivně podílejí na zlepšování vztahů mezi Čínou a Evropou.“ (外長王毅和外事辦主任楊潔篪也積極改善中歐關係), *Lianhe Bao* (5. 6. 2021)

jenž je staví do pozice aktivních a kladných sociálních aktérů. Dále se v textu vyskytují i jiné země a jsou zmíněni i jiní čínští aktéři, nicméně stejně jako u Xi Jinpinga, nebyly nalezeny žádné indikátory hodnocení těchto aktérů a jedná se pouze o jednu zmínku, nejsou tedy dále v této části probíráni.

Konec roku 2021 se na Taiwanu nesl hlavně ve znamení shánění vakcín, poskytování vakcín a jejich vyrábění. *Ziyou shibao* ve vybraném článku⁶⁸ z 2. listopadu 2021 má za kolektivního sociálního aktéra pouze Centrum pro výzkum míru v norském Oslu, které je neutrální. *Lianhe bao*⁶⁹ má pouze dva individuální sociální aktéry⁷⁰, kteří jsou Taiwanci a hovoří o přínosu pandemie v biomedicíně a digitální transformaci lékařské péče, nicméně jsou pojeni pouze s akcemi verbálního procesu a jsou neutrálně zbarveni.⁷¹ Ačkoli tyto články nejsou přínosné, co se aktérů týká, jsou příkladem toho, jak *Lianhe bao* zobrazuje pandemii v méně závažném světle, zatímco *Ziyou shibao* připomínají ztráty na životech, které pandemie přinesla a opět tím zdůrazňují závažnost pandemie spolu s jejím původem v čínském Wuhanu.

4.2.1 Shrnutí analýzy sociálních aktérů

Tato část pilotní analýzy je poměrně úzce zaměřená na sociální aktéry a jejich činnost, nezaobírá se například lexikálním výběrem k nim se pojícím, to je probráno v pozdější části pilotní analýzy a následně i v celo-korpusové analýze za pomoci softwaru. V předchozích grafech jsme viděli takřka všechny sociální aktéry, kteří se v analyzovaných článcích zobrazují. V následující tabulce vidíme nejdůležitější z nich, nejfrekventovanější z nich. Jelikož předchozí analýza částečně závisela na mém individuálním, a tím pádem i subjektivním, hodnocení (týká se zbarvení sociálních aktérů), nejdůležitější sociální aktéři jsou podrobněji sledováni (pro lepší objektivitu) i v kvantitativní softwarové analýze. Jejich výpis viz níže:

Český název/ jméno	Čínský název	Alternativní čínské ekvivalenty s překlady
Taiwan	台灣	我國 = naše krajina
Tsai Ing-wen	蔡英文	蔡總統 = prezidentka Cai

⁶⁸ „Počet úmrtí na Wuhanský zápal plic přesahuje přes 5 mil, stává se tak třetí nejčastější příčinou smrti na světě“ (武肺死亡人數逾 500 萬 成世界第 3 大死因), *Ziyou shibao* (02. 11. 2021).

⁶⁹ „Epidemie urychlila digitální transformaci lékařské péče... Biotechnologické fórum bude mít premiéru 30. listopadu Weng Qihui a Yang Panchi hovoří o nových trendech v biomedicíně“ (疫情加速醫療數位轉型...生技論壇 11 月 30 日登場翁啟惠楊洋池談生醫新趨勢).

⁷⁰ Konkrétně Weng Qihui (翁啟惠), člen Národní asociace pro podporu politiky biotechnologie a lékařského průmyslu (Sdružení biopolitiky) a Yang Panchi (楊洋池), místopředseda Asociace pro plánování zdraví.

⁷¹ Není zde tedy graf aktérů a jejich hodnocení, jelikož hodnocení je u všech neutrální.

Vláda Taiwanu (Tsai Ing-wen)	行政院	蔡政府 = vláda Cai
Taiwanské CDC	疾管署	疾控中心 = CDC
Chen Shizhong	陳時中	中央流行疫情指揮中心指揮官陳時中 = Chen Shizhong, velitel CDC

Tabulka 5: Nejdůležitější taiwanští sociální aktéři

Český název/ jméno	Čínský název	Alternativní čínské ekvivalenty s překlady
Čína (Čínská strana)	中國	中國陸/ 中國大陸/陸= Čínská pevnina 中方/陸方 = čínská
Čínské CDC	中國疾控中心	陸方疾控中心 = pevninské CDC
Wuhan (wuhanští obyvatelé)	武漢	中國大陸武漢 = Wuhan čínské pevniny
Městská zdravotní komise Wuhanu	武漢市衛生健康委員	武漢市衛健委管 = Městská zdravotní komise Wuhanu
Čínské úřady	中國當局	
Xi Jinping	習近平	
vláda Číny	中國政府	

Tabulka 6: Nejdůležitější čínští sociální aktéři

Český název/ jméno	Čínský název	Alternativní ekvivalenty
WHO	世界衛生組織	WHO

Tabulka 7: Nejdůležitější světový sociální aktéři

Oboje noviny mají tendence pozitivně vykreslovat taiwanskou vládní organizaci – kolektivního aktéra, taiwanské CDC. „Modré“ *Lianhe bao* ovšem negativně vykresluje jeho individuálního aktéra – Chen Shizhonga (člen DPP). Další aktér, který je v obou novinách stejně vykreslen je samotný Taiwan, jakožto kolektivní geografický aktér. Otázkou ovšem je, co se přesně pod tímto aktérem „Taiwan“ myslí. Myslí se taiwanská vláda, taiwanští obyvatelé či všichni dohromady? Po analýze těchto textů se domnívám, že se jedná o celý Taiwan a jeho obyvatelstvo i s vládou.⁷² To platí, pokud není taiwanská vláda postavená do opozice k nevládním aktérům. Pak se jedná o „běžné obyvatelstvo“. To lze pozorovat u článku „Ministře Chene, je toto správný způsob využívání lékařských zdrojů?“ *Lianhe bao* (30. 12. 2021). Periodika *Lianhe bao* obecně záporně a aktivně zobrazují vládu Tsai Ing-wen. Mají ovšem tendence aktivně a pozitivně zobrazovat čínské běžné obyvatele (myšleno „nevládní“) a Čínu samotnou. Pozitivně jsou hodnoceni i představitelé Číny. K akcím, které vykonávají se často pojí přívlastek „aktivně“, jsou zobrazováni v aktivním a pozitivním světle. *Ziyou shibao* dále pozitivně zobrazuje běžné čínské obyvatele, ale u samotné Číny (stát) se pohled liší, tu zobrazuje negativně. *Ziyou shibao* zdůrazňují negativně mimo „Číny“ (stát) ještě „čínské úřady“, jakožto aktivního

⁷² Na počátku epidemie se hovořilo o podniknutí správných kroků Taiwanu k ochraně před nemocí. Kroky byly vyhlášeny ze strany vládní, dodržovány ze strany nevládních obyvatel, proto se domnívám, že se pod sociálním aktérem „Taiwan“ myslí jak vláda, tak obyvatelé.

sociálního aktéra. V *Lianhe bao* se čínské úřady jakožto sociální aktér vůbec nezobrazují. Obě periodika aktivně a pozitivně zobrazují WHO.

4.3 Lexikální analýza

Již v části sledující sociální aktéry byly naznačeny některé lexikální odlišnosti. Následující tabulka zobrazuje distribuci sloves, jež jsou spojovány s nemocí.

Slovesa z <i>Ziyou shibao</i>	český ekvivalent	Slovesa z <i>Lianhe bao</i>	český ekvivalent
傳	Šířit se, přenášet se	傳	Šířit se, přenášet se
出現	Objevit se	出現	Objevit se
擴散	Šířit se	擴散	Šířit se
流行	Šířit se	流行	Nakažlivý
感染	Nakazit	感染	Nakazit
蔓延	Šířit se	傳出	Rozšiřovat se
發現	Nalézt	傳染	Nakazit (se šířením)
擴大	Šířit se	傳播	Šířit, přenášet
爆	Propuknout		
爆發	Propuknout		

Tabulka 8: Slovesa spojená se šířením viru použitá člancích pilotní analýzy

Tabulka 8 sleduje slovesa „šíření“. Ta se v obou novinách částečně shodují (modrá slovesa) a částečně liší (červená). Při zkoumání odlišností v diskurzích mě zajímají slovesa, která se neshodují. Největší rozdíl vidím v užívání slovesa „propuknout“ (*bao* 爆 a *baofa* 爆發), které se objevilo pouze v korpusu *Ziyou shibao*, jak bylo uvedeno výše. Je zajímavé, že tam, kde „zelené“ noviny používaly sloveso „propuknout“ – navozující pocit naléhavosti či nebezpečí, tak v periodikách *Lianhe bao* používali neutrálnější sloveso „objevit se“. ⁷³ Tento jev potvrzují i další slovesa, která se v korpusech pilotní analýzy objevují pouze v periodikách *Ziyou shibao*, jak vidíme v tabulce výše. Je tomu například slovo „šířit se“ pomocí slov *manyen* 蔓延 či *kuoda* 擴大, jež implikuje „plíživé“ šíření v prvním případě a rozšíření (hranic) v druhém případě. To může způsobovat pocit ohrožení. Z korpusu *Lianhe bao* vidíme pouze dvě zmínky většího rozsahu. První je slovo *chuanbo* 傳播 ve smyslu „přenosu“ a druhá zmínka je pomocí slova *chuansan* 擴散 (které se vyskytuje v obou korpusech). Z toho vyplývá, že noviny *Ziyou shibao* se kloní

⁷³ Viz věty: „V čínském Wuhanu propukl neznámý zápal plic.“ (中國武漢爆不明肺炎), *Ziyou shibao* (3. 1. 2020), či například „V Číně propukla nová prasečí chřipka“ (中國爆新種豬流感病毒), *Ziyou shibao* (1. 7. 2020) a věty: „V pevninské Číně ve Wuhanu se objevil neznámý zápal plic.“ (中國大陸武漢出現不明肺炎), *Lianhe bao* (31. 12. 2019) a „Na pevnině se objevila nová prasečí chřipka.“ (大陸出現新型豬流感), *Lianhe bao* (1. 7. 2020).

k expresivnějším slovům ohledně šíření nemocí v Číně a z Číny než periodika *Lianhe bao*. Hypotéza je dále ověřena v kvantitativní části práce

Napříč analyzovanými články vystupují opakující se vzory pojmenování, které nejsou ani tak o pandemii, jako spíše odkazují k hlubší otázce, která dlouhodobě rezonuje taiwanskou společností – postavení Taiwanu vůči Číně. Je to otázka, která rozděluje společnost. Pravidelně se objevuje v politických diskusích a rozděluje oba tábory. Proto se zaměříme na dvě oblasti, označení Taiwanu a Číny a názvosloví pro označení samotné nemoci. Názvosloví pro Taiwan a Čínu viz níže.

<i>Ziyou shibao</i> : čínské názvy	<i>Ziyou shibao</i> : české ekvivalenty	<i>Lianhe bao</i> : čínské názvy	<i>Lianhe bao</i> : české ekvivalenty
台灣/我國	Taiwan/ moje země	台灣/我國	Taiwan/ moje země
中國/中方	Čína	中國陸/中國大陸/陸/陸方	Pevninská Čína/čínská strana
中國武漢	čínský Wuhan	中國大陸武漢/ 武漢	Wuhan, Čína
		兩岸	Taiwan a Čína

Tabulka 9: Pojmenování Taiwanu a Číny z *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*

Tabula 9 přináší označení Taiwanu a Číny. Oboje noviny používají stejný název pro Taiwan, nicméně označení Číny se liší. *Lianhe bao* používá termín „pevninská Čína“, který v pilotní analýze u „zelených“ *Ziyou shibao* nalezen nebyl. Domnívám se, že je to tím, že *Lianhe bao* odkazují tímto pojmenováním v podstatě na konsenzus z roku 1992 „jeden stát, dva systémy“. Výběr těchto označení poukazuje na implicitní možnost, že existuje i jiná Čína než jen pevninská. Tím *Lianhe bao* podporuje diskurz „modrého“ tábora o jedné Číně.⁷⁴ Označení území začalo taiwanskou společností opět rezonovat i ve vztahu s pandemií. V článku ze *Ziyou shibao* z 12. března 2020 autor poukazuje na „správné“ pojmenování Taiwanu.⁷⁵ Na mapě zobrazující situaci nakažených COVID-19, kterou vytvořila americká Univerzita Johnse Hopkinse, byl Taiwan nejprve pojmenován samostatně, jako „Taiwan“, nicméně 10. března 2020 byl přejmenován na „Čínská Taibei a další oblasti“ a „Ostatní“. Tento článek tak demonstruje, jak je toto názvosloví podstatné. O důležitosti označení svědčí i epizoda týkající se vzhledu taiwanského pasu, jež se změnil v roce 2021. Z obalu byl odstraněn anglický nápis „Republic of China“ a zbyly tam pouze čínské znaky *Zhonghua minguo* 中華民國 („Čínská republika“). Dále byl výrazně zvětšen nápis „Taiwan“. Náhlá změna taiwanského pasu byla zapříčiněna právě pandemií COVID-19 a s tím spojenou „protičínskou náladou“. Taiwanci byly často ve světě mylně bráni za

⁷⁴ Používání termínu „pevninská Čína“ je dále sledováno v rámci celo-korpusové analýzy.

⁷⁵ Konkrétněji se jedná o článek „Američtí senátoři a kongresmani silně podporují název Taiwan na mapě globální epidemie“ (美參眾議員大力聲援 全球疫情地圖台灣正名成功), *Ziyou shibao* (10. 03. 2020)

čínské obyvatele, což jim způsobovalo nepříjemnosti. Tuto náhlou změnu podpořila strana DPP. (Ruis a Alberto 2021: 151)

Druhým příkladem rozdílného označení, jež odkazuje k diskurzu o postavení Taiwanu, je označení samotné nemoci, viz tabulku 10.

<i>Ziyou shibao:</i> čínské názvy	<i>Ziyou shibao:</i> české ekvivalenty	<i>Lianhe bao:</i> čínské názvy	<i>Lianhe bao:</i> české ekvivalenty
武漢肺炎	Wuhanský zápal plic	武漢肺炎	Wuhanský zápal plic
中國武漢市新型冠狀病毒肺炎疫情	Nová epidemie koronavirové pneumonie v čínském Wuhanu	2019 新型冠狀病毒	Nový koronavirus 2019
武漢新型冠狀病毒的感染	Nová Wuhanská koronavirová infekce	新冠病毒	Nový koronavirus
武漢肺炎（新型冠狀病毒病，COVID-19）	Wuhanský zápal plic (Nové koronavirové onemocnění, COVID-19)	新冠肺炎	Nový koronavirový zápal plic

Tabulka 10: Pojmenování nemoci v *Ziyou shibao* a *Lianhe bao*

V novinách *Ziyou shibao* se neustále opakuje, že virus pochází z čínského Wuhanu, a to jak doslovně, tak formou pojmenování nemoci jako „Wuhanský virus“. Toto odkazování na nemoc se v článcích „v zelených“ *Ziyou shibao* objevuje konzistentně v průběhu času, což je rozdíl oproti *Lianhe bao*. Po oficiálním pojmenování, které WHO oznámilo 11. února 2020, lze u obou novin postupně sledovat změnu v referenci na COVID-19, nicméně jiným směrem. *Ziyou shibao* v článcích používají jak oficiální název, tak stále i neoficiální narážející na původ v čínském Wuhanu. Na nemoc často odkazují jako na „wuhanský zápal plic (Nové koronavirové onemocnění, COVID-19)“⁷⁶. Primárně stále používají název „wuhanský zápal plic“, sekundárně v prvním použití názvu v textu používají i oficiální název. V dalších částech textu však zanechávají onen neoficiální s odkazem na Wuhan („Wuhanský zápal plic“). V *Ziyou shibao* mají neustále tendenci zdůrazňovat místo původu nemoci v různých kontextech, například místo prostého označení „Wuhan“ používají „Místo původu epidemie wuchanského zápalu plic“⁷⁷. K názvosloví neustále připojují jak místo prvotního výskytu nemoci ve Wuhanu, tak místo původu v ČLR, což vytváří stigma, které negativně působí na čínské a zejména na wuhanské obyvatelstvo. Opět se jedná o potvrzení toho, že *Ziyou shibao*, jasně rozlišují taiwanské a čínské regiony jako dvě odlišné entity (prvním bylo názvosloví pro ČLR). V *Lianhe bao*

⁷⁶ V čínském originálu „Wuhanský zápal plic (Nové koronavirové onemocnění, COVID-19)“ (武漢肺炎 (新型冠狀病毒病, COVID-19)).

⁷⁷ Místo původu epidemie wuchanského zápalu plic v čínském originálu: 肺炎疫情起源地.

odkazují na nemoci i bez atributu „Wuhanská“ či „čínská“ nemoc. Vývoj odkazování na nemoc v čase je sledován i softwarovou analýzou v pozdější části práce.

4.4 Přínos pilotní kvalitativní analýzy

Celkově tato primární analýza přinesla přehled o sociálních aktérech pojící se s pandemií. Nejdůležitější sociální aktéři jsou sledováni v rámci celo-korpusové analýzy z pohledu jejich zabarvení v čase a pojící se lexikologickým výběrem k nim. Lexikologická analýza dala námět k slovesům, která jsou vhodná pro další zkoumání, stejně jako námět ke zkoumání názvosloví pandemie i místního názvosloví pojícího se k Taiwanu a Číně. Z pilotní analýzy zřetelně nevyniklo odlišné používání například jiné reprezentace lidí ve smyslu, že by nějaký aktér byl v jedněch novinách funkcionalizován a v druhých ne (což by značilo jistou míru úcty). To může být zapříčiněno malým vzorkem dat v pilotní analýze nebo se to v obou novinách opravdu shoduje.

Zkoumání sociálních aktérů v rámci celo-korpusové analýzy by případné rozdíly mezi reprezentací v jednotlivých korpusech mělo objevit, proto se na ně kvantitativní analýza při zkoumání sociálních aktérů zaměří. Klíčovými slovy pro další analýzu jsou tedy samotní sociální aktéři, názvosloví pro nemoc a ČLR a slovesa spojená se šířením nemoci.

5. KVANTITATIVNÍ ANALÝZA – novinové články

Kvantitativní analýza je zde využita pomocí softwaru CORPRO, aby doplnila kvalitativní čtení a zachytila trendy, jež překračují hranice několika článků. Využívá následující přístupy: frekvenční analýzu na identifikaci četných slov v obou korpusech, jež mají významovou relevanci (klíčových slov) a podílejí se na vytváření diskurzu novin pomocí techniky opakování. Na příkladu spojení „Wuhanský zápal plic“ budu sledovat klíčové slovo v čase, aby se ukázalo, jak a kdy bylo zapojeno. Kolokace přiblíží další slova, jež se často pojí s již vybranými klíčovými slovy. Dále oba korpusy porovnáám metodou *log-likelihood*, tj. zkoumáním pravděpodobnosti výskytu slov ve dvou zkoumaných korpusech. Mezi sledovaná klíčová slova vybraná z pilotní analýzy patří geografické označení „Taiwan“, „Čína“ a „Wuhan“, jež mohou zároveň být i sociální aktéři; zdravotnické organizace jako mezinárodní „Světová zdravotnická organizace“ (WHO), čínské „Centrum na kontrolu nemocí“ a taiwanské „Centrum na kontrolu nemocí“; dále zástupci exekutivy: taiwanská a čínská vláda, jež se ne nutně překrývají s geografickými termíny „Taiwan“ a „Čína“; nakonec se zaměřím na politiky či hlavní tváře vládních opatření Chen Shizhonga, představitele taiwanské CDC a nakonec i kandidáta vládní DPP na post primátora Taipei v místních volbách v roce 2022, prezidentku Tsai Ing-wen a čínského prezidenta Xi Jinpinga.

5.1 Identifikace nejčastějších slov pomocí frekvenčních analýz

Výsledky frekvenční analýzy obou celých korpusů pomocí programu CORPRO lze sledovat v tabulkách č. 11 a č. 12 níže.

#	詞	詞頻	文件頻率	同類詞
1	疫情	1167	475	
2	確診	814	265	
3	防疫	669	263	
4	武漢肺炎	546	374	
5	▶ 台灣c	479	162	台灣[418,145],我國[59,45],臺灣[2,2]
6	疫苗	427	85	
7	民眾	425	197	
8	冠狀病毒	411	345	
9	病毒	389	158	
10	感染	387	179	
11	目前	387	248	
12	中心	373	203	
13	▶ 中國c	349	115	中國[343,112],陸[6,5]
14	新型	343	307	
15	COVID	322	308	
16	病例	319	132	
17	口罩	318	117	
18	進行	291	182	
19	中	280	178	
20	今天	276	169	
21	中央	264	162	
22	指揮	259	152	
23	病	258	251	
24	出現	246	157	
25	隔離	244	123	
26	採	211	100	
27	案	203	49	
28	新增	200	107	
29	醫院	198	91	
30	台北	196	172	
31	美國	196	84	
32	檢疫	193	75	
33	宣布	192	134	
34	▶ 武漢c	186	74	武漢[138,49],中國武漢[48,41]
35	居家	186	93	
36	人員	185	106	
37	國家	185	99	
38	症狀	182	95	
39	持續	181	146	
40	篩檢	175	55	

共有 16100 種詞，詞頻總數: 114220 (不包含停用詞)

Tabulka 11: Nejfrekventovanějších 40 plnovýznamových slov z Ziyou shibao

Nejprve zde vysvětlím sledované kategorie. V tabulkách lze u některých znaků v levé části spatřit písmeno „c“. To znamená, že byla v programu nastavena synonyma, jež mají společné označované (například „Taiwan“ 台灣 a „naše krajina“ *woguo* 我國, ale také znakové varianty pro „Taiwan“ 台灣 a 臺灣), která můžeme vidět pod polem „synonyma“ (*tonglei ci* 同類詞). Další kategorie, kterou program sleduje, jsou údaje o počtu „typů slov“ (*zhongci* 種詞, aj: type)⁷⁸; údaje o „počtu slov celkově“ (*cipin zongshu* 詞頻總數, aj: token)⁷⁹ – oboje ve spodním řádku tabulek 11 a 12; dále „frekvenci slova“ (*cipin* 詞頻) a „frekvence textů“ (*wenjin pinlü* 文件頻率), ve kterých se slovo vyskytuje. Následující tabulka 12 zobrazuje nejfrekventovanější plnovýznamová slova z korpusu *Lianhe bao*.

⁷⁸ V korpusu *Ziyou shibao* je dohromady 16 100 slov a v *Lianhe bao* 12 352 (viz spodní řádky tabulek 11 a 12).

⁷⁹ V *Ziyou shibao* tomu je 114 220 slov a v *Lianhe bao* 59 362 slov (bez *stopwords*).

#	詞	詞頻	文件頻率	同類詞
1	疫情	597	167	
2	病毒	333	149	
3	▶ 台灣 ^c	317	99	台灣[288,92],我國[28,23],臺灣[1,1]
4	防疫	283	95	
5	▶ 中國 ^c	276	83	大陸[157,56],中國[101,35],陸[18,14]
6	表示	272	131	
7	疫苗	255	59	
8	感染	197	82	
9	目前	173	101	
10	美國	169	60	
11	確診	164	63	
12	全球	163	74	
13	更	156	90	
14	民眾	147	70	
15	口罩	128	42	
16	市場	126	57	
17	病例	123	50	
18	今年	117	59	
19	影響	116	64	
20	新冠肺炎	115	65	
21	元	113	35	
22	政府	113	62	
23	▶ 武漢 ^c	112	48	武漢[106,48],中國武漢[6,5]
24	冠狀病毒	107	53	
25	流感	106	24	
26	持續	105	62	
27	新	105	59	
28	武漢肺炎	103	40	
29	出現	101	58	
30	新型	101	57	
31	措施	97	57	
32	經濟	96	38	
33	醫療	95	39	
34	包括	90	70	
35	指出	90	62	
36	隔離	89	50	
37	美	87	36	
38	症狀	86	41	
39	中心	85	46	
40	肺炎	80	35	

共有 12352 種詞，詞頻總數: 59362 (不包含停用詞)

Tabulka 12: Nejfrekventovanějších 40 plnovýznamových slov z *Lianhe bao*

V tabulkách č. 11 a č. 12 lze spatřit 40 nejfrekventovanějších slov v obou korpusech. Velký počet nejfrekventovanějších slov se shoduje. Mezi výjimky patří výskyt slova „yuan“ v *Lianhe bao* (řádek 21 v tabulce č. 12), označující jednotku taiwanské měny (*yuan* 元). S ním se pojí slova „ekonomie“ (*jingji* 經濟), dále „celosvětová ekonomie“ (*quanqiu jingji* 全球經濟), „ekonomický výhled“ (*jingji zhanwang* 經濟展望), „ekonomický šok“ (*jingji chongji* 經濟衝擊). Relativně vysoká frekvence slova „yuan“ v korpusu a termínů, jež se s ním objevují, naznačuje, že se periodikum *Lianhe bao* ve spojitosti s COVID-19 více zabývá otázkou ekonomie, než je tomu v periodiku *Ziyou shibao*. „Modrý tábor“

Pro lepší vizualizaci výsledků frekvenční analýzy pro oba korpusy, jsem se rozhodla využít tzv. *wordcloudy*, jež byly vytvořeny v programovacím jazyce Python.⁸⁰

⁸⁰ *Wordcloud* byl vytvořen pomocí skriptu napsaném v programovacím jazyce python s rozšířením o modul „jieba“ pro správnou segmentaci slov. Do programu byly nahrány všechny texty každého z korpusu a vloženy *stopwords* neboli běžná slova používaná v čínské jazyce. Nejedná se tedy o nejfrekventovanější slova, která vygeneroval program CORPRO.

V obou *wordcloudech* jsou nejfrekventovanější slova částečně odlišná. Shodují se slova zejména spojená s nemocí⁸¹, což je dáno výběrem článku do korpusu. Dále u obou vidíme geografické kolektivní aktéry „Taiwan“, „Čína“, „USA“, a generické „lidé“⁸², jež mohou být sociálními aktéry pojícími se k tomuto diskurzu pandemie COVID-19 na Taiwanu, nicméně ani toto není překvapivý výskyt. Co se týče odlišných slov, v *Ziyou shibao* vidíme termín „velící středisko“ (*zhìhuì zhōngxīn* 指揮中心) odkazující k velcímu středisku taiwanského CDC. Naopak termín „vláda“ (*zhèngfǔ* 政府) je jedním z nejfrekventovanějších slov pro korpus *Lianhe bao*. Výskyt samotný nabízí několik interpretací. Například, že ony noviny tomuto aktérovi přisuzují větší zodpovědnost, dávají mu větší slovo – jestli v negativním či pozitivním pohledu je nutné zjistit kvalitativní analýzou či kolokací dalších termínů. Tento postup je využit u případových studií vybraných klíčových slov.

5.2 Celkové porovnání obou korpusů – *log-likelihood*

Dalším způsobem, jak korpusey porovnat, je asociační míra *log-likelihood* pomocí softwaru CORPRO. Předcházející část se soustředila na nejfrekventovanější, a tím pádem klíčová, slova obou korpusů. Tato část se zaměří na slova, která jsou naopak častá v jednom korpusu a neobjevují se tak často v korpusu druhém. Identifikace je usnadněna zápornými hodnotami v této asociační míře. Nezobrazují zde slova, která vykazují shodu v obou korpusech, ale ta, která vykazují výlučnost pro jeden korpus zobrazenou vysokou negativní hodnotou.

slovo	překlad	hodnota <i>log-likelihood</i>
大陸	pevnina („pevninská Čína“)	-128.3076057
新冠肺炎	koronavirus	-93.61640424
台股	taiwanské akcie	-36.36806295
WHO	WHO	-35.21653617
經濟	ekonomika	-31.51982793
股	podíl/ akcie	-30.64821623
成長	růst	-30.64417151
美元	USD	-30.64417151
新冠病毒	koronavirus	-30.50165175
跌	pokles	-29.83406183

⁸¹ Například slova jako je: očkování (*yímǎo* 疫苗), prevence nemoci (*fāngyì* 防疫), zápal plic (*feiyān* 肺炎), nová varianta (*xīn xíng* 新型), epidemie (*yìqíng* 疫情), rouška (*kǒuzhào* 口罩) apod.

⁸² V čínštině: *Taiwan* 台灣, *Zhongguo* 中國, *Meiguo* 美國, *minzhong* 民眾.

我	já	-29.60200088
股市	akciový trh	-27.97290932
企業	podnik	-27.8235357
市場	trh	-25.87986023
表現	ukazovat	-24.49920845
資金	finanční prostředky	-23.89403914
展望	výhled (do budoucna)	-22.93827757
投資人	Investoři	-22.93827757
人類	lidstvo	-22.66194922
病毒	virus	-22.17346761
利率	úroková sazba	-21.98251601
半導體	polovodič	-21.48619552
基金	fond	-21.28024021
獲利	zisk	-21.02675444
營收	příjmy	-20.07099288

Tabulka 13: Srovnání korpusů Ziyou shibao a Lianhe bao pomocí metody log-likelihood; zobrazeny jsou slova se zápornými čísly indikující výlučnost pro jeden z korpusů

Kromě prvního termínu „pevninská Čína“, jež se vyskytuje zejména v *Lianhe bao* (rozebráno níže), druhým klíčovým slovem objevujícím se jenom v jednom z korpusů je termín „nový koronavirový zápal plic“ (*xinguan feiyan* 新冠肺炎). „Zelené“ noviny *Ziyou shibao* termín uvádějí pouze pětkrát ve čtyřech textech, ale v „modrých“ *Lianhe bao* až 115krát v šedesáti pěti textech. To je opravdu velký nepoměr, zvláště když porovnáme velikost korpusů: korpus *Lianhe bao* obsahuje 223 článků a korpus *Ziyou shibao* 603 článků. Čím je tento nepoměr způsoben? Na rozdíl od termínu „wuhanský zápal plic“ používaný novinami *Ziyou shibao*, „nový koronavirový zápal plic“ je název, který neodkazuje žádným způsobem na Čínu jakožto příčinu nemoci. Je zde tedy vidět, že periodika *Lianhe bao* jsou v tomto ohledu mnohem neutrálnější a vyhovují tak naléhání světových organizací v boji proti stigmatizaci nemoci a tím způsobenému rasismu proti asijské rase.

Ostatní slova mají sice stále záporná čísla, ale už se nejedná o tak malá čísla. To znamená, že se objevují v obou korpusech, nicméně v jednom z nich poměrově častěji. Jedním z nich je „WHO“, jemuž je v této práci věnovaná případová studie. WHO se objevuje relativně hojně v obou korpusech, v *Ziyou shibao* 112krát ve 44 člancích a v *Lianhe bao* 56krát ve 21 člancích. Jedná se o malý, ale dokazatelný rozdíl.

Asociační míra v záporných číslech udává mnoho slov pojících se k ekonomice („ekonomika“, „akcie“, „investoři“, „podnik“, „polovodiče“, „fond“, „akciový trh“ apod.), které se většinou případech objevují v *Lianhe bao* (cca v 15–30 člancích), ale minimálně (či

ani jednou) v *Ziyou shibao*. Tyto části článků hovoří o budoucích ekonomických výhledech po zasažení pandemií, proto se pojí k slovu „výhled“ (*zhanwang* 展望). Za bývalého prezidenta Ma Ying-jeoua (*Ma Yingjiu* 馬英九)⁸³ ze strany KMT směřoval Taiwan k větší ekonomické spolupráci s ČLR. Byla například uzavřena dohoda ECFA⁸⁴, kterou tehdejší prezident Ma Ying-jeou prosazoval i přes její možné záporné dopady na Taiwan a která byla jedním z důvodů pozdějšího Slunečnicového hnutí⁸⁵. (Chow 2021: 90–92) Zaměření novin na ekonomiku je tedy celkem pochopitelné, protože „modrý tábor“ podmiňuje ekonomický růst Taiwanu se sblížením s Čínou. Dočasné izolování obou území z epidemiologických důvodů vidí nepřekvapivě jako ohrožení taiwanské ekonomiky, nebo některých jejích částí, jež jsou vázány na výrobní továrny v Číně. Příkladem takové společnosti je společnost Foxconn⁸⁶, jejíž zakladatel Terry Gou byl zároveň i kandidát na post prezidenta na prezidentských volbách 2020 za stranu KMT. (Rigger 2021: 53)

5.3 Celo-korpusová analýza klíčových slov

Následující část se zaměří na výskyt jednotlivých klíčových slov identifikovaných kvalitativní analýzou. Tato slova byla vybrána jako klíčová, jelikož se z pilotní kvalitativní analýzy ukázalo, že jsou důležitou součástí diskurzů o pandemii COVID-19. Jsou jimi jak sociální aktéři, tak slova, která měla jiný způsob používání napříč korpusy. Klíčová slova lze rozdělit do kategorií 1) geografických klíčových slov; 2) vládních; 3) názvosloví nemoci a její šíření. Do první kategorie řadím Taiwan a Čínu. Do druhé kategorie řadím jak vlády (taiwanskou a čínskou) a vládní osoby (Tsai Ing-wen, Xi Jinpinga), tak i organizaci CDC (taiwanské i čínské), představitele taiwanského CDC Chen Shizhonga a čínské úřady. Dále sem řadím i mezinárodní organizaci WHO. Třetí kategorie obsahuje klíčová slova nazývající nemoc COVID-19 a slovesa pojící se s šířením nemoci. Touto kategorií začíná následující část.

„Wuhanský zápal plic“ v proměnách času

V obou korpusech vidíme (ať už z tabulek nejfrekventovanějších slov či z *wordcloudů*), že pojmenování nemoci jako „wuhanský zápal plic“ je velice prominentní. To se v případě

⁸³ Ma Ying-jeou (*1950) byl prezident Čínské republiky od roku 2008 do roku 2016, ze strany KMT.

⁸⁴ ECFA = Rámcová dohoda o hospodářské spolupráci mezi Taiwanem a ČLR, uzavřena v roce 2010.

⁸⁵ Viz kapitolu rozebírající politickou situaci na Taiwanu (3.2).

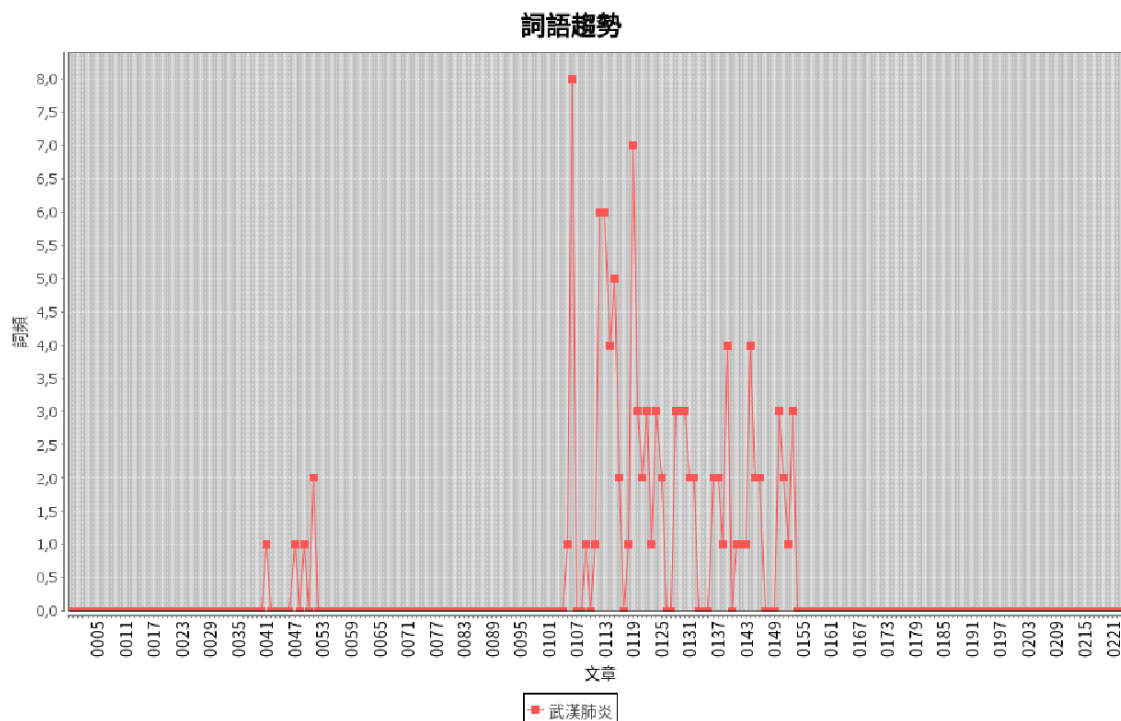
⁸⁶ Foxconn (富士康科技集團) je společnost, kterou založil a řídí Terry Gou (郭台銘) (Rigger 2021: 53).

„modrých“ novin *Lianhe bao* může zdát překvapivé, protože pilotní analýza zjistila, že po nějaké době tyto noviny změnilы rétoriku a přestaly virus takto nazývat. Nicméně v korpusu *Lianhe bao* je relativně malý vzorek článků (celkem 223), proto se i počáteční používání tohoto názvu „probojovalo“ do čtyřiceti nejfrekventovanějších slov (a slovních spojení).

Název „wuhanský zápal plic“, hojně užívaný „zelenými“ novinami *Ziyou shibao*, byl postupně ve světě nahrazen oficiálním názvem. Přidáním geografického učení k názvu nemoci vytváří určité stigma. IFRC⁸⁷, UNICEF⁸⁸, WHO (2020) společně vydaly doporučení, které je směřováno zejména vládám, médiím a místním organizacím pracujících na novém koronavirovém onemocnění (COVID-19). V doporučení nabádají nepřipojovat k viru umístění nebo etnický původ, jelikož to způsobuje sociální stigma a rasismus. Domnívám se, že média a vrchní představitelé států používají tento název s vědomím stigmatu, které sebou přináší. Proto používání termínu „wuhanský virus“ či „čínský virus“ je důležitou součástí diskurzu o této pandemii. Jsou političtí představitelé či periodika, kteří svou rétoriku v tomto ohledu nemění. Jako příklad může posloužit bývalý americký prezident Donald Trump, který přesně takto na nemoc odkazoval. Tak tomu je i v případě *Ziyou shibao* (viz níže). Ačkoli se ve světě již hojně mluvilo o rasismu (zejména směrem k Číňanům, ale i ostatním asijským národnostem), nevedlo to u těchto aktérů ke změně v jejich diskurzích. V periodikách *Lianhe bao* je tomu ovšem jinak. Změnu diskurzu u nich lze sledovat na následujících diagramech, kde výraz „wuhanský zápal plic“ je mapován v čase. První diagram (graf 10) zobrazuje výskyt spojení v *Lianhe bao*, kde se název objevil 103krát ve čtyřiceti textech.

⁸⁷ IFRC = Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce.

⁸⁸ UNICEF = Dětský fond Organizace spojených národů.

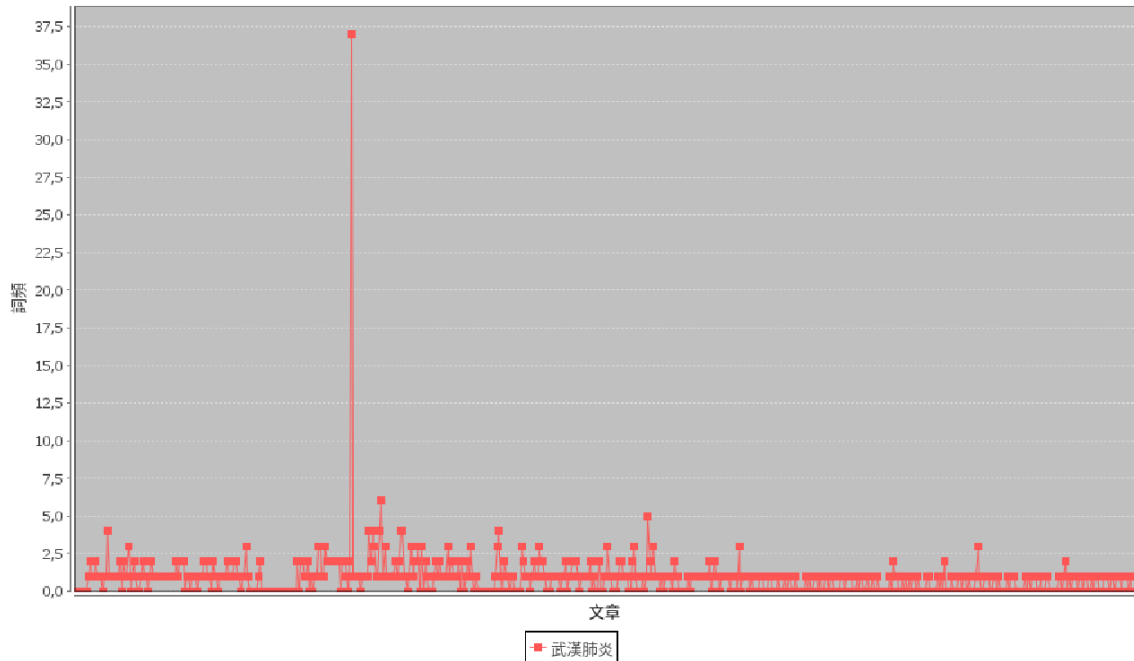

Graf 11: Tendence slova „Wuhanský zápal plic“ (武漢肺炎) v Lianhe bao, horizontální osa obsahuje čísla článků časově chronologicky za sebou – nejdůležitější data: 0041 = 14. 1. 2020, 0107=31. 1. 2020, 0155 = 1. 1. 2021, osa vertikální zobrazuje počet výskytů

Vertikální číselná osa zobrazuje frekvenci spojení „wuhanský zápal plic“ a horizontální osa ukazuje čísla článků, jež jsou chronologicky řazeny.⁸⁹ První použití tohoto názvu bylo 14. ledna 2020 (článek 0041) a od 2. ledna 2021 (článek 0155) pozorujeme, že noviny nepoužívaly označení pro nemoc „wuhanský zápal plic“. Oproti tomu v *Ziyou shibao* vidíme konzistentní používání tohoto názvu, viz graf níže.

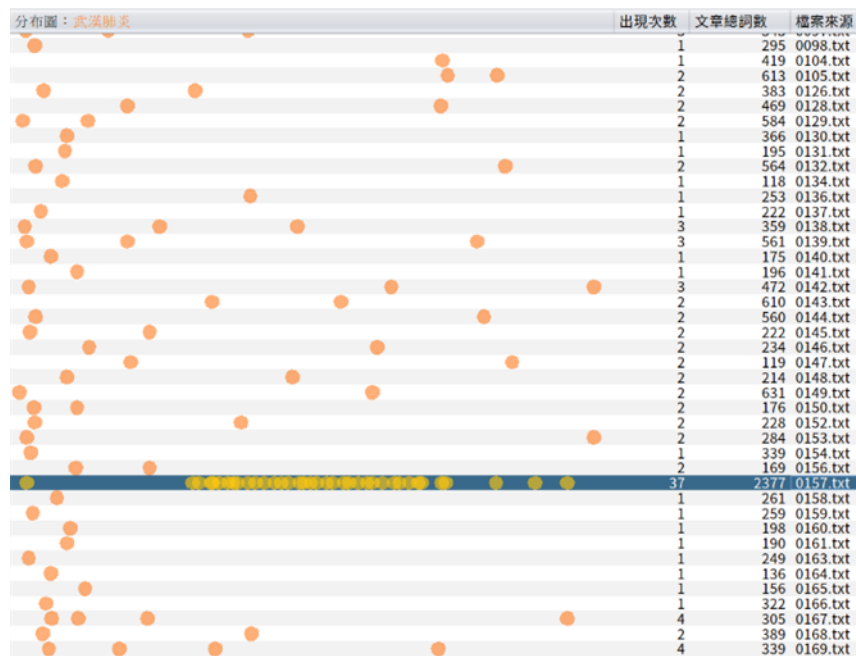
⁸⁹ Ty díky metadatům, která byly před analýzou nastaveny, jsou možné převést do dat, kdy byly články vydány.

詞語趨勢

Graf 12: Tendence slova „Wuhanský zápal plic“ (武漢肺炎) z Ziyou shibao, od 31. 12. 2019 do 31. 12. 2021

Výraz se v korpusu Ziyou shibao objevil celkem 546krát, celkem ve 374 textech. Z důvodu velké četnosti slova se v grafu nezobrazují čísla textů. Slovo „wuhanský zápal plic“ se objevuje ve víc než polovině textů. Nejčastější výskyt je 11. března 2020, kdy informují o počtu případů ve světě. Frekvenci slova v tomto článku lze sledovat na následujícím obrázku.

Obrázek 1: Výskyt spojení "Wuhanský zápal plic" v jednotlivých textech korpusu Ziyou shibao, modrý výskyt = článek z 11. 3. 2020 s nejpočetnějším výskytem

Na obrázku 3 lze vidět pozici a frekvenci termínu „wuhanský zápal plic“ v jednotlivých člancích v korpusu *Ziyou shibao*. Ve sloupci „počet výskytů“ (*chuxian cishu* 出現次數) vidíme kolikrát se název objevil v článku, „počet slov v textu“ (*wenzhang zongcishu* 文章總詞數) nám říká celkový počet slov v článku a číslo zdrojového textu nalezneme ve sloupci „zdroj souboru“ (*dang'an lai yuan* 檔案來源). Modře zvýrazněn je článek s největší frekvencí tohoto názvu z 11. března 2020, který informuje o počtu nakažených touto nemocí v celém světě. Četný výskyt je způsoben i délkou článku. Článek má celkem 2377 slov a v nich má 37krát název „wuhanský zápal plic“. V pozdějších datech se frekvence na článek výskytů snižuje a pozičně se drží na začátku článku. Jedná se o pozici, kde se objevuje kontext a článek už poté může být zaměřen na jiné téma. Z výše popsaného lze konstatovat, že „zelené“ noviny *Ziyou shibao* záměrně a konzistentně používají stigmatizující slovní spojení „wuhanský zápal plic“ směřující proti ČLR.

Slovesa o šíření nemoci

Pro potvrzení hypotézy, jež vzešla z pilotní analýzy, že noviny *Ziyou shibao* používají expresivnější slovesa ve spojení s šířením nemoci, byla tato slovesa „šíření“ dále zkoumána. Z celo-korpusové analýzy bylo ovšem zjištěno, že se expresivní slovesa šíření (konkrétně slovesa: *kuo* 擴, *san* 散, *kuoda* 擴大, *bao* 爆, *baofa* 爆發, *chuanbo* 傳播, *manyen* 蔓延) vyskytují v obou korpusech v relativně stejné míře. V korpusu *Ziyou shibao* (603 článků) se tato slovesa vyskytují v 191krát ve větě spolu s Čínou či Wuhanem. Byl sledován společný výskyt s Čínou a Wuhanem, jelikož hypotéza zněla, že v *Ziyou shibao* pojí šíření nemoci z Číny a čínského Wuhanu s expresivnějšími slovesy. Tím by mohli zdůrazňovat velikost problému, který z Číny vzešel. Z celo-korpusové analýzy bylo ovšem zjištěno, že se nejedná o rozdílné používání těchto sloves, jelikož v korpusu *Lianhe bao* (223 článků) se tato slovesa vyskytují 98krát ve větě spolu s Čínou či Wuhanem. Nicméně v pilotní analýze jsme viděli, že slovesa šíření expresivní a neutrální (jako bylo „objevit se“) byla používána v takřka identických větách nadpisu z pravidla jinak. V nadpisech platí hypotéza, že noviny *Ziyou shibao* používají expresivnější slovesa ve spojení s šířením nemoci v Číně a z Číny než noviny *Lianhe bao*. Informace v nadpisech článků tak působí na čtenáře závažněji v *Ziyou shibao*.

Druhou skupinou, na kterou se v celo-korpusové analýze zaměřím, je skupina geografických klíčových slov. Ty mě zajímají z hlediska názvosloví jednotlivých zemí, ale i z hlediska sociálních aktérů, kteří se často překrývají s geografickým názvem země. Nejprve se zaměřím na klíčové slovo „Taiwan“, jež je jedno z nejčastěji se vyskytujících slov nejen v korpusech novinových, ale i v korpusech tweetových. Následující část pojednává o tom, jaké lexémy jsou v jednotlivých periodikách používány a s jakou frekvencí.

Taiwan

Tabulky 14 a 15 přináší konkrétní lexémy, jež odkazují k stejnému označovanému (Taiwanu), a jejich frekvence v obou novinových korpusech.⁹⁰

詞	詞頻	文件頻率	同類詞
1 ▼ 台灣c	479	162	台灣[418,145],我國[59,45],臺灣[2,2]
2 台灣	418	145	
3 我國	59	45	
4 臺灣	2	2	

Tabulka 14: Taiwan v korpusu Ziyou shibao

詞	詞頻	文件頻率	同類詞
1 ▼ 台灣c	317	99	台灣[288,92],我國[28,23],臺灣[1,1]
2 台灣	288	92	
3 我國	28	23	
4 臺灣	1	1	

Tabulka 15: Taiwan v korpusu Lianhe bao

V tabulkách výše lze spatřit lexémy odkazující na „Taiwan“ a jejich počet v jednotlivých korpusech. Je zde srovnatelné používání slov při odkazování na tuto zemi. To dokresluje lexikální část pilotní analýzy, kde nebyly nalezeny rozdíly v názvosloví pro sociálního aktéra „Taiwan“. V pilotní analýze byly nalezeny rozdíly v tom, že *Ziyou shibao* dávalo aktéra Taiwan do strukturální opozice k Číně. K tomu používaly pojmenování pro Taiwan jako „naše krajina“. Z tabulek 14 a 15 je ovšem vidět, že toto pojmenování je shodné u obou periodik. V čínsky psaných diskurzích tak nevidíme odlišné názvosloví pro Taiwan. To ovšem pozorujeme v anglicky psaných tweetech (viz kapitolu 6). To bylo potvrzeno i z celo-korpusové analýzy. Pro zjištění případných rozdílů v diskurzích pojící se k Taiwanu byly dále zhotoveny přímé kolokace. To znamená, jaká slova se těsně pojí s „Taiwanen“, viz níže.

⁹⁰ V tabulkách 14 a 15 sledujeme hlavní pojem „Taiwan“ (台灣) obsahující další lexémy: „naše krajina“ (我國) a „Taiwan“ (臺灣).

Překlad	Kolokace	Frekvence
Taiwan pandemie	台灣 疫情	17
Naše krajina Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí	我國 衛福 部	10
Vstoupit Taiwan	入境 台灣	10
Přijet Taiwan	來 台灣	9
Taiwan prevence	台灣 防疫	8

Tabulka 16: Kolokace se slovem
„Taiwan“ v korpusu *Ziyou shibao*

Překlad	Kolokace	Frekvence
Taiwan prevence	台灣 防疫	9
Taiwan lid	台灣 民眾	8
Taiwan epidemie	台灣 疫情	8
Podpora Taiwan	支持 台灣	5
Taiwan účastnit se	台灣 參與	4
Taiwan polovodič	台灣 半導體	4

Tabulka 17: Kolokace se slovem
„Taiwan“ v korpusu *Lianhe bao*

V tabulce 16 je „Taiwan“ těsně spojený s „pandemií“, následuje „naše krajina“ a „Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí“ (což tvoří spojení „naše Ministerstvo zdravotnictví a soc. věcí“), „vstoupit“ (ve smyslu překročit taiwanské hranice), „přijít“ a jako poslední „prevence proti epidemii“ (tzn. „taiwanská prevence“). To nejsou překvapivé výsledky, jelikož se ve světě řeší prevence proti epidemii, zejména protiepidemiologické opatření na hranicích zemí, za něž je z části zodpovědné Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí.

V korpusu *Lianhe bao* se na prvním místě v kolokacích s termínem „Taiwan“ objevuje „prevence proti epidemii“, dále pak „lid“, „pandemie“. Opět se jedná o výsledky, které nejsou ničím překvapivé. Zajímavější jsou následující kolokace „podporovat“ (*zhichi* 支持), „účastnit se“ (*canyu* 參與), „polovodič“ (*bandaoti* 半導體). „Podporovat“ a „účastnit se“ společně s „Taiwan“ se vyskytují i ohledně podpory ostatních zemí v otázce účasti Taiwanu ve WHO a WHA⁹¹, což je dále zkoumáno v rámci analýzy sociálního aktéra WHO. To je nejzásadnější rozdíl mezi kolokacemi s Taiwanem. Výskyt „polovodičů“ je způsoben větším zaměřením periodik *Lianhe bao* na ekonomickou situaci Taiwanu a s tím s COVIDEM-19 spojenou obavou o pozastavení ekonomické spolupráce s ČLR. Toto zaměření „modrých novin“ na ekonomickou situaci spojenou s ČLR a spoluprací s Taiwanem bylo patrné již z výsledků *log-likelihoodu* výše a vychází také z analýzy tweetů. V tomto směru viditelný rozdíl mezi „modrým“ Johnny Chiangem a „zelenou“ prezidentkou Tsai Ing-wen je prezentován v kapitole 6.

Další krok se soustředí na spoluvýskyt nejčastějších lexémů se slovem „Taiwan“ (a slov na něj odkazujících) v rámci jedné věty (Tab. 18 a 19). Tato analýza se

⁹¹ WHA = světové zdravotnické shromáždění, hlavní řídicí orgán WHO.

zaměřuje (na rozdíl od předchozí) na to, jaká slova se vyskytují v rámci jedné věty, ne přímo pojící se se zkoumaným slovem.

Korpus <i>Ziyou shibao</i>		
Spoluvýskyt (překlad)	Spoluvýskyt se slovem „Taiwan“	Počet výskytů
Epidemie	疫情	131
Wuhanský zápal plic	武漢肺炎	67
Bránit proti nemoci	防疫	66
Čína	中國	57
Koronavirus	冠狀病毒	56
Potvrdit	確認	48
COVID-19	COVID	43

Tabulka 18: Spoluvýskyt slova „Taiwan“ v korpusu *Ziyou shibao* v rámci jedné věty

Korpus <i>Lianhe bao</i>		
Spoluvýskyt (překlad)	Spoluvýskyt se slovem „Taiwan“	Počet výskytů
Epidemie	疫情	89
Bránit proti nemoci	防疫	43
Očkování	疫苗	39
Wuhan	武漢	27
Virus	病毒	27
Celý svět	全球	22
Ovlivnit	影響	22
WHO	WHO	22

Tabulka 19: Spoluvýskyt slova „Taiwan“ v korpusu *Lianhe bao* v rámci věty

V tabulce 18 se slovo „Taiwan“ pojí zejména se slovy, která se týkají nemoci, ale také se slovy odkazujícími na Čínu (57 výskytů). To částečně potvrzuje již zjištěné – periodika *Ziyou shibao* tvoří diskurz ohledně pandemie COVID-19 se strukturální opozicí „Taiwan“ („naše země“) a „Čína“.⁹²

V korpusu „modrých“ *Lianhe bao* vidíme podobné spoluvýskyty odkazující na nemoc a dále – ale poněkud překvapivě – „Taiwan“ a „celý svět“ (*quanqiu* 全球) či „Taiwan“ a „WHO“. „Celý svět“ i „WHO“ se výrazně promítlo i do *wordcloudu* korpusu *Lianhe bao* (viz obrázek 2).⁹³ Periodika většinou srovnávají „celý svět“ a „Taiwan“ a dávají je na stejnou úroveň, nejedná se tedy o dva aktéry, kteří by stáli v opozici, ale naopak noviny vytváří horizontální vazby s těmito aktéry, tj. umisťují Taiwan do světového společenství.⁹⁴ Podobnou strategii využívá ve svém diskurzu i prezidentka Tsai Ing-wen, jak bude ukázáno níže v analýze tweetů.

⁹² Sociální opozice Taiwan x Čína jsou v textech nejen s výrazem „naše krajina“ odkazujícím na Taiwan. Viz příklad: „Čína použila tyranský nátlak, ale Taiwan využil demokracii a otevřenost a svedl úspěšnou bitvu tváří v tvář neznámé epidemii“ (中國用蠻橫強制、台灣用民主公開，在面對未知的疫情，打了成功的一戰), *Ziyou shibao* (30. 12. 2020b), ve které je Taiwan a Čína jako sociální aktér v opozici. Pro příklady Taiwanu a Číny v opozici s výrazem „naše krajina“ viz věty v pilotní analýze (kap. 4.1).

⁹³ Klíčové slovo „WHO“ je dále zkoumáno jako samostatné.

⁹⁴ Jedná se o věty typu, že pandemie zasáhla celý svět i na Taiwanu jsou potvrzené případy nemoci.

Čína

Stejně jako u klíčového slova Taiwan se nejdřív zaměřím na lexémy, které jsou periodiky používány k odkazování na ČLR. Ty představují tabulky 20 a 21.⁹⁵ Čína (a spřízněné lexémy) se v korpusu *Ziyou shibao* vyskytuje 441krát ve 134 textech, viz níže.

詞	詞頻	文件頻率	同類詞
▼ 中國c	441	134	中國[393,127],中方[35,17],大陸[7,4],陸[6,5]
中國	393	127	
中方	35	17	
大陸	7	4	
陸	6	5	

Tabulka 20: Názvosloví pro „ČLR“ v korpusu *Ziyou shibao*

Jak naznačila pilotní analýza, „zelené“ *Ziyou shibao* většinou nevyužívá další lexémy jako například „pevnina“ (*lu* 陆) k označení „Číny“, jež implikují existenci „Číny ostrovní“. V korpusu se však termín „pevnina“ (*lu* 陆) vyskytuje šestkrát v pěti textech a termín „pevnina“ (*dal* 大陆), jako dvouslabičné spojení, sedmkrát ve čtyřech textech. Znamená to, že noviny *Ziyou bao* přece jen koncept „ostrovní Číny“ přijímá? Po bližším zkoumání těchto výskytů lze demonstrovat, že nikoli. Článek, který čtyřikrát odkazuje na Čínu pomocí lexému „pevnina“, hovoří o dvacátém třetím výročí navrácení Hong Kongu „pevninské Číně“. Zde se tedy používá pojem „pevnina“ ve spojitosti s Hong Kongem, ne Taiwanem. Tento příklad s Hong Kongem a „pevninou“ nalezneme v *Ziyou shibao* vícekrát. Z tohoto konkrétního příkladu vyplývá, že je velmi důležité sledovat kontext výskytu a všechny iregularity ověřit přímo v textu (či už ve větě nebo širším kontextu).

Druhý článek, který čtyřikrát odkazuje pomocí termínu „pevnina“ na Čínu, cituje Světovou zdravotní organizaci (WHO).⁹⁶ Jelikož tato organizace nerozporuje koncept jedné Číny, ale zároveň potřebovala obě území odlišit, přiklonili se k řešení, jež je blízké jak čínskému diskurzu, tak i diskurzu „modrých“ *Lianhe bao*. Mluví-li organizace o „Číně“, používají tento název. Podobný výskyt v citaci⁹⁷ má přímá citace čínského Úřadu pro

⁹⁵ V tabulkách 20 a 21 sledujeme hlavní pojem „Čína“ (中國), který obsahuje odlišné lexémy, jsou jimi „Čína“ (中國), „čínská strana“ (中方) – myšleno geograficky, pevnina (大陸) – dvouslabičně a „pevnina“ (陸) – jednoslabičně.

⁹⁶ Konkrétně se jedná o článek: „Podezření na zpronevěru ředitelem sídlícím v Číně, školné univerzity Ming Dao ve výši 100 milionů yuanů bylo vyprázdněno (疑遭校長設在中國公司侵吞 明道大學上億學費爆掏空) *Ziyou shibao* (15. 1. 2020).

⁹⁷ V článku „Místní vlády se dožadují dovozu čínských vakcín He Zhiwei: Dlouho se nikdo nepřihlásil“ (地方政府吵著進口中國疫苗 何志偉：喊很久卻無人申請) *Ziyou shibao* (25. 5. 2021).

záležitosti Taiwanu (*Zhongguo guotai ban* 中國國台辦). Jelikož se jedná o čínský úřad, je pochopitelné, že používají termín „pevnina“ k označení Číny, aby ji odlišili od Taiwanu. Posledním nalezeným příkladem je použití slova „pevnina“ v jeho původním významu, a to při vyjmenování „země, moře, vzduch“ (*lu* 陸, *hai* 海, *kong* 空).⁹⁸ Noviny *Ziyou shibao* tedy opravdu pro Čínu běžně nepoužívají označení „pevnina“, a to nejspíš proto, aby tím neodkazovaly nepřímě na Taiwan jakožto na čínské území. Stejnou tendenci sledujeme v anglickém jazyce v tweetech prezidentky Tsai Ing-wen ze „zeleného tábora“, která v tweetech nikdy pojem „pevninská Čína“ nepoužívá. Zato Johnny Chiang z „modrého tábora“ ano.

Tuto tendenci „modrého tábora“ potvrzuje výskyt i v *Lianhe bao*. Tabulka 21 představuje lexémy odkazující na Čínu a jejich frekvence v *Lianhe bao*. Slovo „Čína“ se objevuje celkem 304krát v 85 článcích.

中國c	284	83	大陸[157,56],中國[109,37],陸[18,14]
大陸	157	56	
中國	109	37	
陸	18	14	

Tabulka 21: názvosloví pro „ČLR“ v korpusu *Lianhe bao*

Z tabulky vyplývá, že v těchto novinách je nejčastěji na Čínu odkazováno pomocí dvouslabičného spojení „pevnina“ (*dalü* 大陸, celkem 157krát v 56 článcích). Pojmem „Čína“ (*Zhongguo* 中國) je odkazováno 109krát v 37 článcích. Poslední, čím se odkazuje, je opět „pevnina“, ale tentokrát jednoslabičně (*lu* 陸), a to 18krát ve 14 článcích. Jak je vidět z analýzy tohoto odkazování na pevninu z periodik *Ziyou shibao*, třetí jednoslabičné slovo „pevnina“ (*lu* 陸) může znamenat i pevninu ve svém původním významu. V této části analýzy to není tak podstatné, není to tedy ověřováno. Každopádně zcela jasně vidíme jiné názvosloví pro klíčové slovo „Čína“.

Přímé kolokace se slovem „Čína“ jsou v obou periodikách nejčastěji odkazy na konkrétní čínská místa, nejčastěji Wuhan. Nejedná se tedy o Čínu jakožto sociálního aktéra. V periodikách *Ziyou shibao* je ovšem nejčastějším spojením s propuknutím nemoci (*Zhongguo baofa* 中國爆發). Osmkrát se „Čína“ v *Ziyou shibao* pojí s očkováním (*Zhongguo yimiao* 中國疫苗), kde se jedná o „čínské očkování“. Tyto výskyty jsou zajímavé, protože dominují pouze

⁹⁸ Konkrétně se jedná o článek „Pošták dodává masky po celém Taiwanu; Xiaoying chválí hrdiny prevence epidemie“ (郵差全台配送口罩 小英讚防疫英雄) *Ziyou shibao* (12. 3. 2020).

v *Ziyou shibao*. Zdůrazňuje se nepovolené kupování čínských vakcín a nebezpečnost čínských vakcín. Z toho je patrné, že „zelené“ noviny šířily negativní diskurz o čínském očkování. V *Lianhe bao* naopak mluví o vakcínách (pouze dvakrát jako o „čínských vakcínách“) a Číně ve spojitosti s ochotou poskytnout vakcínu (ze strany Číny). Několikrát se dočteme ve spojitosti s vakcínou, že DPP a vláda není ochotná vakcíny přijmout, jelikož jí záleží na blahu strany více než na obyvatelích Taiwanu.

Další odlišností z pilotní analýzy bylo názvosloví „obě strany úžiny“ (*liang'an* 兩岸) – Taiwan a Čína. Toto spojení se v pilotní analýze objevilo pouze v korpusu „modrých“ *Lianhe bao*, ale analýzou celo-korpusové byl zjištěn malý výskyt i v periodikách *Ziyou shibao*. V *Ziyou shibao* se objevuje pojem 15krát v deseti textech. Z toho šestkrát se jedná o „výměnu přes úžinu“ (*liang'an jiaoliu* 兩岸交流), jež kvůli epidemii trpí. Tříkrát se objevilo spojení s KMT, a to zejména s tématem prohraných voleb KMT. Noviny *Ziyou shibao* nabádaly KMT, aby přezkoumaly svůj postoj vůči problematice „obou břehů“. Dále vidíme ochotu zlepšení vztahů přes úžinu, které zdůrazňovala prezidentka Taiwanu při novoročním projevu 2021⁹⁹. Tím prezidentku noviny nepřímou prezentovaly v „dobrém světle“ jako tu, která není problémem ve vztazích mezi úžinou, nicméně je jejím řešitelem.

V *Lianhe bao* se pojem objevuje 28krát ve dvanácti článcích. Z toho je patrný nepoměr v používání tohoto výrazu, který se očividně více používá v novinách *Lianhe bao*. Domnívám se, že nevyrovnaný výskyt výrazu je způsoben zaměřením se na čínsko-taiwanské vztahy periodikem *Lianhe bao*. Mluví se o „častých kontaktech“ přes úžinu (*wanglai pinfan* 往來頻繁), „společném rodinném duchu“ (*liang'an yijia qin jingshen* 兩岸一家親精神), ale pak o bránění normální komunikace mezi břehy a zhoršování vztahů kvůli postojům taiwanské prezidentky, což je přesný opak oproti tomu, co sledujeme v novinách *Ziyou shibao*.

⁹⁹ Konkrétně se jedná o článek: „Celé znění novoročního oznámení! Prezidentka Tsai: Doufám, že obě strany průlivu postupně obnoví normální výměnu názorů a omezí nedorozumění“ (元旦文告全文！蔡總統：盼兩岸「逐步」恢復正常交流、減少誤解), *Ziyou shibao* (1. 1. 2021a).

Světová zdravotnická organizace (WHO)

V úvodních měsících po vypuknutí pandemie sehrála Světová zdravotnická organizace důležitou roli mezinárodní autority informující o nejnovějších poznatcích o viru a možných opatřeních. Nevyhnula se ovšem politice, jak už bylo zmíněno výše.¹⁰⁰

WHO se v *Ziyou shibao* objevuje 112krát ve 44 textech¹⁰¹. Ve větě se WHO 26krát objevuje s „epidemií“, 23krát se „zápalem plic“, 22krát s „Wuhanem“ a 17x s Dr. Tedrosem¹⁰². Výskyt s „Čínou“ je jedenáctkrát a „Taiwanem“ pouze desetkrát. Ze spoluvýskytu ve větě je vidět, že kromě „WHO“ je v textech často zastoupen jeho individuální představitel dr. Tedros. Ten se kromě sloves verbálního procesu od 12. března 2020 pojí například s akcemi „zvýhodňovat“ (*piantan* 偏袒) – v tomto případě Čínu nad Taiwanem či „způsobovat veřejné pobouření“ (*yingqi gongfen* 引起公憤). Jedná se tedy o sociálního aktéra, který prošel změnou v novinách *Ziyou shibao* z neutrálního aktéra na aktéra negativně zbarveného. Tato kritika se začíná objevovat den poté, co WHO prohlásila situaci za světovou pandemií.

Vidíme tak, že nedostatečná opatření nastavené Světovou zdravotnickou organizací se mísí se zvýhodňováním Číny. Tyto jinak odlišné situace jsou přes negativní hodnocení vykresleny podobně. Negativní hodnocení pomocí asociace se děje v obou novinách stejně právě ve spojitosti s COVIDEM-19. V *Ziyou shibao* tomu je spojování nemoci a kritiky Číny. *Lianhe bao* spojuje nemoc a kritiku taiwanské vlády (což je probráno níže).

V *Ziyou shibao* se WHO nejčastěji zobrazuje jako aktivní sociální aktér, který dělá prvotní kroky v zabránění šíření nemoci, později většinou „varuje“, „dává informace“ apod. O účasti Taiwanu v této organizaci je zmínka pouze jednou, a to konkrétně v článku z 12. března 2020, kde se parafrázuje Chen Shizhong¹⁰³, který říká, že Taiwan potřebuje WHO a WHO zase Taiwan.

V *Lianhe bao* je WHO zmíněno 56krát ve 21 textech. Jelikož se jedná o malé množství vzorků, tak z kolokací nelze tvořit žádné závěry. Co se spoluvýskytu ve větě týká, patnáctkrát se WHO vyskytuje s „epidemií“, jedenáctkrát s „Čínou“, „Wuhanem“ a zápalem plic.

¹⁰⁰ Kolokace s WHO nepřinesly žádné nové objevy, proto zde nejsou demonstrovány.

¹⁰¹ Četnost výskytu slova „WHO“ v relativně malém počtu článku je způsobena častým používání najednou jak celého názvu organizace, tak zkratky.

¹⁰² Tedros Adhanom Ghebreyesus (čínsky: Tan Desai 譚德塞, *1965) je od roku 2017 předseda WHO.

¹⁰³ Konkrétně v článku „Wuhanský zápal plic: Chen Shizhong reaguje na BBC: WHO je zmatená politikou, není moudré vyloučit Taiwan“ (武漢肺炎》陳時中回應 BBC WHO 被政治迷惑排除台灣是不智的), *Ziyou shibao* (12. 03. 2020).

S „Taiwanem“ se vyskytuje pouze šestkrát. Z toho vidíme stejný spoluvýskyt ve větě jako v *Ziyou shibao*. Třikrát se vyskytuje i dr. Tedros, ale ani jednou se nevyskytuje s „upřednostňovat Čínu“. WHO má opět velice důležitou informativní roli, takže „upozorňuje“, „informuje“. Je zde nejeden případ, kdy se parafrázuji japonští a kanadští světoví představitelé, kteří se vyslovili ve prospěch Taiwanu a jeho účasti ve WHO. Nicméně se jedná o výskyt pouze ve dvou článcích. Účast Taiwanu v této společnosti je tak poměrově častějším tématem než v periodikách *Ziyou shibao*, ale také to není tak hojně rozebírané téma, jako můžeme spatřit v tweetech vrchních představitelů Taiwanu (viz kap. 6).

Dr. Tedros se v *Lianhe bao* poprvé objevuje 31. ledna 2020, kde se píše o jeho návštěvě Číny. Vyskytuje se v pozici sociálního aktéra, který se pojí s akcemi verbálního procesu. Jeho sdělení se týká doporučení o neomezování letů a obchodů s Čínou, ale i vyhlášení nemoci jako ohrožení světového zdraví, což není vyhlášeno kvůli situaci v Číně, ale situaci v jiných státech, jelikož Čína si vede dobře.¹⁰⁴ Vidíme tedy, že organizace WHO je v obou periodikách podávána stejně i se stejnými spoluvýskyty ve větě, ale individuální představitel této organizace je podáván jinak. V *Ziyou shibao* je kritizován za „nadržování Číně“, ale v *Lianhe bao* je v pozici neutrálního aktéra, který naopak brání čínské zájmy, což je podáváno neutrálně. Vidíme tedy, že se tato mezinárodní organizace vykresluje v obou novinách stejně, ale její individuální aktér se značným rozdílem.

Taiwanská vláda

Při zkoumání klíčového pojmu „taiwanská vláda“ bylo napříč periodiky nalezeno odlišné odkazování na taiwanskou vládu pomocí spojení „vláda Tsai“ (*Cai zhengfu* 蔡政府). Toto spojení dominuje v korpusu *Lianhe bao*, kde se objevila jedenáctkrát v osmi textech. Ve větším korpusu *Ziyou shibao* se „vláda Tsai“ objevila šestkrát, a to pouze ve dvou článcích. Jedná se o výskyty, kde se parafrázuje strana KMT či její představitelé. „Vláda Tsai“ je tak pokaždé uváděna v negativním světle. Například se „vláda Tsai“ v *Lianhe bao* čtyřikrát vyskytuje ve větě s vakcínami.¹⁰⁵ Jedná se o kritiku nepřijetí vakcín z ČLR a kritiku

¹⁰⁴ Tyto informace se objevují zejména v článku „WHO: Zápal plic ve Wuhanu zařazen mezi mimořádné události; WHO zdůrazňuje, že se nezaměřuje na pevninskou Čínu; Výstraha USA pro Čínu zvýšena na nejvyšší stupeň: Necestovat“ (世衛：武漢肺炎列緊急事件 WHO 強調非針對大陸美赴陸警示升至最嚴重等級：請勿旅行), *Lianhe Bao* (12. 03. 2020).

¹⁰⁵ Ostatní spoluvýskyty ve větě byly pouze jedenkrát, nejsou tedy v práci rozebírány.

prezidentčina (a její vlády) propagování tuzemské vakcíny, která není přijatelná pro svět. Tato kritika „modrého tábora“ směrem k „vládě Tsai“ ohledně nedostatečného počtu vakcín na Taiwanu a jejich nepřijetí z ČLR je zobrazována i v tweetech Johnnyho Chianga. Z analýzy vyplývá, že „vláda Tsai“ je termín, který používají spíš „modré“ noviny. Taiwanská vláda je tímto „modrým táborem“ personifikovaná. Jelikož se v nalezených případech jedná o negativně zabarveného sociálního aktéra, tato personifikace je cesta k tvoření negativního obrazu, a to ne o taiwanské vládě, ale o vládě, která má v čele Tsai Ing-wen. Jedná se o nepřímou kritiku Tsai Ing-wen, proto byl tento název nalezen pouze ve spojení s „modrým táborem“. Samotné spojení samo o sobě negativní kolokace nemá.

Čínská vláda

V korpusu *Ziyou shibao* je jedenáctkrát v osmi textech přímo řečeno „čínská vláda“. Ta je i v pozici aktivního sociálního aktéra, který se chová „násilně“ (*qiangli* 強力) a „bez omezení“¹⁰⁶ (*lidao bujian* 力道不減).¹⁰⁷ Dále se v textech objevuje „vláda“, často se jedná o tu čínskou, nicméně mě v tomto případě zajímalo, jaké atributy se připisují k akcím doslova „čínské vlády“.

V *Lianhe bao* se objevuje „čínská vláda“ pouze jednou, a to v pozici spíše pasivní¹⁰⁸. Hned po této „čínské vládě“ je prezentován jako aktivní sociální aktér Xi Jinping, který ovšem navrhuje řešení této situace. Je tedy vidět, že *Lianhe bao* nedává „čínskou vládu“ do postavení aktivního sociálního aktéra, nepřipisuje čínské vládě ani negativní nebo pozitivní náboj, což je rozdíl oproti *Ziyou shibao*, ze kterého jasně vyplývá čínská vláda jako aktivní negativní sociální aktér.

Čínské úřady

Čínské úřady se v *Ziyou shibao* objevily pětkrát, a to ve třech textech. Čínské úřady se pojí s aktivitami: „nebyly schopny identifikovat nemoc“ (*wufa queren* 無法確認), „soudily“ (*qisu* 起訴), „tvrdily“ (*shengcheng* 聲稱), „zatajovaly informace“ (*yinman* 隱瞞) – celkové

¹⁰⁶ Ostatní slovesa pojící se s tímto aktérem nemají žádná určení způsobu.

¹⁰⁷ Viz příklady: „Čínská vláda pronásleduje náboženství bez omezení“ (迫害宗教力道不減), „Čínská vláda používá high-tech sledování, zatýká křesťany (中國政府透過高科技監控、抓捕基督徒), *Ziyou shibao* (1. 7. 2020).

¹⁰⁸ Konkrétně se píše, že „postrádá silnou kontrolu“ (中國政府缺乏強力的監督制), *Lianhe bao* (31. 1. 2020).

prozkoumání korpusu tedy koresponduje s výsledky pilotní analýzy, čínské úřady jsou zde jako aktivní negativní sociální aktér.

V *Lianhe bao* se „čínské úřady“ neobjevují ani jednou. Dvakrát se objevují „úřady“, které nejspíš referují k těm čínským, ale není to blíže specifikováno. *Lianhe bao* tedy nedává slovo čínským úřadům, nemá je jako sociálního aktéra. Z toho lze soudit, že *Lianhe bao* má tendence tohoto sociálního aktéra zamlčovat, neupozorňovat na něj v dobrém nebo ve zlém. Důvodem může být to, že čínské úřady jsou často ve světě, a zajiště i na Taiwanu, spojovány s negativními aktivitami, které se prezentují v *Ziyou shibao*.

Čínské Středisko pro kontrolu a prevenci nemocí (Čínské CDC)¹⁰⁹

V *Ziyou shibao* korpusu se čínské Středisko pro kontrolu a prevenci nemocí objevuje pouze čtyřikrát a ani jednou v těchto výskytech není středisko postavené do pozice sociálního aktéra. Opět kvůli malému výskytu bylo nutno udělat kvalitativní analýzu, jelikož kvantitativní by neukázala vhodná data k tvoření závěrů. V *Lianhe bao* je sedm výskytů. Tam, kde je postavené do pozice sociálního aktéra, je aktivní. CDC „ověřuje“ (*chazheng* 查證), „vyšetřuje“ (*diaocha* 調查), „schvaluje“ (*renzheng* 認證), „oznamuje“ (*gongbu* 公布). Zde vidíme velký rozdíl v tom, že v *Lianhe bao* udávají spíše kladně a aktivně čínskou CDC, kdežto v *Ziyou shibao* ji zcela opomíjí, na rozdíl oproti taiwanské CDC (potažmo Centrálnímu velitelskému centru pro epidemie), viz níže. Dle mého názoru je důvodem to, že čínské CDC bylo vnímáno jako aktivní a kladný sociální aktér, který se snažil vyřešit situaci, a proto nemělo *Ziyou shibao* tendenci tohoto aktéra zobrazovat. Kladně vnímaná čínská vládní organizace se nehodí do rétoriky „zeleného tábora“.

Taiwanské Středisko pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC)

CDC se v *Ziyou shibao* objevilo pouze pětkrát, a to zejména v počátcích propuknutí nemoci. Později se již v textech nevyskytuje¹¹⁰ a převážně se objevuje nově zřízené Centrální velitelské centrum pro epidemii (*Guojia weisheng zhihui zhongxin zhongyang liuxing yiqing*

¹⁰⁹ Celý oficiální název je „Čínské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí“ (中国疾病预防控制中心).

¹¹⁰ Objevují se pouze jeho představitelé: Zhou Zhihao (周志浩), ředitel pro kontrolu nemocí CDC, Luo Yijun (羅一鈞) a zástupce ředitele CDC, Zhuang Renxiang (莊人祥), zástupce ředitele CDC. Zmínky o nich viz pilotní analýza.

zhihuizhongxin 國家衛生指揮中心中央流行疫情指揮中心) a jeho hlavní představitel Chen Shizhong. Centrální velitelské centrum pro epidemii se v *Ziyou shibao* objevilo ve 105 textech, celkem 118krát. Často je zobrazováno jako aktivní sociální aktér, který informuje a rozhoduje. Výskyt velitelského centra se shoduje s výskyty jeho představitele Chen Shizhonga. Toto centrum není nikdy v článcích kritizováno, postaveno do negativní pozice.

V *Lianhe bao* se Centrální velitelské centrum zobrazuje pouze osmkrát, a to v sedmi článcích, většinou neutrálně s akcemi verbálního procesu (informuje, vyjadřuje se), s jednou jedinou akcí materiálního procesu „rozhodnout“, opět se tedy jedná o sociálního aktéra, u něhož ovšem je velký rozdíl ve frekvenci výskytů. Nedávají tomuto sociálnímu aktérovi příliš velké slovo. Důvodem je podle mě to, že tato organizace má v čele Chen Shizhonga (člen DPP), a proto mu nechtějí připisovat velké zásluhy tím, že ho „pustí ke slovu“. Chen Shizhong je analyzován hned v následující části.

Chen Shizhong

V korpusu *Ziyou shibao* se Chen Shizhong vyskytl 115krát. Zde je výskyt natolik četný, že je možné provést i kvantitativní analýzu. Ta byla provedena i v korpusu *Lianhe bao* (kde je pouze 27 výskytů), aby bylo možné srovnání. K tomu byla použita asociační míra *Log-likelihood* (zkoumaná jednotka byla věta), viz níže.

čínské slovo	český překlad	<i>log-likelihood</i>
指揮官	velitel	151.3831204
指揮	příkaz	71.47906241
中心	centrum	59.86229558
流行	šířit se	49.47030327
中央	centrální	40.57201594
疫情	epidemie	34.8424567
台灣	Taiwan	28.56378386

Tabulka 22: *Log-likelihood* Chen Shizhonga a korpusu *Ziyou shibao*

čínské slovo	český překlad	<i>log-likelihood</i>
指揮官	velitel	21.93630971
提	zmiňovat	11.55711449
無恥	nestydatý	11.33839378
舔	lízat	11.33839378
告	sdělit	11.19027898

Tabulka 23: *Log-likelihood* Chen Shizhonga a korpusu *Lianhe Bao*

Log-likelihood porovnává výskyty slova „Chen Shizhong“ a ostatních slov ve větách. Čím je vyšší výsledek, tím je větší pravděpodobnost výskytu těchto slov ve stejné větě v daném korpusu. V obou korpusech má nejvyšší číslo slovo „velitel“ (*zhihuiguan* 指揮官), jedná se tedy o častý spoluvýskyt. V korpusu *Ziyou shibao* je výsledek několikrát vyšší než v *Lianhe bao*. Tohoto aktéra častěji nazývají jménem a funkcí „velitele“ v *Ziyou shibao*, což může značit vyjádření větší úcty. S tím se pojí i další slova z tabulky a tím jsou: „příkaz“ (*zhihui* 指

揮), „centrum“ (*zhongxin* 中心) a „centrální“ (*zhongyang* 中央). Tato slova odkazují k jeho ústřední úloze v řešení epidemické situace. Jelikož Chen Shizhong je osobou, jenž řešila krizovou situaci na Taiwanu, není častý výskyt slova „Taiwan“ také žádným překvapivým výsledkem. V *Lianhe bao* se Chen Shizhong vyskytuje pouze 27krát, kromě jeho funkce „velitele“ se určitá slova ve větě s Chen Shizhongem vyskytují maximálně dvakrát. Dvakrát se ve větě s Chen Shizhongem vyskytuje „nestydatý“, „lízat“ a „sdělit“. Z výsledků vidíme, že tohoto sociálního aktéra periodika zobrazují jinak. Nejsou to výsledky značící ústřední úlohu aktéra. Je to ze spojení, ve kterém se píše, že Chen Shizhong „nestydatě lízá USA a prodává Taiwan“. ¹¹¹ Jedná se o citování rozzlobeného muže jménem Lai, „běžného obyvatele Taiwanu“. To je příklad tendence *Lianhe Bao* „dávat slovo“ „běžným občanům“ při projevech jejich kritiky k určitým aktérům. Zejména to sledujeme u kritiky prezidentky Taiwanu či u zde probíraného Chen Shizhonga.

„Hlas běžného lidu“ ve své diskurzivní analýze nachází i Fairclough (1995), jenž mluví o medializovaném politickém diskurzu. Jako první bod analýzy Fairclough taktéž analyzuje sociální aktéry neboli hlasy přispívající k politickému diskurzu v médiích. Analýzou dokazuje, jakou skupinou lidí jsou reprezentována jednotlivá politická hnutí a jaký to má vliv na čtenáře/posluchače. Přitom popisuje „hlas běžného lidu“ jakožto důležitou skupinu sociálních aktérů reprezentující určité politické hnutí. Takto vytvořený politický diskurz pak obsahuje „lidové reakce o politických a sociálních otázkách“. (Fairclough 1995: 184–186) Tyto „lidové reakce“ jsou častým nástrojem při projevování kritiky i ve zde probíraných novinách *Lianhe bao*.

V *Ziyou shibao* je většina výskytů parafrázování toho, co Chen Shizhong řekl. Pojí Chen Shizhonga zejména s aktivními verbálními procesy¹¹² a mentálními procesy (*renwei* 認為) a staví ho tak do pozice aktivního sociálního aktéra. Abych zjistila, jak dále prezentují tohoto aktéra, zaměřila jsem se na akce, které nejsou verbálními procesy. Cituji: „Velící důstojník velitelského centra neúnavně pracuje“¹¹³ „Ministr zdraví a sociálních věcí Chen

¹¹¹ Doslova „nestydatě lízá USA a prodává Taiwan“ (無恥舔美賣台), *Lianhe bao* (30. 12. 2020b).

¹¹² Například následující slovesa: upozornit (指出), vyjádřit se (表示), říci (說) apod.

¹¹³ „Velící důstojník velitelského centra neúnavně pracuje“ v originálu: 指揮中心指揮官陳時中不眠不休. *Ziyou shibao* (20. 5. 2020).

Shizhong, který dal taiwanským lidem pocit, že je velice pracovitý“¹¹⁴, „Ministr zdravotnictví Chen Shizhong, který se nerad předvádí, ale zabývá se vědou a objektivními fakty“¹¹⁵, „Náš velitel CDC Chen Shizhong analyzoval pět hlavních faktorů, které lze přičíst epidemii“¹¹⁶. V jednom článku se vyskytuje záporné „neodpověď“ ve spojení s Chen Shizhongem: „Chen Shizhong neodpověděl na žádost vlády na ostrovech“¹¹⁷, což lze považovat za výčítku Chen Shizhongovi.

V *Lianhe bao* se Chen Shizhong vyskytuje v jiné pozici, než je uvedeno výše, a to buďto v pasivní neutrální či aktivní negativní pozici. Příkladem Chen Shizhonga v pasivní pozici jsou věty: „Chen Shizhong celou dobu letu seděl na Taoyuanském letišti“¹¹⁸ či „je stále v oficiálním stylu“¹¹⁹. Příkladem aktivní, ale negativní pozice jsou věty: „Ačkoli Chen Shizong řekl, že jsme neuzamkli zemi“¹²⁰, „Chen Shizhong se mýlí!“¹²¹, „podal žalobu za poškození dobrého jména“¹²², „Chladně odpověděl“¹²³ či „okamžitě změnil tvář“¹²⁴. Ve všech akcích, které nejsou verbálními procesy, zobrazují Chen Shizhonga v periodikách *Lianhe bao* negativně. Z pozorování akcí pojících se k sociálnímu aktérovi tak lze sledovat dva odlišné diskurzy. Ty ovšem nelze sledovat z jiného způsobu označování této osoby, viz tabulky 24 a 25 níže.¹²⁵

¹¹⁴ „Ministr zdraví a sociálních věcí Chen Shizhong, který dal taiwanským lidem pocit, že je velice pracovitý.“: 讓許多台灣民眾感覺非常辛勞的衛福部長陳時中. *Ziyou shibao* (12. 3. 2020a).

¹¹⁵ „Ministr zdravotnictví Chen Shizhong, který se nerad předvádí, ale zabývá se vědou a objektivními fakty“: 衛生署長陳時中「實事求是，不愛出風頭，只講科學與客觀事實. *Ziyou shibao* (12. 3. 2020b).

¹¹⁶ „Náš velitel CDC Chen Shizhong analyzoval pět hlavních faktorů, které lze přičíst epidemii.“: 我中央流行疫情指揮中心指揮官陳時中分析可歸功於5大原因. *Ziyou shibao* (12. 3. 2020c).

¹¹⁷ „Chen Shizhong neodpověděl na žádost vlády na ostrovech.“: 陳時中對於離島政府的要求已讀不回. *Ziyou shibao* (25. 5. 2021).

¹¹⁸ „Chen Shizhong celou dobu letu seděl na Taoyuanském letišti.“: 指揮中心指揮官陳時中全程坐鎮桃園機場. *Lianhe bao* (12. 3. 2020).

¹¹⁹ „Chen Shizhong je stále v oficiálním stylu.“: 陳時中仍不改官式作風. *Lianhe bao* (25. 5. 2021).

¹²⁰ „Ačkoli Chen Shizong řekl, že jsme neuzamkli zemi.“: 陳時中雖說我們沒「鎖國」. *Lianhe bao* (30. 12. 2020c).

¹²¹ „Chen Shizhong se mýlí“: 陳時中錯了. *Lianhe bao* (30. 12. 2020c).

¹²² „Chen potom, co viděl zprávu, podal žalobu za poškození dobrého jména“ v originálu: 陳看見訊息後提告妨害名譽. *Lianhe bao* (30. 12. 2020b).

¹²³ „Chen Shizhong chladně odpověděl“ v originálu: 陳時中僅冷冷答道. *Lianhe bao*, (25. 5. 2021).

¹²⁴ „Okamžitě změnil tvář“ v originálu: 他立刻變臉. *Lianhe bao* (25. 5. 2021).

¹²⁵ Odkazování na sociální aktéry bylo pozorováno u všech zde sledovaných sociálních aktérů, nicméně nebyly zjištěny rozdíly, proto to není v práci dále rozebíráno.

Způsob odkazování na Chen Shizhonga – korpus <i>Ziyou shibao</i>	
čínské znaky	český překlad
指揮官陳時中	Velitel Chen Shizhong
(我)中央流行疫情指揮中心指揮官陳時中	Chen Shizhong, velitel (našeho) Ústředního velitelského centra pro epidemii (CECC)
衛福部長陳時中	Ministr zdravotnictví a sociálních věcí Chen Shizhong
指揮中心指揮官陳時中	Velitel velitelského centra Chen Shizhong
台灣衛福部長陳時中	Taiwanský ministr zdravotnictví a sociálních věcí Chen Shizhong
陳時中	Chen Shizhong

Tabulka 24: Odkazování na Chen Shizhonga v korpusu *Ziyou shibao*

Způsob odkazování na Chen Shizhonga – korpus <i>Ziyou shibao</i>	
čínské znaky	český překlad
指揮中心指揮官陳時中	Velitel velitelského centra Chen Shizhong
衛福部長陳時中	Ministr zdravotnictví a sociálních věcí Chen Shizhong
指揮官陳時中	Velitel Chen Shizhong
中央流行疫情中心指揮官陳時中	Chen Shizhong, velitel Ústředního velitelského centra pro epidemii (CECC)
衛福部長陳時中	Ministr zdravotnictví a sociálních věcí Chen Shizhong
陳時中	Chen Shizhong

Tabulka 25: Odkazování na Chen Shizhonga v korpusu *Lianhe bao*

Oboje noviny stejně odkazují na Chen Shizhonga. Je zmíněna jak jeho funkce, tak jeho jméno. Jediný rozdíl je v používání přívlastku „naše“ u Ústředního velitelského centra pro epidemii. To může značit pozitivní postavení v strukturální opozici oproti čínskému CDC. Zásadní rozdíl je tedy v tom, že v *Ziyou shibao* má Chen Shizhonga jako aktivního sociálního aktéra, který se většinou pojí s akcemi verbálního či mentálního procesu. Tyto věty jsou často spíše pozitivně zbarvené. Pouze jednou mu je to, co udělal (neodpověděl) spíše vyčítáno. Jinak, jak vyplývá z vět s procesy chování, Chen Shizonga v *Ziyou shibao* zobrazují jako pracovitého ministra zdravotnictví. V *Lianhe bao*, mluví o Chen Shizhongovi jako o někom, kdo ignoruje ostatní, je chladný a mýlí se. Do aktivní pozice ho dávají v případech, kde ho za činy či slova kritizují. Do pasivní pozice ho dávají v případech neutrálního hodnocení.

Tsai Ing-wen a Xi Jinping

Jelikož se oba aktéři objevují ve zkoumaných novinách poměrně málo, ze spoluvýskytu ani kolokací nebyly učiněny žádné závěry. Při sledování těchto dvou sociálních aktérů byl ale zjištěn nepoměr ve výskytech v jednotlivých periodících. Prezidentka Tsai Ing-wen byla relativně se stejným výskytem v obou periodících (v *Ziyou shibao* se vyskytuje třicetkrát, v *Lianhe bao* dvanáctkrát) ale prezident Xi Jinping se vyskytoval poměrově čteněji v menším „modrém“ korpusu *Lianhe bao* (šestnáctkrát a v *Ziyou shibao* sedmnáctkrát). To potvrzuje zaměření těchto „modrých“ novin více na ČLR. V *Lianhe bao* jsou výskyty zejména o Xi Jinpingovi a jeho mezinárodních vztazích. Jedná se například o jeho dobré vztahy s generálním ředitelem WHO, dr. Tedroseem, či úspěšná jednání s tehdejší americkým prezidentem, Donaldem Trumpem. Zmiňován je zejména v souvislosti spolupráce Číny s USA či s WHO. Zmínku o této spolupráci ovšem v *Ziyou shibao* nenalezneme ani jednou. *Lianhe bao* prezidenta prezentují jako aktéra s dobrými mezinárodními vztahy a zmiňují jeho spolupráci i s WHO. Taiwan usiloval o vstoupení do této organizace, nicméně právě kvůli účasti ČLR mu vstup nebyl dovolen. Co noviny prezentují zdůrazňováním, že Čína a čínský prezident mají dobré vztahy s WHO a jejím ředitelem? Zdůrazňováním těchto dobrých vztahů „modré“ noviny vytváří pocit, že Čína a její prezident je, na rozdíl od Taiwanu a jeho prezidentky, mezinárodně uznáván a přijímán v dobrém světle a čínští obyvatelé pak benefitují z těchto dobrých vztahů, jelikož jsou součástí mezinárodní komunity. To je způsob, kterým se prezentuje i sama prezidentka ve svých příspěvcích a který je rozebrán níže v kap. 6.

5.4 Přínos kvantitativní analýzy

Kvantitativní analýza pomocí softwaru CORPRO přinesla spolehlivý výsledek u kategorie názvosloví nemoci a slov pro šíření. Prokázalo se, že výsledky zkoumání pouze malého počtu článků je vhodné potvrdit zkoumáním většího korpusu, jelikož tento závěr může být kvantitativní analýzou vyvrácen tak, jako tomu bylo u sloves šíření nemoci. U názvosloví pro nemoc byla naopak kvantitativní analýzou potvrzena změna rétoriky „modrých“ novin, které přestaly vnímat Čínu jako původce nemoci. Klíčová slova, která se mohou překrývat se sociálními aktéry měla povětšinou málo četný výskyt na to, aby byly sledovány asociační míry, proto musela být kvantitativní analýza doplněna analýzou kvalitativní. U obou novin sledujeme tvoření diskurzu názvoslovím (pro ČLR i nemoc) ale i vyzdvihováním či zamlčováním jiných sociálních aktérů („vláda Tsai“ či „čínské úřady“, „Xi Jinping“). Zejména

individuální představitelé mají v jednotlivých novinách jiný náboj. To je zobrazeno například na Chen Shizhongovi, který je reprezentant taiwanské vládní organizace CDC (a CECC). Ačkoli u kolektivního aktéra (například CDC či CECC) nejsou velké odlišnosti v těchto periodikách, u individuálních představitelů jsou rozdíly zřejmé. V této analýze zcela jinak vyšly aktéři

6. DISKURZY SMĚŘOVANÉ DO ZAHRANIČÍ – tweety

Pro další vhled do diskurzu pandemie COVID-19 na Taiwanu byly kromě novinových článků analyzovány anglicky psané tweety prezidentky Tsai Ing-wen a předsedy KMT Johnnyho Chianga. Většina jejich příspěvků je v anglickém jazyce, pouze malý počet příspěvků je v jazyce čínském nebo japonském (ty nebyly zahrnuty do analýzy). Příspěvky jsou tedy primárně směřovány jiným čtenářům, než je taiwanské obyvatelstvo. Tato část odpoví na otázku, jaký diskurz tvoří příspěvky prezidentky Taiwanu a její opozice; a v čem se tyto diskurzy liší od diskurzů, které lze sledovat v taiwanských novinách.

Oba politici Twitter využívají při konstruování vlastního obrazu jakožto politického představitele. O podobném píše i Fairclough (1995), jenž provedl analýzu „Thatcherismu“, který považoval za novou politickou tendenci. Nová politická tendence si podle Fairclougha musí vydobýt politickou základnu. Takováto politická základna „podporovatelů“ je „vmluvena“ do své existence. Politici právě tím, jak konstruují diskurz, získávají svou politickou základnu podporovatelů, kteří jsou ochotni tento diskurz přijmout. Čím víc lidí je ochotno přijmout tyto diskurzy, tím úspěšnější politici jsou. (Fairclough 1995: 79) Zde analyzují politický diskurz dvou předních taiwanských politických představitelů ze „zeleného“ a „modrého tábora“.

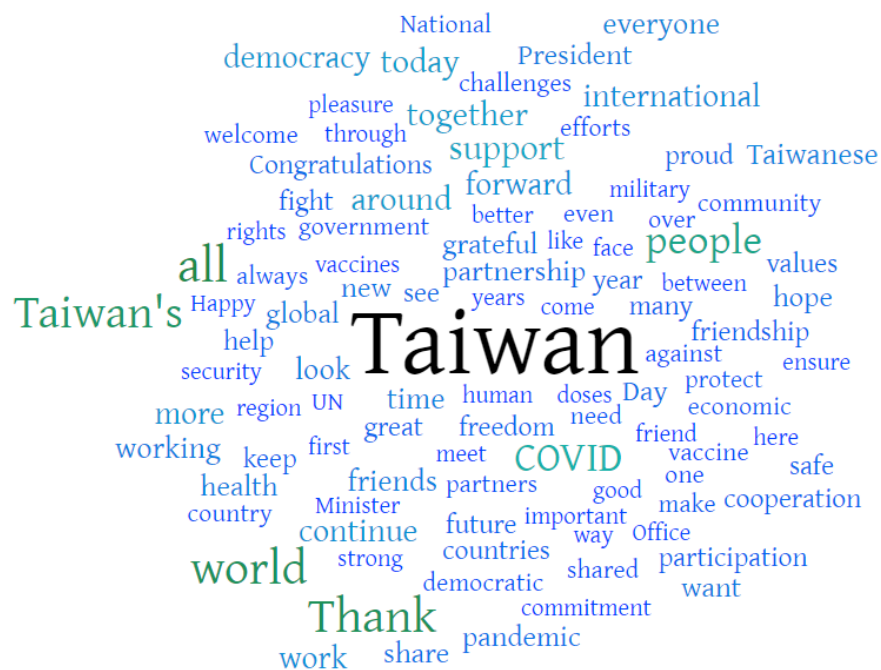
Do analýzy byly zařazeny pouze příspěvky v anglickém jazyce, jichž je naprostá většina. Korpus z tweetů Tsai Ing-wen je tvořen celkem z 959 příspěvků. Při vypuknutí epidemie na konci roku 2019 se politické dění na Taiwanu zaměřovalo na prezidentské volby, které se konaly 11. ledna 2020. Ačkoli se v novinách již od 31. prosince 2019 psalo o riziku, že se pandemie SARS bude opakovat, na Twitter účtech hlavních představitelů vlády a politických stran, Tsai Ing-wen a Johnnyho Chianga, se pandemie nezmiňovala. První tweety zmiňující nemoc se vyskytují u prezidentky až na konci ledna 2020 a u Johnnyho Chianga až v dubnu 2020¹²⁶. Z příspěvků na Twitteru vyplývá, že pandemie nebyla stranou DPP použita k povzbuzení klesající podpory (mezinárodní) tak, jak tomu bylo v době epidemie SARS v roce 2002 a 2003. „Tehdejší prezident [Chen Shui-bian¹²⁷] použil ‚čínský

¹²⁶ Johnny Chiang začal přidávat tweety až 11. dubna 2020, korpus obsahující jeho tweety je značně menší než korpus prezidentky, obsahuje 334 příspěvků.

¹²⁷ Chen Shui-bian (陳水扁, *1950) prezident Čínské republiky od roku 2000 do roku 2008 (za DPP).

mor' [SARS] k povzbuzení klesající podpory v průzkumech veřejného mínění uspořádáním referenda o požadavku zastoupení v mezinárodních organizacích, což mu pomohlo k znovuzvolení v roce 2004. (Woods 2020: 814)

Korpusy vytvořené z tweetů byly analyzovány zejména kvalitativně. V novinových článcích jsme sledovali převážně kolokace a spoluvýskyt pomocí softwaru CORPO. V této části jsou na základě čtení celých Twitter příspěvků vyhodnoceny a popsány strategie, kterými autoři, vrchní politici z „modrého“ a „zeleného tábora“, působí na čtenáře. Není provedena softwarová analýza, která by přinesla kolokace, spoluvýskyt či jiné asociační hodnoty, které byly sledovány v předcházející části, ale je zde také propojení kvalitativní analýzy s kvalitativní, konkrétně frekvenční. Ta je vizualizovaná za pomoci *wordcloudů*. Slova z *wordcloudů* jsou v příspěvcích jednotlivých autorů následně zvýrazněna a je tak propojena kvantitativní analýza s kvalitativní.

Obrázek 4: Wordcloud s nejfrekventovanějšími slovy z tweetů Tsai Ing-wen (od první zmínky o pandemii do konce roku 2021)

Obrázek 5: Wordcloud s nejfrekventovanějšími slovy z tweetů Johnnyho Chianga (od prvního tweetu do konce roku 2021)

*Wordcloudy*¹²⁸ umožňují porovnání lexikálního výběru prezidentky Tsai Ing-wen a Johnnyho Chianga. V obou případech vidíme jako největší (a tudíž nejfrekventovanější) slovo „Taiwan“. Ve *wordcloudu* z korpusu Johnnyho Chianga ovšem dominuje i jiné označení pro Taiwan a tím je „Čínská republika“¹²⁹. To prezidentka Tsai Ing-wen ve svých tweetech nepoužívá. Domnívám se, že je to tím, že prezidentka bere Taiwan jako svébytnou zemi, která si zaslouží vlastní označení, a ne anachronický název.

Druhým největším rozdílem ve *wordcloudech* je přítomnost strany „KMT“¹³⁰ ve *wordcloudu* z příspěvků Johnnyho Chianga. Ve *wordcloudu* prezidentky se neobjevuje žádná politická strana – jako by byla nadstranická, zato ve *wordcloudu* Johnnyho Chianga se kromě „Kuomintangu“ objevuje i „DPP“ a prezidentka „Tsai Ing-wen“¹³¹. Z toho je patrné, že Johnny Chiang má potřebu vymezovat se vůči vládě DPP a těmito příspěvky na ně reaguje.

Ostatní slova ve *wordcloudech* sama o sobě neznačí jiné diskurzy, jelikož se většinou vyskytují u obou politiků. V druhé části byla tedy provedena kvalitativní analýza, jejíž výsledky jsou sdruženy do dvou základních konceptů, které u představitelů sledujeme. Je jimi vytváření vazeb u prezidentky Tsai Ing-wen a u Johnnyho Chianga vytváření vnitrostátní opozice a rozdělování. Slova, která jsou zobrazena ve *wordcloudech* výše, jsou v tweetech zvýrazněna. Kvalitativní analýza tak dovysvětluje výsledky v analýze frekvenční.¹³²

6.1 Vytváření vazeb a soudržného národa u Tsai Ing-wen

V této části sledujeme prioritní témata Tsai Ing-wen, její strategie a postoje. Ty jsou srovnávány s jejím tehdejším rivalem Johnnym Chiangem, jehož prioritní témata jsou rozebrána v další části a jsou taktéž konfrontována s příspěvky prezidentky. V příspěvcích prezidentky Tsai Ing-wen sledujeme vytváření vazeb jak směrem k taiwanskému obyvatelstvu, tak směrem do zahraničí.

¹²⁸ *Wordcloud* byl vytvořen v online softwaru WordItOut, kde lze automaticky odstranit v anglickém textu běžně se vyskytující slova (jsou jimi například zájmena, předložky, spojky apod.).

¹²⁹ V obrázku 5 se vyskytuje Čínská republika jako „RepublicOfChina“ či „ROC“.

¹³⁰ V obrázku 5 se vyskytuje KMT jako „kuomintang“ či „KMT“.

¹³¹ V obrázku 5 se vyskytuje odkazování na DPP jako „DPPonline“ a na prezidentku jako „@iingwen“.

¹³² Příklady tweetů jsou vloženy anglické originále. V práci nejsou tweety překládány, jelikož se domnívám, že díky rozšíření anglického jazyka to není zapotřebí.

V příspěvcích prezidentky nalézáme zdůraznění soudržnosti národa v ohrožení. To pozorujeme v příspěvcích, které jsou o preventivním opatření a chvále taiwanského obyvatelstva, které preventivní opatření dodržuje.

„As we enter a **new** stage of the **pandemic**, I have confidence **#Taiwan** will rise to the **challenge**. As long as we stay alert **work together** to implement prevention measures, we can contain **#COVID19** and keep **one** another **safe**.“ (Tsai, 2021a)

„[...]**thanks** to the collective efforts of the **people** of **#Taiwan** who **supported** our measures to contain **#COVID19**.“ (Tsai, 2020a)

Tabulka 26: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem opatření proti COVIDU-19

Slova jako „společně“ či „podporovat“, jež jsou vztaženy na taiwanské obyvatelstvo, vytvářejí horizontální vazby *solidarity* a *vzájemnosti*, čím se snaží prezidentka obyvatelstvo propojovat. *Propojování* a *vtahování* občanů do procesů prevence zabezpečuje jejich aktivnější zapojení. Prezidentka vystupuje jako aktivní a sdružený podporovatel a následovatel opatření proti COVIDU-19, které jsou zavedené vládou.

Podobné příspěvky o chvále taiwanského obyvatelstva nalézáme také u Johnnyho Chianga, ale u něj pozorujeme zdůraznění, že v boji proti pandemii mají hlavní zásluhy obyvatelé Taiwanu, nikoli vláda a zavedená opatření, viz níže.

„Credit for **#Taiwan's** success in containing **#COVID19** goes firstly to the **#Taiwanese people**. With **#SARS** in mind, we adhered closely to **#SocialDistancing** at the onset of the **#pandemic** and vigilantly wear **#masks**, even lining up at dawn to buy them. The people's power prevails!“ (Chiang, 2020a)

„We the **#Taiwanese people** have done a great job containing **#COVID19**, let's keep up the good **work!**“ (Chiang, 2020b)

Tabulka 27: Příklady tweetů Johnnyho Chianga s tématem chvály Taiwanského obyvatelstva

Velkým rozdílem v příspěvcích Johnnyho Chianga a prezidentky je postavení, do kterého se autoři tweetů staví. V příspěvcích Johnnyho Chianga vidíme taiwanské obyvatelstvo, do kterého je Johnny Chiang začleněn pomocí zájmena „my“. Vymezuje tak sebe, potažmo KMT, a staví se spolu s občany mimo vládu. V tom samém příspěvku z tabulky 27 vidíme na konci slogan „Lidová moc vítězí!“¹³³ (Chiang, 2020a), což je právě potvrzení toho, že se Johnny Chiang staví jako opozice k vládě společně s občany.

¹³³ V anglickém originálu „Lidová moc vítězí“ jako „The people's power prevails!“.

Dalšími příspěvky, ve kterých prezidentka Tsai Ing-wen píše o soudržnosti národa v ohrožení jsou příspěvky propagující očkování, viz níže.

„I'm **proud** to **share** that **COVID-19 vaccines** will be free for everyone in **Taiwan**. Our **government** has allocated more than NT\$26 billion to ensure that everyone in our **country** is **protected** from this disease. Please make sure to get **vaccinated** as soon as you're eligible.“ (Tsai, 2021b)

„**Today** I got my **first** shot of **#Taiwan's** own Medigen **vaccine**. **Thank** you to **all** our medical workers for making this such a smooth painless process. I encourage everyone to get **vaccinated** as soon as possible—**vaccines protect** you those **around** you from **COVID-19**.“ (Tsai, 2021c)

Tabulka 28: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem opatření proti COVIDU-19, propagování očkování

Opět v nich vidíme důležitou roli vlády, jakožto aktivního sociálního aktéra. Tento aktér „zajistil bezplatné vakcíny pro všechny na Taiwanu“. Prezidentka se tak prezentuje jako „pyšná“ na taiwanskou vládu. Svými příspěvky posiluje postavení taiwanské vlády a sama sebe v jejím čele.

Druhý příspěvek v tabulce 28 propaguje domácí taiwanskou vakcínu, kterou se prezidentka Tsai Ing-wen, jako jedna z prvních, nechala očkovat. Mít vlastní vakcínu pro Taiwan znamenalo vyhnout se tzv. vakcínové diplomacii z ČLR. To již z analýzy novin vyšlo jako důležitý bod „zeleného tábora“. V příspěvcích Johnnyho Chianga nenajdeme ani jednu propagování domácí vakcíny. Zato v nich nalezneme kritiku postavení Tsai Ing-wen k nedostatečnému aktivnímu získávání vakcín, viz příklad níže.

„I greatly appreciate the **#US** generosity in donating much-needed **#COVID19**vaccines to **#Taiwan**. However, the **@iingwen** administration must proactively make every effort to acquire vaccines from all possible sources instead of merely relying on donations!**#HelpTaiwan #SaveTheWorld**“ (Chiang, 2021a)

Tabulka 29: Příklady tweetů Johnnyho Chianga s tématem očkování

V příspěvku se doslova píše, že by „vláda Tsai měla získávat vakcíny ze všech možných zdrojů místo toho, aby pouze spoléhala na dary“. (Chiang, 2021a) Tím Johnny Chiang zajisté naráží na nepřijetí vakcín z ČLR a problémy s přímým nákupem vakcín (kterému však bránila ČLR). Johnny Chiang má tedy stejný postoj jako jsme viděli u „modrých novin“ *Lianhe bao*.

Dalším důležitým aktérem v diskurzu prezidentky, který brání Taiwan, je taiwanské CDC a jeho představitel Chen Shizhong. Tyto aktéry jsme pozorovali i v „zelených“ novinových člancích, jako zásadní v boji proti šíření nemoci. Příklady jejich zobrazování v tweetech viz níže.

„We activated the **@Taiwan_CDC's** Central Epidemic Command Center (CECC) back in January, and I visited them today to **thank our** unsung heroes for their non-stop, **#AllHandsOnDeck** efforts to contain the **#COVID19**“

outbreak keep the **people** of #Taiwan safe.“ (Tsai, 2020b)

„Just over a year ago, @MOHW_Taiwan Minister Chen Shih-chung took the lead at #Taiwan’s Central Epidemic Command Center to contain the spread of #COVID19. **Thank** you, Minister Chen; the CECC team, for **continuing** to give your **all** to **protect Taiwan**.“ (Tsai, 2021d)

Tabulka 30: Tweety Tsai Ing-wen: CDC

V prvním tweetu v tabulce 30 vidíme zmínku o CDC a CECC. Prezidentka členy CECC nazývá „hrdiny“, kteří neustále pracují na zabránění šíření nemoci mezi taiwanským obyvatelstvem. Ve druhém tweetu v tabulce 30 je dokonce zmiňován Chen Shizhong, který „společně s členy CECC ze sebe dává vše, aby ochránil Taiwan“. (Tsai, 2021d) Prezidentka tak prezentuje vládní organizaci, ve které je hlavním představitelem člen DPP, jako aktivního sociálního aktéra, díky kterému je Taiwan chráněn. Opět tím prezidentka zdůrazňuje důležitost vládních organizací při boji s pandemií. V době krize je důležité, aby se občané řídili vládními nařízeními. Vládní organizace, které tyto nařízení vydávají, jsou v příspěvcích prezidentky touto chválou propagovány občanům.

V příspěvcích dále vidíme strategie začleňování Taiwanu do mezinárodního společenství pomocí děkování, vzájemné spolupráce a sdílení hodnot a zkušeností. Jako první zde uvedu strategii začleňování Taiwanu do mezinárodního společenství pomocí sdílení stejných hodnot. Jedná se o důležité koncepty *svobody* a *demokracie*, jež jsou v příspěvcích prezidentky hojně propojovány s COVIDEM-19. Jak píše Fell (2018), demokracie je jednou ze základních hodnot Taiwanu od poloviny devadesátých let a je široce využívána jako součást mezinárodní diplomacie. Zdůraznění důležitosti demokracie na Taiwanu proběhlo v rámci Slunečnicového hnutí v roce 2014 o němž se zmiňuji již v kapitole 3 této práce. (Fell 2018: 33) Toto hnutí bylo jednou z příčin výhry prezidentky Tsai Ing-wen v prezidentských volbách v roce 2016 a prezidentka tak zdůrazňuje tyto hodnoty jako základní hodnoty ve svých projevech. Nicméně tyto tendence sledujeme pouze v příspěvcích, které se zabývají mezinárodními záležitostmi. V příspěvcích zabývajících se vnitrostátními záležitostmi zmínky o demokracii nenajdeme. Prezidentka pomocí „demokracie“ spojuje Taiwan s ostatními demokratickými zeměmi, zejména s USA a evropskými demokratickými státy a oddaluje tak Taiwan od nedemokratické ČLR.

„[...] #Taiwan’s ability to contain #COVID19 is a testament to our strong **democratic** system. [...].“ (Tsai, 2020b)

„[...] I talked about why a **democratic** #Taiwan has an important role to play in **global** affairs. We stand on the frontline of the community of **democracies**, and remain a critical asset in the **fight against** the #COVID19 **pandemic**: authoritarian forces worldwide.“ (Tsai, 2020c)

Tabulka 31: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem svobody a demokracie

Z prvního příkladu v tabulce 31 vychází Taiwan jako země se silným demokratickým systémem, díky kterému se byl schopen vypořádat s COVIDEM-19. Prezidentka Tsai Ing-wen tak využívá úspěchu, který měl Taiwan v prvotním boji s nemocí, k propagování demokratického systému. Nepřímo tak naráží na autoritářskou ČLR, která si v boji s COVIDEM-19 zprvu nevedla tak dobře jako Taiwan. Tuto paralelu využívání „boje s COVIDEM-19“ k porovnání s „bojem proti ČLR“ sledujeme v druhém příspěvku dokonce explicitně napsanou. Prezidentka píše, že „Taiwan je důležitým přínosem jak v boji proti pandemii, tak i v boji proti autoritářským režimům“. (Tsai, 2020c) Opětovným zdůrazňováním společně sdílených hodnot, jako jsou demokracie a svoboda, prezidentka vytváří pomyslná společenství podobně smýšlejících zemí, čímž vtahuje Taiwan do mezinárodního dění a legitimuje ho.

Demokracie se neobjevuje pouze v příspěvcích prezidentky. Tento koncept nalzáme i v příspěvcích Johnnyho Chianga, v nich ovšem vidíme kritiku na nedodržování demokratických zásad stranou DPP či vládou, viz níže.

„I will not allow @dpponline to turn #Taiwan into a sham ‚democracy‘ that counts the vote of a legislator who was clearly sitting on a TV talk show at the time, and not on the legislative floor! **Democratic** shamefulness!“ (Chiang, 2020c)

„It is completely and utterly hypocritical for **governments** to invoke #PressFreedom only when it fits their agenda. Today was a sad day for this crucial #**democratic** freedom on #Taiwan!“ (Chiang, 2020d)

Tabulka 32: Tweety Johnnyho Chianga s tématem demokracie a svoboda tisku – kritika Tsai Ing-wen

V prvním příspěvku Johnny Chiang se nepřímo prezentuje jako zastánce demokracie na Taiwanu. Vidíme zde tedy jinou motivaci k používání konceptu demokracie. Nehovoří zde o demokracii, která je stavěna do opozice k autoritářství, ale o demokratických postupech v rámci vnitrostátní politiky (konkrétně o sčítání hlasů zákonodárců a svobodě tisku). Johnny Chiang koncept používá k oslabení moci vládnoucí strany, jelikož ta ho podle něj nesplňuje (ačkoli na ni klade důraz ve své rétorice). V druhém příspěvku sledujeme dokonce hodnocení vlády jako „pokryteckou“, jelikož „svobodu tisku uplatňuje pouze když se jí to hodí“. (Chiang, 2020d) S tím souvisí často se objevující kritika „dvojího metru“ směřující k prezidentce

a straně DPP. Tato kritika se objevuje jak v novinách *Lianhe bao*, tak v příspěvcích Johnnyho Chianga. Tyto příspěvky spojené s demokracií se u Johnnyho Chianga zabývají vnitrostátní situací.

Taiwan byl jednou z nejúspěšnějších zemí v prevenci proti COVIDU-19, což prezidentka také využila ve své argumentaci. Následující tweety zobrazují její strategii v začlenění pomocí sdílení „taiwanského návodu na boj proti nemoci“.

<p>„Taiwan’s success in the fight against #COVID19 is the result of the hard work sacrifice of countless heroes. We are more than willing to share our experiences with the world, I hope you will help share them too.“ (Tsai, 2020d)</p>
<p>„It’s encouraging to have one of the world’s most distinctive voices speak up in support for Taiwan’s proactive approach to fighting the #COVID19 outbreak. We are more than willing to share our experiences with friends around the world as well. #TaiwanCanHelp.“ (Tsai, 2020e)</p>

Tabulka 33: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem účasti na mezinárodním poli

„Sdílet“ je jedním ze slov, které se propadlo do *wordcloudu* prezidentky. Jak lze vidět z příspěvků výše, prezidentka používá sdílení úspěchů k proniknutí do mezinárodních společností. Ačkoli to není v příspěvcích explicitně napsané, jedná se zejména o začlenění do Světové zdravotnické organizace, WHO. Ve snaze připojit se do WHO prezidentka dále dává příspěvky s hashtagem **#TaiwanCanHelp**, **#TaiwanIsHelping**, **#LetTaiwanHelp** či **#TaiwanHelps**. Příklad těchto příspěvků lze vidět v tabulce níže (příspěvek s **#TaiwanCanHelp** v tabulce 33).

<p>„I regret that @WHO has once again excluded #Taiwan from international dialogue for political reasons. Politics should never override professionalism, no amount of pressure will stop us from continuing to fight #COVID19 contribute to global health. #TaiwanIsHelping.“ (Tsai, 2020g)</p>
<p>„I believe that health is a human right, and #TaiwanCanHelp the @WHO in preventing the spread of #COVID19. #TaiwanHelps.“ (Tsai, 2020h)</p>
<p>„We hope the @WHO can #LetTaiwanHelp the world fight COVID-19.“ (Tsai, 2021e)</p>

Tabulka 34: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem WHO

I v těchto příspěvcích sledujeme sloveso „sdílet“ či „doufat“. Ve všech těchto příspěvcích vidíme Taiwan ochotný pomoci nejen bojovat s nemocí, ale také sdílet zkušenosti k tomu potřebné. Sdílení povede k světovému zdraví. V tomto procesu je opakem ČLR, která nejenže nesdílí společné hodnoty (demokracie), ale také nesdílí informace o COVIDU-19. Paralelně bychom to mohli chápat tak, že ČLR se svými autoritářskými hodnotami a zatajováním informací vytváří opak světového zdraví, světovou pandemii. Tyto příspěvky lze sledovat v tabulce 35 níže.

„As a member of the **international** community, we ask that #China **share** information with us regarding the #Wuhan coronavirus. I firmly believe that our **people’s right to health** should come before **all** political considerations, #**Taiwan** deserves to participate in @WHO proceedings.“ (Tsai, 2020i)

„As the **world** grapples with the severity of the #**COVID19 pandemic**, China’s **military** maneuvers **around** #**Taiwan** have **continued** unabated. Whether it’s **national** defence or preventing the spread of disease, our armed forces remain as vigilant as ever. #IslandOfResilience.“ (Tsai, 2020j)

Tabulka 35: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem Taiwanu a mezinárodních vztahů: Taiwan a ČLR

V prvním příspěvku v tabulce 35 vidíme spojení Číny, Taiwanu a WHO. V první větě je Čína implicitně negativně zobrazována, jelikož nesdílí informace. Druhá věta zdůrazňuje „lidské právo“, které Čína svým chováním porušuje. A třetí věta znamená, že Taiwan si zaslouží být členem WHO. Ačkoli nevidíme žádnou spojku, která by potvrzovala důsledkový vztah v této třetí větě, domnívám se, že je to myšleno ve vztahu důsledkovém. Prezidentka chce tak svým příspěvkem posílit postavení Taiwanu. Účast Taiwanu na mezinárodním poli ospravedlňuje negativními přínosy Číny a jejím nedodržováním lidských práv.

Z příkladu v tabulce 35 je nemoc nazývána „wuhanský koronavirus“. To je ovšem jedinkrát, kdy to Tsai Ing-wen ve svých tweetech použila. Jedná se o začátek pandemie, 22. ledna 2020, kdy oficiální název zatím nebyl stanoven. Prezidentka ve svých tweetech jinak označuje COVID-19 oficiálním zkratkou 2019nCoV či hashtagem #COVID19, #COVID-19 nebo používá slovo koronavirus. Všechny tyto názvy pro nemoc jsou bez odkazování na místo původu a jako takové nevytváří protičínské stigma.

Čína je důležitou součástí i příspěvků Johnnyho Chianga. Z jeho příspěvků ovšem vychází Čína a Taiwan v jiném postavení.

„Our @kuomintang core value is faith in the **Republic of China**. Beijing must squarely face the existence of the **Republic of China**, period.“ (Chiang, 2020e)

„#**KMT Chairman** Johnny Chiang (江啟臣) on Friday called on #Mainland **China** to stop threatening **Taiwan** with force and **President** Tsai Ing-wen (蔡英文) to better manage relations with Beijing.“ (Chiang, 2020f)

Tabulka 36: Příklady tweetů Johnnyho Chianga s tématem Taiwanu a mezinárodních vztahů: Taiwan a ČLR

Nejenže v těchto příspěvcích vidíme odkazování na Taiwan jako na „Čínskou republiku“, vidíme i odkazování na Čínu jako na „pevninskou Čínu“. V prvním příspěvku Chiang zmiňuje „základní hodnoty“, což u něj není tak běžné jako u prezidentky. Johnny Chiang se však explicitně nevyjadřuje, co tyto hodnoty konkrétně znamenají a v jakém vztahu jsou k Taiwanu či Čínské republice a k ČLR.

V druhém příspěvku je sociální aktér sám Johnny Chiang, který je zde implicitně postaven do pozice mediátora mezi ČLR a prezidentku Tsai Ing-wen. Naléhá jak na samotnou Čínu, aby přestala vyhrožovat silou, ale i na samotnou prezidentku, aby lépe zvládala vztahy s čínskou vládou (v textu doslova s Pekingem). Johnny Chiang si tak probourává cestu k taiwanským voličům, kteří se nechtějí přímo připojit k Číně, ale také nesouhlasí s protičínskou politikou prezidentky Tsai Ing-wen.

V příspěvcích týkajících se ČLR ani u jednoho zde probíraného politika nevidíme explicitně napsanou kritiku Číny. Podobná tendence byla i v novinových článcích probíraných periodik.

Prezidentka ve svých příspěvcích často zdůrazňuje spolupráci s ostatními zeměmi. Tyto příspěvky vždy obsahují i poděkování (většinou za podporu). Nalézáme v nich opět slova, která se zobrazila ve *wordcloudu*, je jimi: „děkovat“, „vděčnost“, „podpora“, „partnerství“, „spolupráce“, „pokračovat“, „společně“ a „pomoc“. Prezidentka velice často děkuje za darované vakcíny, viz níže.

„ Thank you for your donation of 20,000 COVID-19 vaccine doses. The peoples and governments of #Taiwan #Lithuania stand together in fighting the pandemic , and we will continue to expand our partnership based on our shared belief in freedom democracy .“ (Tsai, 2021f)

„ Thank you to #Poland for providing #Taiwan with 400,000 COVID-19 vaccine doses. Your donation reflects the democratic solidarity shared by our countries & peoples in the face of common challenges .“ (Tsai, 2021g)

Tabulka 37: Příklady tweetů Tsai Ing-wen s tématem: Opatření proti COVIDU-19, děkování za očkování

V těchto příspěvcích prezidentka vyjadřuje vděčnost za pomoc jedné demokratické země zemi druhé (Taiwanu). Vždy v nich zdůrazňuje sdílené demokratické hodnoty či poukazuje na svobodu (obě hodnoty sledujeme ve *wordcloudu*). V prvním příspěvku v tabulce 37 se objevuje příklad Litvy, která darovala vakcíny Taiwanu. Litva má důležité postavení v Evropě v otázce vztahu s ČLR, jelikož je v posledních letech iniciátor větší spolupráce s Taiwanem a odklonu od ČLR. To sledujeme na vícero litevských aktivitách. Například v opuštění spolupráce s ČLR (opuštění čínského projektu „17+1“, dříve nazývaného „16+1“) či otevření Taiwanského zastupitelského úřadu, v jehož názvu Litva použila slovo „taiwanský“, což ČLR považovala za projev neuznání „jedné Číny“. Taiwanská prezidentka tak zajisté neděkuje pouze za zaslání vakcín, ale i za zmíněné iniciování spolupráce evropské země s Taiwanem.

Dalším příkladem je Polsko. V obou příspěvcích vidíme pomoc na základě „demokratických hodnot“. Prezidentka explicitně zdůrazňuje pomoc demokratických zemí na základě sdílení demokracie. Toto prohlubování vztahů na základě demokracie a svobody

zdůrazňuje důležitost demokracie v těchto zemích. Bude-li tato demokracie na Taiwanu ohrožena, ostatní demokratické země by Taiwanu na tomto základě sdílených hodnot měly pomoci.

Stejně jako u prezidentky se i u Johnnyho Chianga objevují děkovné tweety za darované vakcíny. Ten je ovšem mnohem méně propojuje s prohloubením spolupráce a přátelstvím.

„I would like to once again express my gratitude towards #Japan for donating #Covid19Vaccines to the #RepublicOfChina yet again. **Thank** you for **helping** us through this difficult **time**. I sincerely value and appreciate your friendship.“ (Chiang, 2021b)

Tabulka 38: Příklad tweetů Johnnyho Chianga s tématem Taiwanu a mezinárodních vztahů

U Johnnyho Chianga nesledujeme žádné prohlubování vztahů na základě demokracie. To může znamenat, že Johnny Chiang nemá demokratické hodnoty jako základní podmínku pro přátelské vztahy. Může se tak přibližovat a hlouběji spolupracovat i s ČLR.

Častou zemí, která se objevuje v příspěvcích Tsai Ing-wen, je USA. V těchto příspěvcích zaznívá doufání v pokračování spolupráce, rozšíření spolupráce a navázání ještě lepších vztahů. To můžeme sledovat ve většině příspěvků s demokratickými zeměmi, nicméně USA je jednou z nejčastějších, příklady viz níže.

„**Thank** you to the #US for **supporting** #Taiwan in our **time** of need. Your **vaccine** donation will go a long **way** toward the **health** of the **Taiwanese people**, serves as yet another symbol of our **strong** bilateral ties.“ (Tsai, 2021k)

Tabulka 39: Příklad tweetů Tsai Ing-wen s tématem Taiwanu a mezinárodních vztahů: Taiwan a USA

V příspěvcích s USA je uváděno časté spojení „podpory v čase nouze“ a „silných bilaterálních vztahů“, což je prezentováno na příkladu v tabulce 39. USA je protipólem k ČLR a prezidentka ho pojí právě s pomocí v době nouze. Ta je Taiwanu přislíbena od roku 1979 ve formě dodávek zbraní, zaútočí-li na Taiwan ČLR.

Jelikož se všechny tweety týkající se USA u prezidentky nesou v tomto stylu, vidíme u ní kladný vztah k USA. U Johnnyho Chianga ovšem sledujeme i jiné tendence. Ačkoli taktéž vidíme děkovné příspěvky, vidíme i příspěvky s výčitkami vůči USA. Vztah Johnnyho Chianga k USA je tedy ambivalentní.

„Happy July 4th! The **Republic of China** n the US share similar values n the same goals. 80 yrs ago, we jointly safeguarded our nations' survival. Today, we still stand **together** to **fight against** the coronavirus. God bless TW n America!“ (Chiang, 2020g)

Tabulka 40: Příklad tweetů Johnnyho Chianga s tématem Taiwanu a mezinárodních vztahů: USA: přátelství

Chiang v příspěvku vyzdvihuje „sdílení stejných hodnot a cílů“. Strategie posilování vztahů na základě sdílení stejných hodnot je něčím, co sledujeme ve velké míře u prezidentky Tsai Ing-wen, u Johnnyho Chianga je to výjimkou. Vidíme „boj proti pandemii“, ve kterém Chiang zdůrazňuje spolupráci. Není tu ovšem náznak spolupráce při jiné boji, například proti nedemokratickým zemím tak, jak to sledujeme u prezidentky. Najdou se i příspěvky, ve kterých má Johnny Chiang vůči USA vyčítavý tón, viz příspěvky v tabulce 41.

„So, will the US continue to strongly support Taiwan to participate WHO? Trump escalates WHO fight by redirecting funds to other groups.“ (Chiang, 2020h)

„It is regrettable and short-sighted that the US wants to withdraw from the WHO, and ceding global leadership to others. Instead of giving up, we should work together to repair the WHO.“ (Chiang, 2020i)

Tabulka 41: Příklady tweetů Johnnyho Chianga s tématem Taiwanu a mezinárodních vztahů: USA: kritika

V těchto příspěvcích vystupuje USA a WHO. Mimo kolektivního aktéra USA, které dle tweetu „silně“ podporovalo připojení Taiwanu do WHO, dále vidíme individuálního aktéra tehdejšího prezidenta USA Donalda Trumpa, který stupňuje boj proti WHO tím, že přesměrovává finanční prostředky do jiných organizací. Ve druhém příspěvku je dokonce explicitně napsané hodnocení akcí USA (snaha o vystoupení z WHO), které jsou „politováníhodné a krátkozraké“. (Chiang, 2020i) Na jedné straně tak je nesouhlas Chianga s chováním USA a na druhé straně uznání USA jako světového lídra. Mimo již zmíněných rozdílů u Johnnyho Chianga sledujeme další rozdílné tendence při prohlubování vztahů jak mezinárodních, tak v rámci Taiwanu. Ty nejčastější jsou probrané v následující části.

Z příspěvků prezidentky je zřetelná motivace vytváření vazeb jak mezinárodních, tak v rámci taiwanského obyvatelstva a taiwanské vlády. Jako hlavní pojítka pro mezinárodní vazby zdůrazňuje koncept demokracie a soudržnosti demokratických zemích, které si pomáhají v době krize. Směrem do vnitrozemí prezidentka buduje nejen obraz silné vlády, ale i soudržných obyvatel, které dodržují vládní opatření a podílí se tak na budování Taiwanu. U prezidentky se tedy převážně jedná o harmonický diskurz směrem jak k taiwanskému obyvatelstvu, tak (a to zejména) směrem k ostatním demokratickým zemím.

6.2 Vytváření vnitrostátní opozice a rozdělování u Johnnyho Chianga

U Johnnyho Chianga nalézáme příspěvky odsuzující kroky vlády, příspěvky vytvářející napětí ve společnosti a v konečném důsledku tak společnost rozdělující. Tím si připravuje půdu k převzetí moci při dalších volbách. Zajisté proto sledujeme více příspěvků zabývajících se

vnitrostátní situací, jelikož to je způsob budování postavení mezi taiwanským obyvatelstvem. Příspěvky jsou nicméně psány v anglickém jazyce. Předpokládám, že je to z toho důvodu, aby byl i ve světě obecně vnímán jako vhodný kandidát na post prezidenta.

V příspěvcích zabývajících se vnitrostátní situací je zobrazována kritika vlády a propagování KMT, rozdělování společnosti a zdůrazňování úlohy mimovládních aktérů v řešení krize, ale i chvála taiwanského obyvatelstva. Níže viz příklad příspěvku, ve kterém je propagování strany KMT a Johnnyho Chianga jako řešitele následků pandemie.

„Yesterday, the @kuomintang began rolling out a suspended meal program to feed the hungry during the pandemic. We enlisted the help of 125 restaurants across Taiwan to offer 10,000 meals daily. Even in the darkest hour, the KMT stands on the people's side.“ (Chiang, 2021c)

Tabulka 42: Příklad tweetů Johnnyho Chianga s tématem zásah KMT při pandemii

V příspěvku v tabulce 42 se Johnny Chiang spolu s KMT prezentuje jako ten, který pomáhá na Taiwanu nemajetným, jež mají v pandemii nouzi o potravu. Je zdůrazněna „lidovost“ KMT (implicitně oproti elitářské DPP). KMT se jeví jako kolektivní aktivní sociální aktér, který pomáhá a stojí na straně sociálně nižších vrstev. A právě ekonomická situace lidí na Taiwanu je důležitou součástí příspěvků Johnnyho Chianga. Staví se do pozice toho, kdo aktivně řeší ekonomické problémy. Toto téma se u prezidentky vyskytuje pouze málo. Vyskytuje-li se, je opět často pojeno s demokracií, viz níže.

„I see the potential for greater economic cooperation in the post-#COVID19 era; #Taiwan is a strong, reliable partner. Like-minded democracies around the world need to work together to establish new, diverse; resilient supply chains, with Taiwan as a key link. #InvestTaiwan.“ (Tsai, 2020l)

Tabulka 43: Příklad tweetů Tsai Ing-wen s tématem ekonomické situace

U příspěvku prezidentky, který se zabývá ekonomickou situací Taiwanu opět vidíme zdůraznění na spolupráci s demokratickými zeměmi. Prezidentka tak nedává možnost rozšiřování spolupráce například s ČLR. Taiwan je v těchto příspěvcích opět podáván jako silný, a navíc jako spolehlivý partner.

Kromě propagování vlastní strany a své osoby Johnny Chianga kritizuje „vládu Tsai“. Obě tyto tendence slouží k posílení vládní opozice. To je demonstrováno na příspěvku níže, který ačkoli doslova nemluví o pandemii COVIDU-19 a jeho následcích, dotýká se důležitého tématu s pandemií se pojícím – vyčlenění Taiwanu z mezinárodních organizací, zejména organizace WHO (potažmo řídicího orgánu WHO – zde zmiňovaného WHA).

„It is extremely disheartening to see #Taiwan be excluded once again from the #WHA, for the fifth year in a row. We acquired #WHA observer status under Ma Ying-jeou, but lost it under @iingwen!“ (Chiang, 2021d)

Tabulka 44: Příklad tweetů Johnnyho Chianga s tématem kritiky vlády

Ačkoli v příspěvku v tabulce 44 není explicitně napsaná kritika na prezidentku, vidíme negativně vnímanou situaci, která se stala v době, kdy byla u moci. Do její opozice je postaven bývalý prezident Ma Ying-jeou, jenž je z řad KMT a je zmiňován jeho úspěch. Z tohoto příspěvku vychází Tsai Ing-wen jako zábrana v zapojení do mezinárodních organizací, nikoli jako ta, která Taiwan do organizací přivede.

Johnny Chiang, stejně jako prezidentka Tsai Ing-wen, zdůrazňuje právo Taiwanu na připojení do mezinárodních organizací. Ale na rozdíl od prezidentky se hlásí k historii republiky sahající k událostem, které probíhaly na nynějším území ČLR, tudíž před přesunem vlády KMT na Taiwan. To lze spatřit i z jeho používání oficiálního názvu k označení Taiwanu, Čínská republika.

„As one of the founding members of the #UnitedNations, the #RepublicOfChina unequivocally deserves to participate in the #UN!“ (Chiang, 2021e)

Tabulka 45: Příklad tweetů Johnnyho Chianga s tématem účasti na mezinárodním poli

Již v příspěvku v tabulce 44 Johnny Chiang připomínal účast ve WHA za Ma Ying-jeoua. V příspěvku v tabulce 45 vidíme připomínku toho, že Čínská republika byla jednou ze zakládajících zemí v OSN¹³⁴, proto by měla mít právo na účasti v této organizaci. U tohoto příspěvku je důležité si připomenout, že OSN byla založena v roce 1945 a v té době byla Čínská republika na území nynější ČLR. Není to tedy tak, že by nynější Taiwan byl jednou ze zakládajících zemí OSN.

Již v příspěvcích v tabulce 36 Chiang kritizuje vládní administrativu za špatné zvládnání vztahů s ČLR. To byly příspěvky směřující zejména do vnitrozemí, k vládě Tsai Ing-wen. Další, co se v příspěvcích týkajících se mezinárodních vztahů, ale směřujících do vnitrozemí, u Chianga objevuje je časté zdůrazňování mimovládních entit, a to jak taiwanských, tak zahraničních, viz příspěvek níže.

„My **friend** in the US sent me this picture. It reminded me that the only solution to our current #COVID19 predicament is a supply of vaccines sufficient for #Taiwan. #HelpTaiwan, #SaveTheWorld!“ (Chiang, 2021f)

Tabulka 46: Příklady tweetů Johnnyho Chianga s tématem účasti na mezinárodním poli

¹³⁴ OSN = Organizace spojených národů, založena 1945.

Zdůrazňováním „přátel cizinců“ tak Chiang vytváří pocit mezinárodně uznávané osoby. V příspěvku v tabulce 46 dále vidíme důležitý hashtag #HelpTaiwan, který vykresluje Taiwan jako oslabený stát. Doplnuje tak výše zmíněnou strategii oslabování vlády Tsai Ing-wen na mezinárodním i domácím poli, která byla zmíněna například v příspěvcích o špatně zvládnutých vztazích s ČLR, nedostatečném shánění vakcín či nedostatečném dodržování demokratických zásad a svobody tisku.

6.3 Souhrn analýzy tweetů

Účast v mezinárodních organizacích je jedním z nejčastějších témat zde analyzovaných diskurzů v tweetech. To je velký rozdíl oproti diskurzům v novinových článcích, kde bylo toto téma nalezeno pouze jako téma okrajové. Téma se shoduje u obou aktérů a ačkoli jsou jejich ospravedlnování účasti odlišná, jejich motivace je stejná. Jedná se o snahu začlenit Taiwan do mezinárodních organizací.

Oba političtí představitelé řeší ekonomickou situaci, ale i zde jsou v jiném postavení a řeší ekonomiku v jiném rozsahu. Zatímco prezidentka chválí zavedená opatření, která se týkají i ekonomické situace (viz například tweet s bezplatnými vakcínami pro obyvatele Taiwanu v tabulce 28), Chiang se staví do opozice, která volá po jiné pomoci a řeší více ekonomickou situaci (viz např. tabulka 42). V tweetech tak Chiang řeší více ekonomický dopad pandemie na jednotlivce a sociální péči pro zmírnění těchto dopadů než prezidentka. To nekoresponduje s výsledky práce autorů Dada, Ashworth, Bewa, Dhatt (2020), z jejichž analýzy vyšlo na povrch, že ženy mluví více o ekonomickém dopadu COVIDU-19 na jednotlivce a také o sociální péči pro zmírnění těchto dopadů (zkoumáno z projevů hlavních představitelů států, ne napříč politiky obecně). Johnny Chiang dále chválí ta opatření, která prosadilo KMT a on v jeho čele. Motivace je u obou jiná. Zatímco se prezidentka snaží zdůrazňováním zavedených vládních opatření posílit taiwanskou vládu v jejíž čele sama stojí, Johnny Chiang posiluje stranu KMT kritikou prezidentky a vlády. Vyzdvihuje pomoc členů KMT obyvatelstvu Taiwanu.

Jak vidíme na hashtagech, tweety prezidentky (s #TaiwanCanHelp, #TaiwanIsHelping, #LetTaiwanHelp či #TaiwanHelps) a Johnnyho Chianga (s #TaiwanNeedsHelp, #TaiwanNeedsVaccines! či #HelpTaiwan) jsou velmi odlišné. Zatímco prezidentka prezentuje pomoc Taiwanu okolnímu světu, Chiang naopak uvádí, že Taiwan potřebuje pomoci. Staví tak Taiwan do naprosto odlišné pozice. Neukazuje ho jako silný stát, ale ukazuje ho jako stát

slabší. Domnívám se, že cílem je poukázat na vládu Tsai Ing-wen jako na vládu neschopnou vybudování silného státu. Naopak u prezidentky sledujeme motiv posílení vládnoucí strany DPP a její osoby v mezinárodním kontextu.

7. ZÁVĚR

Tato diplomová práce si dala za cíl analyzovat různé diskurzy o pandemii COVID-19 v taiwanském mediálním prostoru. Analyzované diskurzivní události byly zkoumány jak z pohledu textu, tak byly interpretovány a zasazeny do sociálního kontextu. Celkově práce zobrazuje, jak se k pandemii postavili entity ze „zeleného“ a „modrého tábora“.

Na základě přehledu literatury lze říci, že originalita práce spočívá v kombinaci kvalitativních a kvantitativních metod pro analýzu diskurzů. Práce dále jako první v českém prostředí využívá software CORPRO pro kvantitativní analýzu textu, což lze považovat za přínos pro budoucí výzkum. Ten by mohl být proveden rozšířením zkoumaných politiků a novin a mohl by tak dokreslovat zde analyzovaný polarizovaný pohled dvou extrémních pozic „zeleného“ a „modrého“ tábora.

Práce představuje diskurzy, které jsou směřovány jak k taiwanskému obyvatelstvu, tak k vnějšímu světu. U vnitrostátně zaměřených novin je zřejmé, že se od sebe liší zejména v otázce „jedné Číny“ a vrací se k tomu, co rozděluje taiwanskou společnost – k problému taiwanské identity. Noviny tak kopírují již existující pozice „zeleného“ a „modrého“ tábora. Pandemie v nich těchto pozicích nezpůsobila zásadní změny.

V „zelených“ periodikách *Ziyou shibao*, kromě výjimky hovořící o navrácení hongkongu „pevninské Číně“, citací WHO a čínského úřadu, není ani jednou ČLR označena jako „pevninská Čína“ – implikující, že existuje ještě jedna, ostrovní Čína. Tento termín ovšem dominuje v „modrých periodikách“. Tento nesoulad kopíruje rozkol obou periodik a politických táborů v otázce uznání a neuznání „jedné Číny“.

Noviny jsou opatrnější ve své rétorice při odkazování na kolektivní sociální aktéry. Kolektivní aktéři se zdají být spíše neutrálně zbarveni. Větší rozdíly lze sledovat u aktérů individuálních, kteří reprezentují tyto skupiny. Zde lze pozorovat jasné pozitivní či negativní zbarvení. „Modré“ *Lianhe bao* kritiku halí do „slov běžného obyvatelstva“ – strategie, jež používá i Johnny Chiang ve svých tweetech. Tímto citováním se noviny vyhýbají vyjádření vlastního postoje a zobrazují „postoj běžného lidu“, jenž je často kritický k taiwanské vládě, zejména k členům DPP – prezidentce Tsai Ing-wen a veliteli taiwanského CDC Chen Shizhongovi, který je taktéž z řady DPP. „Taiwanská vláda“ či „taiwanské CDC“ jsou

zobrazeny neutrálně. K určení postoje novin k určité organizaci se zdá vhodné sledovat postoj u individuálního představitele tohoto kolektivního aktéra.

Diskurz, který podává prezidentka Tsai Ing-wen je směřován mezinárodně. Sledujeme v něm Taiwan jako silnou zemi, která je v době nouze mezinárodně podporována ostatními demokratickými zeměmi. Prezidentka zdůrazňuje budoucí rozšířenou spolupráci a přátelství s demokratickými zeměmi a budoucí pomoc v době nouze. COVID-19 pojí zejména s demokratickými hodnotami, svobodou a mezinárodní podporou. Taiwan z těchto příspěvků vychází jako silný demokratický stát, jehož podstata stojí na svobodě a demokracii i v boji proti pandemii. Její příspěvky tak budují postavení na mezinárodním poli tak, aby jejich existence nebyla v ohrožení. Opět tento postoj vztahují na tak často pokládanou otázku taiwanské suverenity. Prezidentka tedy používá strategii solidarity a vytváření horizontálních (ne hierarchických) vazeb.

Johnny Chiang, předseda strany KMT, reaguje na situaci a svůj diskurz směřuje vnitrostátně, a to ačkoli je psán v anglickém jazyce. Používá strategii vymezování se od taiwanské vlády a staví se k taiwanskému obyvatelstvu a z této pozice vyslovuje kritiku na taiwanskou vládu (stejně jako modré noviny *Lianhe bao*). Zobrazuje Taiwan v pozici slabšího státu, jenž potřebuje pomoc ostatních. Tyto dva odlišné diskurzy, jeden obsahující silný Taiwan a druhý obsahující slabší Čínskou republiku lze demonstrovat na hashtagech, které uživatelé používají. Tsai Ing-wen používá hashtagy „#TaiwanCanHelp“, „#TaiwanIsHelping“, „#LetTaiwanHelp“ či „#TaiwanHelps“, ve kterých Taiwan pomáhá, zatímco Johnny Chiang používá „#TaiwanNeedsHelp“, „#TaiwanNeedsVaccines!“ či „#HelpTaiwan“, ve kterých Taiwan potřebuje pomoc ostatních.

V práci je kombinovaná metoda kvalitativní a kvantitativní analýzy. Kvantitativní analýza periodik na základě přesných počtů potvrzuje a vyvrací hypotézy vzešlé z kvalitativní analýzy. Konkrétně byla vyvrácená hypotéza, že v *Ziyou shibao* používají expresivnější slovesa pro šíření nemoci než v *Lianhe bao* (společně s jejich používání stigmatizujícího názvu „wuhanský zápal plic“ by to vrhalo na ČLR horší světlo). Celo-korpusová kvantitativní analýza, že ani *Lianhe bao* se expresivním slovesům nevyhýbají. Rozdíly lze spatřit v nadpisech článků, kde je tato hypotéza platná. Potvrzena byla hypotéza o odlišném označení nemoci COVID-19. Stigmatizační název „wuhanský zápal plic“ ze začátku používala oboje periodika. Zatímco *Lianhe bao* se ho po začátku roku 2021 vzdalo, v *Ziyou shibao* se stále

jedná o nejčastější pojmenování nemoci. Tím nepřímo odkazují na Čínu jakožto na původce viru. Dále tím vytváří tak dělení na „my” a „oni” a tím podporují „zelený” diskurz o svébytné existenci Taiwanu nezávislém na Číně. I v tweetech vrcholných politiků se objevuje nesoulad pro označení Taiwanu. Ten prezidentka ze „zeleného tábora“ bez výjimky nazývá „Taiwanem“, představitel „modrého tábora“ ho ovšem často nazývá „Čínskou republikou“. Oboje společně s označováním ČLR různými termíny dokládají existenci různých diskurzů o postavení Taiwanu.

8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

8.1 Prameny – novinové články

- „Beijing lu shou zhi zizhi xinguan yimiao shangshi guo yao jituan zhizao baohu xiaoli 79%“北京陸首支自製新冠疫苗上市國藥集團製造保護效力 79%。 [Pevninská Čína (Peking) uvedla trh první vlastní očkování proti onemocnění COVID-19; Sinopharm: účinnost ochrany 79 %] *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 01. 01. 2021 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- „Bupa? Wuhanfei yiqing qiyaundi zhongguo wuhan kuanian ren ji ren“ 不怕? 武肺疫情起源地 中國武漢跨年人擠人。 [Nebojí se? Čínský Wuhan, místo původu epidemie wuchanského zápalu plic, je na Silvestra přeplněn lidmi]. *Ziyou shibao* [online]. 01. 01. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3398482>.
- „Chen buzhang, yiliao ziyuan zheyang yong dui ma?“ 陳部長，醫療資源這樣用對嗎？ [Ministře Chene, je toto správný způsob využívání lékařských zdrojů?]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 30. 12. 2020a [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- „Difang zhengfu chaozhe jinkou zhongguo yimiao He Zhiwei: han henjiu que wu ren shenqing“ 地方政府吵著進口中國疫苗 何志偉：喊很久卻無人申請。 [Místní vlády se dožadují dovozu čínských vakcín He Zhiwei: Dlouho se nikdo nepřihlásil]. *Ziyou shibao* [online]. 25. 05. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/politics/breakingnews/3545947>.
- GUO Chonglun 郭崇倫. „Zhan lang wajjiao zhuanwan? Xi: Waixuan yao kexin ke'ai, kejing“ 戰狼外交轉彎? 習：外宣要可信、可愛、可敬 [Obrat od „vlčí diplomacie“? Xi: Publicita musí být důvěryhodná, krásná a slušná]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 05. 06. 2021 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- „Hua hangdong hang 2 zhuanji zai hui 361 ren song 3 jianyi suo geli you wawa、yunfu、91 sui zhang zhe.“ 華航東航 2 專機載回 361 人送 3 檢疫所隔離有娃娃、孕婦、91 歲長者。 [2 speciální letadla China Airlines a China Eastern Airlines přivezla zpět 361 lidí a poslala je do 3 karanténních stanic, včetně malých, těhotných žen a 91letých seniorů]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 12. 03. 2020 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- JIAN Haozheng 簡浩正. „Chuxian SARS bingli? Jiguanshu: Dai lu chazheng“ 出現 SARS 病例? 疾管署：待陸查證 [Objevil se SARS? CDC: čekáme na ověření z pevniny]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 31.12. 2019 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- JIAN Huiru 簡惠茹. „Wuhan feiyan: Chen Shizhong huiyin BBC, WHO bei zhengzhi mihuo paichu Taiwan shi buzhide“ 武漢肺炎》陳時中回應 BBC WHO 被政治迷惑排除台灣是不智的 [Wuhanský zápal plic: Chen Shizhong reaguje na BBC: WHO je zmatená politikou, není moudré vyloučit Taiwan].

Ziyou shibao [online]. 12. 03. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z:

<https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3097740>.

- „Jiu shi yao ni ‚jin sheng‘! Zhongguo zhong panduan jizhe ‚daya yiqing zhengxiang“ 就是要你「噤聲」！中國重判記者 打壓疫情真相. [Chce Vás umlčet: Čína přísně soudí novináře, pravda o potlačení zpráv o epidemii]. *Ziyou shibao* [online]. 30. 12. 2020a [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3396492>.
- „Kangyi 1 zhounian su zhengchang: Taiwan yong mingzhu gongkai jiang Zhongguo bi xiaqu“ 抗疫1週年 蘇貞昌：台灣用民主公開將中國比下去. [První výročí bitvy proti epidemie; Su Zhenchang: Taiwan využívá demokracii a otevřenost ke srovnávání s Čínou]. *Ziyou shibao* [online]. 30. 12. 2020b [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3396580>.
- LAI Jinhong 賴錦宏 a CHEN Jieling 陳婕翎. „Ke zhu chuanren dalu chuxian xinxing zhu liugan“ 可豬傳人大陸出現新型豬流感 [Na pevninské Číně se objevuje nová prasečí chřipka, možný přenos na člověka]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 01. 07. 2020 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- LIN Huiqin 林惠琴. „Zhongguo Wuhan yichuan SARS bingli jiguanshu: dai zhongfang huifu chazheng jieguo“ 中國武漢疑傳 SARS 病例 疾管署：待中方回覆查證結果. [Podezřelé případy SARS v čínském Wuhanu; Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí: Čeká se na odpověď s výsledky šetření čínské strany]. *Ziyou shibao: Liberty Times Net* [online]. 31.12.2019 [cit. 2022-11-26]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3025365>.
- LIN Huiqin 林惠琴 a LI Xinfang 李欣芳. „Zhongguo Wuhan chuan buming feiyan zhihang ji dengji jianyi/ jiguan shu tui gu yi SARS zhu zhuang bu wenhe yijie renwei keneng shi bianyi xin liugan“ 中國武漢傳不明肺炎 直航機登機檢疫 / 疾管署推估與 SARS 徵狀不吻合 醫界認為可能是變異新流感. [V čínském Wuhanu se šíří neznámý zápal plic; přímé lety s karanténou; Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí odhaduje, že se symptomy neshodují se SARS; lékařská komunita se domnívá, že se může jednat o novou variantu chřipky]. *Ziyou shibao: Liberty Times Net* [online]. 01. 01. 2020 [cit. 2022-11-26]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/paper/1342842>.
- LUO Zhen 羅真. „Dalu 27 li feiyan reng bu queding bingfu zhonglei SARS laile? Bianjing jianyi qidong“ 大陸27例肺炎仍不確定病毒種類 SARS 來了? 邊境檢疫啟動. [27 případů zápalu plic v pevninské Číně; stále není jisto, zdali se jedná o příchod viru SARS; začíná hraniční karanténa]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 01. 01.2020 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- LÜ Jiarong 呂佳蓉. „Beijing: tigong yimiao, zhuanjia zhutai“ 北京：提供疫苗、專家助台. [Peking: poskytneme vakcíny, odborníci pomůžou Taiwanu]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 25. 05. 2021 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- LÜ Yixuan 呂伊萱. „Mei can zhong yiyuan dali shenyuan quanqiu yiqing ditu taiwan zhengming chengong“ 美參眾議員大力聲援 全球疫情地圖台灣正名成功 [Američtí senátoři a kongresmani silně

- podporují název Taiwan na mapě globální epidemie]. *Ziyou shibao* [online]. 12. 03. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3097349>.
- „Mei ri chushou yuanzhu yimiao lai Tai! „kouyige“ huiyi liang qizhong yao duihua“ 美日出手援助疫苗來台! 「口譯哥」回憶兩起重要對話 [Spojené státy a Japonsko pomáhají vakcíně dostat se na Taiwan! Vedoucí politického týmu zastupitelského úřadu ve Spojených státech připomíná dva důležité rozhovory]. *Ziyou shibao* [online]. 05. 06. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/politics/breakingnews/3558732>.
 - QIU Yijun 邱宜君. „Wuhan feiyan chuxian daluwai shouli wuhan nüzi zai Taiguo queren WHO yi mingming „2019 xinxing guanzhuang bingdu“ 武漢肺炎出現大陸外首例武漢女子在泰國確診 WHO 已命名「2019 新型冠狀病毒」 [Wuhanský zápal plic se objevil mimo pevninskou Čínu, první případ nakažené ženy v Thajsku potvrzen; WHO již pojmenovala nemoc na „nový koronavirus 2019“]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 14. 01. 2020 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
 - „Quanmian kuxing bigong! Wai mei: zhongguo ni niandi qian genchu: quanneng shenjiaohui“ 全面酷刑逼供! 外媒: 中國擬年底前根除「全能神教會」. [Komplexní mučení k získání přiznání! Zahraniční média: Čína hodlá do konce roku vymýtit „Církev Všemohoucího Boha“]. *Ziyou shibao* [online]. 01. 07. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3214612>.
 - „Shanghai xuanchuan yao tigong yimiao, Chen Shizhong: meishoudao xinxi“ 上海宣稱要提供疫苗 陳時中: 沒收到訊息. [Šanghaj tvrdí, že chce poskytovat vakcíny, Chen Shizhong o tom ovšem nedostal žádnou informaci]. *Ziyou shibao* [online]. 25. 05. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3545705>.
 - „Shi A zhongbuzhang! Cha huajia ganxie fangyi dajiang chao menghua xiang rang wang you feng kuang chaosheng“ 是阿中部長! 插畫家感謝防疫大將 超萌畫像讓網友瘋狂朝聖. [To je ministr Ah Zhong! Ilustrátor děkuje protiepidemickému generálovi, super roztomilý portrét dělá z internetových uživatelů šílenosti]. *Ziyou shibao* [online]. 12. 03. 2020a [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3097030>.
 - „Shiwei: wuhan feiyan lie jinji shijian WHO qiandiao fei zhendui dalu mei fu lu jingshi sheng zhizui yanzhong dengji: qing wu lüxing.“ 世衛: 武漢肺炎列緊急事件 WHO 強調非針對大陸美赴陸警示升至最嚴重等級: 請勿旅行. [WHO: Zápal plic ve Wuhanu zařazen mezi mimořádné události; WHO zdůrazňuje, že se nezaměřuje na pevninskou Čínu; Výstraha USA pro Čínu zvýšena na nejvážnější stupeň: Necestovat]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 12. 03. 2020 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
 - „Wangyou ma ta bei su Chen Shizhong „tigao budeyi““ 網友罵他被訴陳時中「提告不得已」 [Internetový uživatel mu vynadal za to, že ho Chen Shizhong žaloval jako „poslední možnost“]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 30. 12. 2020b [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.

- „Wuhan qi yi zhongchuan qiang guo meng?“ 武漢起疫重創強國夢? [Wuhanská epidemie zasáhla sen o silné zemi?]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 31. 01. 2020 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- „Wei lidao shaijian rujing jie tao; guomindang: bendao jichang 、gangkou she kuaishai zhan“ 為離島篩檢入境解套 國民黨：本島機場、港口設快篩站. [Odblokování odlehlého ostrovního screeningového systému, KMT: Rychlé screeningové stanice na letišti a v přístavu na ostrově]. *Ziyou shibao* [online]. 25. 05. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/politics/breakingnews/3545287>.
- „Wuhan siwang shu yu 500wan cheng shijie di 3 da si yin“ 武肺死亡人數逾 500 萬 成世界第 3 大死因 [Počet úmrtí na Wuhanský zápal plic přesahuje přes 5 mil, stává se tak třetí nejčastější příčinou smrti na světě]. *Ziyou shibao* [online]. 02. 11. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3723114>.
- „Wuhan feiyan《 tai wan kangyi biao xian liang hao; Yan Zeya lie guan jian 8 yin su“ 武漢肺炎《台灣抗疫表現良好 顏擇雅列關鍵 8 因素 [Wuhanská pneumonie: Protiepidemiologický výkon Taiwanu je dobrý, 8 klíčových faktorů Yan Zeya]. *Ziyou shibao* [online]. 12. 03. 2020b [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3097441>.
- „Wuhan feiyan《 wai mei baodao tai wan fang yi cheng jiu, Chen Shizhong zhichu 5 da yu an yin“ 武漢肺炎《外媒報導台灣防疫成就 陳時中指出 5 大原因 [Wuhan Pneumonie: Zahraniční média informují o úspěších Tchaj-wanu v oblasti prevence epidemií Chen Shizhong poukazuje na 5 hlavních důvodů.]. *Ziyou shibao* [online]. 12. 03. 2020c [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/breakingnews/3097784>.
- „Wuhan feiyan: dayan bucan! Guotai ban hong Chen Shizhong: 「yinman yiqing」yiliu haoshou.“ 武漢肺炎《大言不慚！國台辦轟陳時中：「隱瞞疫情」一流好手. [Wuhanský zápal plic: je to velká lež! Úřad pro záležitosti Taiwanu kritizuje Chen Shizhonga: prvotřídní hráč v „utajování epidemie“]. *Ziyou shibao* [online]. 20. 05. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/politics/breakingnews/3172191>.
- „Xi mingtuan jiesuo guo zhe nianhou de tiaozhan“ 惜命團結鎖過這年後的挑戰. [Litujte životů a spojme se, abychom po tomto roce zvládli výzvy]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 30. 12. 2020c [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- XIE Baihong 謝柏宏. „Yiqing jiasu yiliao shuwei zhuanxing ...Shengji luntan 11 yue 30 ri dengchang Weng Qihui Yang Pangchi tan shengyi xin qushi“ 疫情加速醫療數位轉型...生技論壇 11 月 30 日登場 翁啟惠楊泮池談生醫新趨勢 [Epidemie urychlila digitální transformaci lékařské péče... Biotechnologické fórum bude mít premiéru 30. listopadu Weng Qihui a Yang Panchi hovoří o nových trendech v biomedicině]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 02. 11. 2021 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.

- „Yiqing chixu ehua, zhihui zhongxin hai zai quanqiang guandiao“ 疫情持續惡化，指揮中心還在官腔官調。 [Epidemická situace se stále zhoršuje a ve velicím centru stále převládá byrokratický tón]. *Lianhe Xinwenwang: UDN* [online]. 25. 05. 2021 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://udn.com/news/index>.
- „Yi zao xiaozhang she zai Zhongguo gongsí qintun mingdao daxue shang yi xuefei bao taokong“ 疑遭校長設在中國公司侵吞 明道大學上億學費爆掏空 [Podezření na zpronevěru ředitelem sídlícím v Číně, školné univerzity Ming Dao ve výši 100 milionů yuanů bylo vyprázdněno]. *Ziyou shibao* [online]. 15. 01. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/paper/1345991>.
- „You cha quantai peisong kouzhao, xiaoying zan fangyi yingxiong“ 郵差全台配送口罩 小英讚防疫英雄 [Pošťák dodává masky po celém Taiwanu; Xiaoying chválí hrdiny prevence epidemie]. *Ziyou shibao* [online]. 12. 03. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/life/paper/1358112>.
- „Yuandan wengao quanwen! Cai Yingwen: pangliang'an 'zhubu' huifu zhengchang jiaoliu, jianshao wujie“ 元旦文告全文! 蔡總統: 盼兩岸「逐步」恢復正常交流、減少誤解。 [Celé znění novoročního oznámení! Prezidentka Tsai: Doufám, že obě strany průlivu postupně obnoví normální výměnu názorů a omezí nedorozumění]. *Ziyou shibao* [online]. 01. 01. 2021 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/politics/breakingnews/3398488>.
- „Zhongguo bao xin zhong zhu liugan bingdu; Wuhan daxue zhuanjia: keneng quanqiu daliuxing“ 中國爆新種豬流感病毒 武漢大學專家: 可能全球大流行 [V Číně propukl nový virus, experti z Wuhanské Univerzity: je možná globální pandemie]. *Ziyou shibao* [online]. 01. 07. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3214758>.
- „Zhengshi wuhan feiyan you xiandu renchuanren shi wei shijing: yiqing kong kuosan“ 證實武漢肺炎「有限度」人傳人 世衛示警: 疫情恐擴散。 [WHO varuje, že je potvrzen „omezený“ přenos Wuhanského zápalu plic z člověka na člověka; epidemie se může rozšířit] *Ziyou shibao* [online]. 14. 1. 2020 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://news.ltn.com.tw/news/world/breakingnews/3040432>.

8.2 Prameny – Tweety

- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (25. 4. 2020h). *So, will the US continue to strongly support Taiwan to participate WHO? Trump escalates WHO fight by redirecting funds to* [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1253946417309085696>.
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (1. 12. 2020b). *We the #Taiwanese people have done a great job containing #COVID19, let's keep up the good work!* [Quoted tweet attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1333754321381429248>.
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (17. 5. 2020f). *#KMT Chairman Johnny Chiang (江啟臣) on Friday called on #Mainland China to stop threatening Taiwan with force and President Tsai* [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1261930379918708738>.

- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (30. 5. 2020i). *It is regrettable and short-sighted that the US wants to withdraw from the WHO, and ceding global leadership to others* [Quoted tweet attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1266637123114815489.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1266637123114815489)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (4. 7. 2020g). *Happy July 4th! The Republic of China n the US share similar values n the same goals. 80 yrs ago* [Image attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1279329010036559874.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1279329010036559874)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (22. 8. 2020e). *Our @kuomintang core value is faith in the Republic of China. Beijing must squarely face the existence of the Republic* [Image attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/johnnychiang12/status/1297026410557579265.](https://twitter.com/johnnychiang12/status/1297026410557579265)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (10. 11. 2020a). *Credit for #Taiwan's success in containing #COVID19 goes firstly to the #Taiwanese people. With #SARS in mind, we adhered closely* [Quoted tweet attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1326065002470535168.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1326065002470535168)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (17. 7. 2020c). *I will not allow @dpponline to turn #Taiwan into a sham “democracy” that counts the vote of a legislator who* [Image attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1284081327742922754.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1284081327742922754)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (18. 11. 2020d). *It is completely and utterly hypocritical for governments to invoke #PressFreedom only when it fits their agenda. Today was* [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1329003252680065024.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1329003252680065024)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (21. 5. 2021b). *Today, the @kuomintang amendment to the #CovidReliefAct was moved to be read a second time. My fellow MLYs and I* [Image attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1395689725990563852.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1395689725990563852)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (24. 5. 2021d). *It is extremely disheartening to see #Taiwan be excluded once again from the #WHA, for the fifth year in a* [Quoted tweet attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1396762218159501313.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1396762218159501313)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (26. 5. 2021f). *My friend in the US sent me this picture. It reminded me that the only solution to our current #COVID19* [Image attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1397416082797842434.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1397416082797842434)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (20. 6. 2021a). *I greatly appreciate the #US generosity in donating much-needed #COVID19Vaccines to #Taiwan. However, the @iingwen administration must proactively make every* [Image attached] [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1406599431646945283.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1406599431646945283)
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (8. 7. 2021b). *I would like to once again express my gratitude towards #Japan for donating #Covid19Vaccines to the #RepublicOfChina yet again. Thank* [Tweet]. [Twitter. https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1413074072724930562.](https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1413074072724930562)

- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (22. 7. 2021c). *Yesterday, the @kuomintang began rolling out a suspended meal program to feed the hungry during the pandemic. We enlisted the* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1418058685662646277>.
- CHIANG Johnny 江啟臣 [@JohnnyChiang12]. (27. 10. 2021e). *As one of the founding members of the #UnitedNations, the #RepublicOfChina unequivocally deserves to participate in the #UN!* [Thumbnail with link attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/JohnnyChiang12/status/1453353809720213514>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (22. 1. 2020i). *As a member of the international community, we ask that #China share information with us regarding the #Wuhan coronavirus. I* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1219901492896731136>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文[@iingwen]. (5. 3. 2020b). *#AIT Chairman Moriarty & I agree that #Taiwan ' s ability to contain #COVID19 is a testament to our strong democratic system* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1235483322882486276>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文[@iingwen]. (24. 3. 2020j). *As the world grapples with the severity of the #COVID19 pandemic, China ' s military maneuvers around #Taiwan have continued unabated. Whether* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1242397334094270464>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (5. 4. 2020e). *It ' s encouraging to have one of the world ' s most distinctive voices speak up in support for Taiwan ' s proactive approach to* [Quoted tweet attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1246734817036611584>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (29. 4. 2020d). *Taiwan ' s success in the fight against #COVID19 is the result of the hard work & sacrifice of countless heroes. We* [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1255442006035378180>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (2. 4. 2020b). *We activated the @Taiwan_CDC ' s Central Epidemic Command Center (CECC) back in January, and I visited them today to thank our* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1245655808131493888>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (19. 6. 2020c). *Today at #CDS2020 I talked about why a democratic #Taiwan has an important role to play in global affairs. We* [Video attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1273943252509446147>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (4. 12. 2020a). *I ' m grateful to be included in the 2020 #Bloomberg50 list thanks to the collective efforts of the people of #Taiwan* [Quoted tweet attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1334779137421033473>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (15. 2. 2020h). *I believe that health is a human right, and #TaiwanCanHelp the @WHO in preventing the spread of #COVID19* [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1228587092575260673>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (19. 5. 2020g). *I regret that @WHO has once again excluded #Taiwan from international dialogue for political reasons. Politics should never override*

professionalism [Image attached] [Tweet]. Twitter.

<https://twitter.com/iingwen/status/1262671354332983296>.

- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (20. 6. 2020l). *I see the potential for greater economic cooperation in the #post-COVID19 era & #Taiwan is a strong, reliable partner* [Video attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1274228704458113025>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (14. 5. 2021a). *As we enter a new stage of the pandemic, I have confidence #Taiwan will rise to the challenge. As long* [Video attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1393159776171827202>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (21. 5. 2021). *Grateful to our allies for standing up for the #Taiwanese people & our right to health. As a responsible member* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1395645029532590086>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (6. 6. 2021k). *Thank you to the #US for supporting #Taiwan in our time of need. Your vaccine donation will go a long* [Video attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1401499543506620418>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (7. 6. 2021b). *I' m proud to share that COVID-19 vaccines will be free for everyone in Taiwan. Our government has allocated more than* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1401826881041682436>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (29. 1. 2021d). *Just over a year ago, @MOHW_Taiwan Minster Chen Shih-chung took the lead at #Taiwan' s Central Epidemic Command Center to contain* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1355031302462795780>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (22. 6. 2021f.) *Thank you for your donation of 20,000 COVID-19 vaccine doses. The peoples and governments of #Taiwan & #Lithuania stand together* [Quoted tweet attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1407306900266315778>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (23. 8. 2021c). *Today I got my first shot of #Taiwan' s own Medigen vaccine. Thank you to all our medical workers for making* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1429673250334732291>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (5. 9. 2021g). *Thank you to #Poland for providing #Taiwan with 400,000 COVID-19 vaccine doses. Your donation reflects the democratic solidarity shared by* [Image attached] [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1434366449406001162>.
- TSAI Ing-wen 蔡英文 [@iingwen]. (8. 5. 2021e). *Thank you @SecBlinken & the US gov' t for supporting #Taiwan's international participation. We hope the @WHO can #LetTaiwanHelp the world* [Tweet]. Twitter. <https://twitter.com/iingwen/status/1390891037569077251>.

8.3 Sekundární literatura

- BATTO, Patricia R.S. „The consequences of democratisation on Taiwan’s daily press“. *China Perspectives* [online]. 2004, 2004(1) [cit. 2022-03-21]. ISSN 2070-3449. Dostupné z: [doi:10.4000/chinaperspectives.791](https://doi.org/10.4000/chinaperspectives.791).
- BENEŠ, Vít. *Metodologie výzkumu politiky*. Praha: SLON, 2020. ISBN 978-80-7419-283-8.
- CHEN, Guanghua 陳光華 (2016). 庫博中文獨立語料庫分析工具之開發與應用 CORPRO: A Chinese Language Corpus Tool and a Case Study of Media Representation of Organic Agriculture. 10.13140/RG.2.2.36253.97768.
- BLANCHARD, Ben. Taiwan VP, in U.S., repeats accusation China blocked vaccine access. In: *REUTERS* [online]. Reuters, 30.01.2022 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/taiwan-vp-us-repeats-accusation-china-blocked-vaccine-access-2022-01-30/>.
- CHOW, C. Y. Peter, 2021. Taiwan in international and economic relations. In: DELISLE, Jacques a June Teufel DREYER. *Taiwan in the Era of Tsai Ing-wen: Changes and Challenges*. London: Routledge Research on Taiwan Series, s. 84–107. ISBN 978-0-367-36686-5.
- DADA S, ASHWORTH HC, BEWA MJ, et al. „Words matter: political and gender analysis of speeches made by heads of government during the COVID-19 pandemic“. *BMJ Global Health* [online]. 2021; 6:e003910. [doi:10.1136/bmjgh-2020-003910](https://doi.org/10.1136/bmjgh-2020-003910).
- DREYER, June Teufel a Jacques deLISLE, ed. *Taiwan in the Era of Tsai Ing-wen: Changes and Challenges*. London: Routledge Research on Taiwan Series, 2021. ISBN 978-0-367-36686-5.
- FAIRCLOUGH, Norman. *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. (2nd ed.). Routledge. 2010; <https://doi.org/10.4324/9781315834368>.
- FAIRCLOUGH, Norman. *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press, 1992. ISBN 0-7456-0674-1.
- FAIRCLOUGH, Norman. *Media discourse*. Londýn: E. Arnold, 1995. ISBN 0 340 58889 6.
- FAN L, Yu H, YIN Z. „Stigmatization in social media: Documenting and analyzing hate speech for COVID-19 on Twitter“. *Proceedings of the Association for Information Science and Technology 2020*; 57:e313. <https://doi.org/10.1002/pr2.313>.
- FANG, Yew-Jin. „Reporting the Same Events? A Critical Analysis of Chinese Print News Media Texts“. *Discourse & Society*. 2001, 12(5), 585-613. ISSN 0957-9265. Dostupné z: [doi:10.1177/0957926501012005002](https://doi.org/10.1177/0957926501012005002).
- FELL, Dafydd. *Party Politics in Taiwan: Party change and the democratic evolution of Taiwan, 1991–2004*. USA: Routledge, 2018. ISBN 0–415–35973–2.
- FOUCAULT, Michel. *Archeologie věděni*. Vydání druhé. Praha: Herrmann, 2002. ISBN 978-80-87054-43-7.
- HÁJEK, Martin. *Čtenář a stroj: vybrané metody sociálněvědní analýzy textů*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-161-9.

- HU, Jie, LU Huiling, YU Hangyan. „A Corpus-Based Critical Discourse Analysis of News Reports on the COVID-19 Pandemic in China and the UK“. *International Journal of English Linguistics* [online]. 2021, 11(2) [cit. 2022-06-20]. ISSN 1923-8703. Dostupné z: [doi:10.5539/ijel.v11n2p36](https://doi.org/10.5539/ijel.v11n2p36).
- IFRC, UNICEF a WHO. „Social Stigma Associated with COVID-19: A guide to preventing and addressing social stigma“. 2020. Dostupné také z: <https://gbvguidelines.org/wp/wp-content/uploads/2020/03/WHO-Covid-19-Guide-for-Addressing-Stigma.pdf>.
- KUO, Sai-hua. Language as Ideology: *Analyzing Quotations in Taiwanese News Discourse*. *Journal of Asian Pacific Communication* [online]. 2007, (Vol. 17:2 (2007)), 281–301 [cit. 2022-06-20]. ISSN 0957-6851. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/japc.17.2.08kuo>.
- LIN, Lihyun, 2021. Taiwan. V: *Reuters Institute Digital News Report 2021* [online]. 10TH EDITION. Oxford: © Reuters Institute for the Study of Journalism [cit. 2022-12-15]. ISBN 978-1-907384-90-5. Dostupné z: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/202106/Digital_News_Report_2021_FINAL.pdf.
- LU, Wei-lun, PELCLOVÁ, Jana, ed. *Persuasion in Public Discourse: Discourse Approaches to Politics, Society and Culture* (DAPSAC). Volume 79. Masaryk University: John Benjamins Publishing Company, 2018. ISBN 978 90 272 6359 9.
- MACHIN, David a Andrea MAYR. *How to do Critical Discourse Analysis: A Multimodal Introduction*. Los Angeles: SAGE, 2012. ISBN 978-0-85702-891-4.
- MATTINGLY DC, SUNDQUIST J (2022). When does public diplomacy work? Evidence from China’s “wolf warrior” diplomats. *Political Science Research and Methods* 1–9. <https://doi.org/10.1017/psrm.2022.41>.
- Mu, J.F., Zhao, H.Y. and Yang, G. (2021) „A Critical Discourse Analysis of Reports about China on the COVID-19 Pandemic in The New York Times“. *Open Access Library Journal*, 8: e7746. <https://doi.org/10.4236/oalib.1107746>.
- PROKOPOVÁ, Katerina, Zuzana ORSÁGOVÁ a Petra MARTINKOVÁ. *Metodologie výzkumu v oblasti kritické analýzy diskurzu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014.
- Reuters Institute Digital News Report 2021 [online]. 10TH EDITION. Oxford: © Reuters Institute for the Study of Journalism, 2021 [cit. 2022-09-08]. ISBN 978-1-907384-90-5. Dostupné z: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2021-06/Digital_News_Report_2021_FINAL.pdf.
- RIGGER, Shelley, 2021. Kuomintang agonistes: party politics in the wake of Taiwan's 2016 and 2020 election. In: DELISLE, Jacques a June Teufel DREYER. *Taiwan in the Era of Tsai Ing-wen: Changes and Challenges*. London: Routledge Research on Taiwan Series, s. 39-63. ISBN 978-0-367-36686-5.
- RUIZ Casado, Juan ALBERTO. *The Pandemic and its Repercussions on Taiwan, its Identity, and Liberal Democracy*. *Open Cultural Studies*, vol. 5, no. 1, 2021, pp. 149-160. <https://doi.org/10.1515/culture-2020-0123>.

- Taboga, Marco (2021). Log-likelihood. *Statlect, the digital textbook | Probability, statistics, matrix algebra*. <https://www.statlect.com/glossary/log-likelihood> .
- VAN DIJK, T.A., ed. *Discourse as Structure and Process: Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction*. United Kingdom: SAGE publications, 1997. ISBN 0803978448.
- VAN LEEUWEN, T. J. (2014). 1996. “The Representation of Social Actors.”V: *Texts and Practices: Readings in Critical Discourse Analysis*, ed. by Carmen Rosa Caldas-Coulthard & Malcolm Coulthard, 32–70, selected 32-36, 36-42. London: Routledge. In *The Discourse Studies Reader* (pp. 273–281). John Benjamins Publishing Company. <https://doi.org/10.1075/z.184.55lee>.
- WOODS ET, Schertzer R, Greenfeld L, Hughes C, Miller-Idriss C. „COVID-19, nationalism, and the politics of crisis: A scholarly exchange.“ *Nations and Nationalism*. 2020, doi.org/10.1111/nana.12644WOODSET AL.825.

8.4 Internetové odkazy

- Bloomberg - Are you a robot? (n.d.). Bloomberg - Are you a robot? <https://www.bloomberg.com/graphics/2020-taiwan-election-results/?leadSource=uverify%20wall>.
- GitHub - fxsjy/jieba: 结巴中文分词. (n.d.). GitHub. <https://github.com/fxsjy/jieba>.
- Hatebase. (n.d.). Hatebase. <https://hatebase.org/>.
- 聯合新聞網：觸動未來新識力. (n.d.). 聯合新聞網. <https://udn.com/news/index>.
- MOHW 衛生福利部. (n.d.). 臺灣嚴重特殊傳染性肺炎(COVID 19)防疫關鍵決策網. <https://covid19.mohw.gov.tw/en/sp-timeline0-206.html>.
- The Stanford Natural Language Processing Group. (n.d.). The Stanford Natural Language Processing Group. <https://nlp.stanford.edu/software/segmenter.shtml>.
- 自由時報電子報. (n.d.). 自由時報電子報. <https://www.ltn.com.tw/>.